

Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 6/23, joulukuu 2023 - helmikuu 2024. vuosikerta, irtonumero 2 €

Ero Natosta on välttämätön - Emme osallistu USA:n sotiin !

Tappiomieliala valtaamassa Mediapoolin s. 2
Nato tulee olemmeko valmiita s. 3
Soten ongelmat kasautuvat s. 5
Rauhanliikkeen uusi nousu-yllättävillä suunnilla s.
Lännentiellä: Suomen EEC-sopimuksesta 50 vuotta s. 9
Antoisa jokiristeily Volgalla, osa 2 s. 10-11
Venäjän suurilähettiläs Naapuriseuran pikkujoulussa s. 13
Historiallisen materialismin perusteista, Antroposeeni s. 14-15
Ahtisaari: Naton, EU:n ja uusliberalismin sanansaattaja s. 16
Neuvostojen talon viimeiset tunnit, osa 2, s. 17

Kuva: Heikki Mämmikkö

Naton vastustajat protestovat Eduskuntatalon rappusilla samaan aikaan, kun edustajat 1.3.2023 siunasi Naton jäsenyyden

Päätäjämme tekivät historiallisen virheen, sitoessaan maamme USA-johtoiseen sotaliittoumaan. Olemme puskurit Naton itärajalta uhkaamassa Muurmanskia, Venäjän pohjoista laivastoa ja Pietarin talousaluetta. Samaa kauppaan saimme USA:n kanssa DCA-sopimuksen, joka takaa USA:n joukoille rajoittamattoman pääsyn maahamme. Emme ole enää itsenäisiä. Tämä auttaa vain lännen pääomapiirejä. Suomelle se aiheuttaa isoja kustannuksia ja ihmishenkien menetyksiä Naton sodissa. Ikuinen tavoitteemme on: **Irti Natosta**, kunnes Suomi on vapaa.
Sivut 2, 3, 8, 9, 13 ja 20

Sivut 2-3
-Sodan uhka kasvaa-liennyttäjäistä pula
-Tappiomieliala valtaa Mediapoolin
-Sodanlietsonnan tulenjohtaja on puhunut
-Nato tulee-olemmeko valmiina
-Italia markkinoiden armoille

Sivut 4-5
-Työehtojen ja sosiaaliturvan heikentämisen suuri linja jatkuu
-Riittääkö yhden päivän poliittiset lakot?
-Soten ongelmat kasautuvat
-Näpit irti eläkkeistä
-Jättiyritykset ja pienet sähkölaskut

Sivut 6-7
-Rauhanliikkeen uusi nousu-yllättävillä suunnilla
-Lännentiellä: Suomen EEC-vaapaakauppasopimuksesta 50 v.
-Liikenneyhteydet geopolitiikan pullonkaula

Sivut 8-9
-Pyhäinpäivänä Malagassa
-Lasten oikeudet ja rajan sulku
-Sota on Euroopan uusi normi
-Työkansan uudenvuoden tervehdykset
-Yhdessä rasismia vastaan

Sivut 10-11
-Tutustuminen historialliseen Venäjään- antoisa jokiristeily Volgalla

Sivut 12-13
-Palestiinan tukimielienosoitus keräsi 3000 protestoijaa
-Naapuriseuran pikkujoulussa osallistujilla riitti keskusteltavaa

Sivut 14-15
-Historiallisen materialismin perusteista
-Oikeassa olemisen välttämättömyys

Sivut 16-17
-Ahtisaari: Naton, EU:n ja uusliberalismin sanansaattaja
-Neuvostojen talon viimeiset tunnit

Sivut 18-19
-Kansan ääni kuuluu muutoksen puolesta
-Työkansan ilmoituksia
-Kyläkoulut erinomaisia opinahjoja

Sivu 20
-Länsi sabotoi Ukrainan ja Venäjän neuvottelut
-Harha sotilaan kunniasta
-Asiantuntijat
-USA:n sotasuunnitelmia Neuvostoliittoa vastaan vuodesta 1945

Työehtojen ja sosiaaliturvan heikentämisen linja jatkuu

STTK:n protesti hallituksen TES-toimia vastaan 8.11.2023

Orpon hallitus tulee iskemään köyhiä ja duunareita. Hallitusneuvotteluissa esitettiin 6 miljardin leikkauksia. Purra sanoo, että vielä tarvitaan 1,5-2 miljardin "sopeutukset". Tavoitte on heikentää Ay-liikettä. Yritetään rajoittaa lakko-oikeutta ja kieltää mm. poliittiset- ja tukilakot. Työttömyysturvaa heikennetään. "Suomen mallia" yritetään toteuttaa lainsäädännöllä. Hallitus kieltäytyy neuvotteluista liittojen kanssa. Pitkin syksyä liitot ovat järjestäneet lakkotapahtumia. Jos hallitus ei taivu, ammattiliittojen ainoa mahdollisuus on yleislakko. Varaudutaan siihen.
Sivut 2, 4 ja 5

Soten ongelmat kasautuvat- lahtaus vielä estettävissä

Tämä juliste on näytetty kaikissa merkittävissä tapahtumissa. Tämä kuva vappuna 2023

Meillä oli hyvä Sote-järjestelmä. Vuonna 1972 saatiin kansanterveyslaki ja sen mukana saatiin terveyskeskukset. Kuntapohjainen Sote on ollut useiden kansainvälisten selvitysten mukaan kustannustehokas järjestelmä. Sitten sen ympärillä alettiin rakentaa muutoksia, joita kansa ei ollenkaan halunnut. Sote-alaa valmisteltiin yksityistämiseksi. SOTE oli kultakivos yksityisille terveysalan firmoille. Sipilän ja Marinin työtä jatkaa Orpon jengi. Soten joutuminen kokonaan yksityisten terveysalan firmojen haltuun voidaan vielä pysäyttää, ennen kuin vuoroon tulevat vesi ja ilma.
Sivu 5

Kaikkien maiden proletaarit -
liittykää yhteen!

Kansanääni

Päätoimittaja:
Tommi Lievemaa

Helsinki 18.12.2023

Sodan uhka kasvaa - liennyttäjäistä pula

Vuosi 2023 lähestyy loppuaan, joten on aika luoda silmäys ajankoh-
taseen tilanteeseen ja myös hieman ennakoita tulevaa. Suomes-
sa pidetään tammikuussa presidentinvaalit, Yhdysvalloissa puoles-
taan vuoden 2024 lopulla. Tuki Ukrainalle on hiipumaan päin niin
Yhdysvalloissa kuin Euroopassa, molemmilla puolilla Atlanttia epäi-
lijöiden joukko kasvaa. Yhdysvalloissa republikaanit kaatoivat äs-
kettäin mittavan hätäapupaketin Ukrainalle ja Israelille, mikä herät-
ti huolta myös Suomen poliittisessa eliitissä.

Petteri Orpon hallituksen yleisenä linjana on hyökätä yhteiskunnan
kaikkein heikoimpien ja vähävaraisimpien kimppuun. Hallitus sai juuri
ajettua eduskunnassa läpi massiiviset leikkaukset asumistukeen ja toi-
meentulotukeen. Tulossa on myös monenlaisia heikennyksiä työttö-
myysturvaan, työntekijöiden asemaan ja hallitus aikoo kajoa myös lak-
ko-oikeuteen. Sosiaaliturvaetuksien indeksikorotukset jäädytetään sini-
mustan hallituksen toimesta. Pääministeripuolue kokoomuksen julkilau-
sutun ideologian mukaan heikompiosaiset ovat itse syyppäitä asemaan-
sa, joten heidän rankaisemisensa on täysin oikein.

Käytännössä ainoita asioita, joista hallitus ei leikkaa ja joista ei
missään oloissa tingitä, ovat Ukrainan aseellinen tukeminen ja sotilas-
budjetin kaikenpuoleinen kasvattaminen. Kokoomuksen piiristä on vaa-
dittu ase- ja ammustuotannon tuntuvaa lisäämistä Suomessa. President-
ti **Sauli Niinistö** totesi äskettäin, että muun Euroopan pitää ottaa Suo-
mesta mallia ammustuotannon kasvattamisessa. Toki Suomella on aina
varaa myös nettomaksajana EU-jäsenmaksuihin sekä nyt uutena sotilas-
liitto Naton vaatimiin lisääntyviin kuluihin.

Suomi on solmimassa Yhdysvaltojen kanssa DCA-sopimuksen,
mikä merkitsee alueemme luovuttamista laajalti Yhdysvaltojen asevoi-
mien käyttöön. Sopimus on neuvoteltu salassa ja ilman avointa kansa-
laiskeskustelua. Myös eduskunta pidettiin enemmän tai vähemmän pi-
mennossa sopimuksen sisällöstä. DCA-sopimuksen solmimisen myötä
Suomi luopuu lopullisesti ulko- ja turvallisuuspoliittisesta itsemäärää-
misoikeudestaan. Paljon kammoksuttu "suomettumisen" ja YYA:n aika
nykyiseen vieraan vallan miehitykseen verrattuna oli itsenäisen Suomen
menestyksellistä aikaa.

**DCA-sopimus takaa Yhdysvaltojen asevoimille vapaan pääsyn
Suomeen** sekä monenlaisia oikeuksia toimia täällä. Joidenkin alueiden
tiloihin on pääsy vain Yhdysvalloilla. Sopimus mahdollistaa myös ame-
rikkalaisen sotilaskaluston säilyttämisen Suomessa, eikä siinä ole rajattu
pois ydinaseita. Suomeen lähetettäviin yhdysvaltalaisotilaisiin ja siviilei-
hin tullaan soveltamaan ensisijaisesti Yhdysvaltojen lakeja.

**Suomen presidentinvaaleista on tulossa samanmielisten ehdok-
kaiden näennäinen kilpailu**, demokration irvikuva. Vaihtoehtoiset ää-
net eivät päässeet mukaan kisaan, koska kannattajakortteja ei kertynyt
tarvittavaa 20 000 kappaletta. **Paavo Väyrynen** olisi kokemuksellaan ja
osaamisellaan ollut ylivoimainen ehdokas muihin verrattuna. Hän olisi ol-
lut myös ainoa liennyttäjäpolitiikkaa ja idänsuhteiden palauttamista kan-
nattava ehdokas. Keskustapuolue pelasi ovelasti Väyrysen ulos kamppai-
lusta keräämällä viralliselle ehdokkaalleen **Olli Rehnille** kannatuskortte-
ja. Yksi ihminen ei voi allekirjoittaa enempiä kuin yhden ehdokkaan kan-
nattajakortin, ylimääräiset hylätään.

Suomi on tällä hetkellä sodanlietsojen hallitsema maa. Elämme
todella vaarallisia aikoja, eikä omien presidentinvaaliemme varaan voi
laskea mitään. Harvoja mahdollisuuksia laajemman sodan välttämisek-
si voi löytyä Yhdysvaltojen tulevista presidentinvaaleista, joissa nykyi-
nen pakkomieltäinen Ukrainan aseistaminen eli hyökkäys Venäjää vas-
taan, ja ehkä myös Yhdysvaltojen sitoutuminen Natoon saattaa tulla tien-
sä päähän.

Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa

Tilaan

Kansanään

Taloudellisten syiden vuoksi siirrymme painetusta lehdestä postija-
kelun sijaan sähköisen PDF-version jakeluun. Tilausmaksujen yms.
korottaminen ei ratkaise tätä tilannetta. Kansan äänen toimittamis-
ta emme lopeta, vaan sitä tulemme edelleen kehittämään.

Kansan ääni toimitetaan entisessä ulkoasussa. Lähetämme leh-
den PDF-muotoisen aidon näköisversion lehden ilmestyttyä kaikil-
le tilaajille. Niille joilla ei ole PDF-tiedoston lukemiseen tarvittavaa
laitteistoa, tietokonetta, S-postia yms. lähetämme yksinkertaisen
paperikopion. Perinteinen KÄ:n paperiversio ilmestyy vielä jouluna
(KÄ 6/2023) sekä helmi-maaliskuussa (KÄ 1/2024).

Toimi näin: Kun haluat, että lähetämme sinulle aina lehden il-
mestyttyä KÄ:n PDF-muotoisen näköisversion, laita meille sähkö-
postitietosi seuraavaan osoitteeseen: heikki.mannikko@pp1.inet.
fi. p. 0440103450 tai kalevi.wahrman@gmail.com. p. 0405523099.
Jos haluat, että lähetämme sinulle lehden paperikopion, ilmoita sii-
tä myös osoitetietosi em. tovereille.

Tilausmaksua emme peri. Sen sijaan pyydämme osoittamaan
tukimaksua (omantunnon mukaan) kansanrintaman tilille: Osu-
s pankki FI08 5541 1420 0279 66 sekä laittamaan lehteen vappu- ja
uudenvuoden tervehdykset ym. Kaikki 20 vuoden aikana ilmesty-
neet numerot ovat lukijoiden/tilaajien käytössä Kansan äänen verk-
kojulkaisussa sivulla www.kansanaani.org.

Tappiomieliala valtaamassa Mediapoolin

"Ahneus ja saituus. Kaksi inhimillistä syntiä, jotka voivat tuottaa Ukrai-
nassa tuloksen, jota ahneet ja saidatkaan eivät halua". Tällaisiin, lä-
hes raamatullisiin vuodatuksiin aloittaa HS pääkirjoituksensa 13.12,
kun on kulunut lähes 22 kuukautta Yhdysvaltain johtaman Naton
ja sen länsiliittolaisten käynnistämästä avoimesta sodasta Venäjää
vastaan. Tässä sijaissodassaan länsi on tähän mennessä tappanut
suuren määrän ukrainalaista. Synnintuntoon olisi siis lännessä, "va-
paassa maailmassa" ihan oikeastikin aihetta, erityisesti näin kristi-
kansan suuren juhlan, joulun alla.

Kuva: Heikki Mannikko

**Propaganda uhossa HS:n pääkonttorin viereen on tuo-
tu tuhattu venäläinen panssarivaunu. Nyt näyttää sil-
tä, että tämä tappiomieliala alkaa voittamaan fasisi-
sen uhon. Taustalla pääkallonpaikka, HS:n sanomatalo.**

Venäjäviha kääntymässä katkeruudeksi omia "liitto- laisia" kohtaan

Mutta mistä HS:n pääkirjoituksen
synnintunto kumpuaa? Se ei kum-
pua sadoista tuhansista Yhdysval-
tain ja lännen itsekäille eduille uh-
rautuista nuorista ukrainalaismiehistä.
Se ei kumpua niistä sadoista mil-
jardeista, jotka Ukrainaan on lännes-
tä sodankäyntiin ja tappamiseen lä-
hetetty ja samalla ajettu omat kans-
santaloudet yhä syvempiin vaikeuk-
siin. Pohjalla HS:n pääkirjoitukses-
sa on tietysti arkaainen, ja samalla
jo sairaalloiseksi itsetuhoisuudeksi
kääntynyt viha Venäjää kohtaan. Nyt
Ukrainan luhistuessa on tappiomie-
liala valtaamassa Mediapoolin. Se
ilmenee Ukrainan lähestyvän tap-
pion myötä HS:ssa pohjalla olevan,
kuviteltuun läntiseen identiteettiin
rakentuneen perisyntimäisen, pri-
mitiivisrationaalisen Venäjää koht-
aan tunnetun vihan kääntymisenä
katkeruudeksi omia, osin kuviteltu-
ja "liittolaisia" kohtaan. Tästä kertoo
myös se hätä, mitä valtamediassa

koetaan juuri
nyt EU:n "yhte-
näisyyden" ra-
koilla.

Riittääkö Nord Streamin räjäyttä- minen Saksan rangais- tukseksi?

HS:n mukaan
lännen "em-
piminen" on
voitto Venäjälle, sillä "Ukrainan
aseet ja ammuksiset käyvät vähiin".
Näitä ahneita ja syntisiä empijoi-
tä ovat HS:n mukaan erityisesti Saksa
ja Ranska. Saksan suurimpana syn-
tinä HS pitää sitä, että "Saksa hara-
si vastaan, kun venäläisestä kaasus-
ta ja öljystä yritettiin irti". HS yltyy jo-
pa nimittelemään Saksaa "vientiyri-
tykseksi, joka käyttää valtion status-
ta". Länsi-Saksa on aiemmin esitetty
sokeroituna "eurooppalaisen hyvin-
voinnin ja markkinatalouden vetu-
rina". Mutta nyt katkeruuteensa Sak-
saa kohtaan HS ei saa riittävää tyy-
dytystä edes lännen kostoksi Saksal-
le (ja Venäjälle) räjäyttämistä Nord
Stream kaasuputkista. HS kirjoit-
taa pääkirjoituksessaan 13.12.2023
"Vaikka putket katkesivat, ei Saksa
tietenkään romahtanut. Jos putkia
ei olisi räjäytetty, Saksa ei todennä-
köisesti olisi kitsauttautunut kyennyt irt-
tautumaan putkikaasusta".

Etelä-Euroopasta niitä "ah- neita ja saitoja" löytyykin

HS:n katkeruus vain lisääntyy "mi-
tä etelämmäs Euroopassa menee".

Pertti Hämäläinen

Sodanlietsonnan tulenjohtaja on puhunut

**Ulkopoliittisen instituutin sodankäynnin ja sodan lietsonnan pää-
suunnittelija Charly Salonijs-Pasternak purki 11.12.2023 aamutele-
visiossa turhautumiaan. Lähes Suomen armeijan ylipäälliköksi heit-
täytynyt sodanlietsoja oli pettynyt, kun hänen omat spekulati-
onsa Ukrainan sodan suhteen ovat eksyneet metsään. Ukraina ei ole
voittanut sotaa Usalta ja EU-Natolta saamaasta runsaasta ase-
vasta ja taloudellisesta tuesta huolimatta. Venäjän talous ei ole ro-
mahtanut kohdistetuista talouspakotteista huolimatta.**

Venäjän liittolaisten rivit eivät ole
rakoilleet. Yhdysvaltojen aseapu
Ukrainalle on hiipumassa. Osasa
Euroopan unionia – Hollan-
ti, Slovakia ja Unkari – Ukrainan
aseapuun suhtaudutaan jo varsin
nihkeästi. Saksa painostaa Ukrai-
naa rauhanneuvotteluihin. Yhdys-
valloissa presidentinvaalit ovat jo
ovella. Kurssi Ukrainan sodan ra-
hoittamiseen saattaa muuttua
vaalituloksen myötä olennaisesti.

"Euroopasta katsottuna voi-
si näyttää siltä, että koko maailma
on asettunut Venäjää vastaan. Käy-
tännössä kuitenkin suuri osa glo-
baalia etelää haluaa pysyä konflik-
tissa puolueettomana... Eteläs-
sä nähdään, että kyseessä on vain
yksi kaukana oleva sota, jolla ei ole
suurta merkitystä". (Nic Marsh Os-
lon rauhantutkimusinstituutti).

**Ulkopoliittisen instituutin
ohjelmajohtaja Arkady Moshes**

varoittaa Ukrainan olevan oikeas-
ti vaarassa hävitä sodan. Ukrai-
nan asevoimien komentaja **Valerii
Zaluznyi** toteaa maan olevan so-
tillaalisissa vaikeuksissa. President-
ti **Volodymyr Zelenskyi** uskoo yhä
sotillaaliseen voittoon. "Länsi on
Moshesin mukaan antautunut liikaa
Zelenskyin luotsaamalle toiveajatte-
lulle Ukrainan mahdollisuuksista ja
Venäjän heikkoudesta. Lisäksi län-
nellä ei ole strategiaa, joka linjaisi,
mitä se haluaa Ukrainan tukemisel-
la saavuttaa." (Yle) Moshesin oman
arvion mukaan Ukrainan kaatumis-
nen voi tarkoittaa jopa suoraa sotaa
Venäjän ja Naton välillä.

**Sodanlietsoja Charly Pal-
sternak möläytti ruudussa:** "Mi-
käli Yhdysvaltojen poliittinen joh-
to vähentäisi kiinnostustaan Euro-
oppaan samalla, kun Venä-
jän presidentti **Vladimir Pu-
tin** näkisi Ukrainan hyökkäyssodan
poliittisesti onnistuneeksi.

Ranska se vasta petollisista petol-
lisiin onkin, sillä "monet ranskalai-
set yritykset tekevät Venäjällä ra-
haa – jopa ahnehtimalla Venäjältä
poistuneiden yritysten markkina-
osuuksia". Ranskalaisten kanssa sa-
maan petturiporukkaan HS laittaa
myös Kansainvälisen Olympiakomi-
tean, se kun sallii venäläisten urhei-
lijöiden osallistumisen Pariisiin ensi
kesän olympiakisoihin. Pienen toi-
veen HS laittaa sille, että "Venäjä jää
loukkaantuneena kotiin, kun se ei
saa soittaa kansallislauluaan".

Löytääkö valtamedia to- tuuden siemenen ukrai- nalaisilta hautausmailta?

"Jos Ukraina häviää sodan, ahneella
on paskainen loppu" toteaa HS. Se
on oikeassa siinä mielessä, että Ve-
näjän luonnonvaroja ja sen myötä
Venäjän talouden hallintaa ahneh-
tinut länsi on hyödyntönyt sotaa käy-
mällä, satoja miljardeja dollareita
siihen kuluttamalla, vain vauhditta-
massa Ukrainan lähestyvän tappion
myötä omaa, 500 vuotta jatkuneen
maailmanhallinnan väijäämätöntä
päättymistä.

**Viimeksi tämän tosiasian to-
tesi jälleen kerran** videopuhees-
saan Qatarin Dohassa järjestetyssä
kansainvälisessä foorumissa Venä-
jän ulkoministeri Sergei Lavrov to-
detessaan: "Yhdysvaltain ja sen liit-
tolaisten hegemonia on päättymäs-
sä ja sen korvaa uusi moninapainen
maailma". Alkaako HS tähän realistis-
empaan historian kulkuun vähän
kerrassaan valmistelemaan pitkään
valheiden vallassa pidettyjä ja har-
haanjohdettuja, valtamediaan us-
kovia kansalaisia? Samaisen päivän
HS:n numerossa on laaja, osin aivan
totuudenmukaisiakin asioita sisäl-
tänyt juttu ukrainalaisista hautaus-
maista. Löytääkö valtamedia lopul-
ta totuuden siemenen ukrainalaisia
hautausmaita kaivelemalla, vai mitä
valheita se alkaa seuraavaksi kansa-
laisille syöttää?

Pertti Hämäläinen

Venäjä saattaisi yrittää rikkoa Na-
toa sotillaalisella operaatiolla. Tä-
män takia jokaisen reserviläisen
Suomessa kannattaisi oikeasti
mieltä ja itselleen luvata, että vuo-
den 2025 alussa he ovat elämänsä
kunnossa fyysisesti ja henkisesti.
Salonijs-Palsternak ei kuiten-
kaan pidä Suomeen kohdistuvaa
sotillaalista operaatiota todennä-
köisimpänä, mutta kuitenkin mah-
dollisena. (Yle)

**Onko tämän kaiken uhitte-
lun takana** Venäjän pelottelul-
la poikkeustoimin pikaisesti sol-
mittava Yhdysvaltojen puolustus-
sopimus (DCA)? Tämä miehitys-
sopimus merkitsisi käytännössä
tukikohtien muodossa alueluo-
vutuksia Suomesta Yhdysvalloil-
le. Tukikohtia voidaan käyttää so-
taan myös sellaista kolmatta maa-
ta vastaan, jonka kanssa maamme
on rauhanomaisissa väleissä. Lisä-
si ydinsodan syyttymisen riski Venä-
jän ja Usan johtaman Naton välillä
Suomen maaperällä kasvaisi olen-
naisesti. Maamme olisi syytä pala-
ta sotillaaliseen liittoutumattomuus-
den tielle.

**Ei USA/Naton tukikohtia ja
ydinaseita Suomeen!**

Matti Laitinen

Nato tulee - olemmeko valmiina ?

Puolustusministeriö julkaisi marraskuussa suunnitelman vuoden 2024 sotaharjoituksista. Sen mukaan ensi vuonna Suomi osallistuu yli sataan (103) kansainväliseen sotaharjoitukseen. Kuluvana vuonna näitä harjoituksia kertyy 89. Ensi vuosi on Suomelle ensimmäinen kokonainen Nato-vuosi, ja sotilasliiton jäsenyys merkitsee näiden sotaharjoitusten huomattavaa lisääntymistä. Suomi osallistui ensimmäisen kerran kansainväliseen sotaharjoitukseen 1993, jolloin oli juuri solmittu niin sanottu rauhankumppanuussopimus. Vielä kymmenen vuotta sitten näiden harjoitusten vuosittainen määrä oli puolet nykyisestä.

Näitä yhteisiä Nato-sotaharjoituksia nimitetään sotaliiton jäsenyyden aikakautena "Naton peruskirjan kollektiivisen puolustuksen mukaisiksi harjoituksiksi". Laajin harjoitus ensi vuonna on Norjan johtama Nordic Response -harjoitus, mikä tapahtuu osittain myös Pohjois-Suomessa. Mukana tulee olemaan 14 maata, ja tapahtuman "pääotsake" on "Naton 5. artiklan mukaiset harjoitukset."

Uhka Muurmanskiin ja Venäjän pohjoiseen laivastoon

Alueellisesti suuressa osassa ja suuressa merkityksessä näissä sotaharjoituksissa tulee olemaan kalottialue eli Suomessa Lappi. Pohjoisimman Suomen alueella on kaksi Naton kannalta erityisen merkittävää sotilastukikohtaa, Lapin lennosto Rovaniemellä ja Jääkäriprikaati Sodankylässä. Jääkäriprikaatin esikunta on siirretty Rovaniemelle. Näiden lisäksi

Tämä tunnus näytettiin, koska oli tiedossa, että Nato pyrkii laajentumaan koko Skandinaviaan voidakseen uhata Pietaria ja Muurmanskia. Emme erehtyneet.

Rovaniemeltä itään sijaitsee läntisen Euroopan suurin sotaharjoitusalue, kovapanosammuntaan hyvin soveltuva Rovajärven laaja ja asutun korpiseutu.

Rovajärven ampuma-alueen lisääntyvän käytön takia on syntynyt tarve parantaa ja "vahvistaa" yhteyttä Rovaniemen lentokentältä Rovajärven sotaharjoitusalueelle. Rovaniemen lentokenttä on myös Lapin lennoston kotikenttä. Suunnitelman kokonaisuuteen kuuluu valtatie nelosen linjauksen muuttaminen niin, että se sujuvoitaisi liikennettä nimenomaan Nato-tarpeen mukaisesti lentotukikohtaan ja maavoimien kovapanosammun-

tojen harjoitusalueen välillä. Rahaa tässä palaa rutkasti, mutta sitä tuntuu riittävän loputtomasti tällaisiin hankkeisiin. Rahoitusta tähän hankkeeseen on tulossa EU:n Military Mobility -hankerahastosta kymmeniä miljoonia euroja. Suomen puolustusbudjetissahan on rahaa runsaasti ja vapaasti käytettävissä ja vielä Suomen väylävirastolakin on tarvittaessa mahdollisuus olla yhtenä rahoittajana.

Tehtävään tässä selväksi, että tuollaiselle nelostien "vahvistamiselle" ja uudelleen linjaukselle ei ole täällä normaalin liikenteen vaatimuksista lähtien koettu olevan tarvetta. Nyt, kun Nato tulee, tarvitaan suurempia ja tukevampia tiepohjia.

DCA-sopimus

Nyt valmistumassa oleva, USA:n ja Suomen kahdenvälinen puolustusyhteistyösopimus, DCA-sopimus (Defence Cooperation Agreement) avaa sen pidäkkeen tai "lukon", mikä jäi Nato-sopimukseen sitä äskettäin muotoiltaessa eli että sotilasliiton pysyviä tukikohtia ei tulla asettamaan Suomen alueelle. Tämän nyt solmittavan sopimuksen myötä tällaista pidäkettä ei enää ole. Nämä USA:n kanssa solmittavat kahdenväliset sopimukset ikään kuin täydentävät jo tehtyjä Nato-sopimuksia.

DCA-sopimuksen perusteluissa määritellään sopimuksen merkitystä, että se "...edistää Nato-jäsenyyden velvoitteiden toimeenpanoa." Tällaisen luulisi aiheuttavan yhden jos toisenkin päässä kysymyksen, että mihin kaikkeen se Suomen Nato-sopimus oikein velvoittaakaan. Esimerkiksi Vasemmis-

toliiton ainoa ehto muuntautumiseksi Nato-puolueeksi oli, että Suomen alueelle ei tulla hyväksymään ydinaseita eikä minkäänlaisia vieraan valan pysyviä tukikohtia.

Pysyviä tukikohtiahan ei tämä DCA-sopimukseen sisälly, mutta pysyviä rakenteita se sisältää runsaasti. Erona jotkut sitten selittävät

olevan, että pysyvissä sotilastukikohtassa on aina ja pysyvästi miehitys, mutta lieneekö tuolla merkitystä, koska näiden Suomeenkin nyt tulossa oleviin sotilastukikohtiin asetuvat miehistöt voivat "kiertää" eli niitä vaihdetaan kuten esimerkiksi aikanaan Vietnamin sodassa varsinaiset "sotatyön" tekijät olivat siellä komennuksella vain vuoden, ja siten tulivat taas uudet miehet.

Pohjoissuomi valmistautuu palvelemaan Natoa

Tällaisia, uusia Nato-velvoitteita tunnutaan pohjoisessa Suomessa täytettävän jo monilla tavoilla. Parhailaan Rovaniemen lentokenttää laajennetaan ja uusien hävittäjien vaatimaa infraa rakennetaan. Sodankylän varuskuntaa laajennettiin jo viime talvena. Nyt siellä on valmiina uudet tilat 300 sotilashenkilölle, vaikka prikaatia ei ole mitenkään

Tämä juliste tehtiin, koska haluttiin sanoa, ettemme missään olosuhteissa voi hyväksyä Nato-jäsenyyttä. Rauhansuomalaisilla 2016 se jo herätti vastarintaa, koska rauhantapahtuman puhujaksi pyydetty Elisabeth Rehn ei pitänyt siitä. Me vaadimme maamme eroa Nato-sotaliitosta siihen saakka, kun tämä tapahtuu.

laajennettu. Tilaa on nyt sitten vieraidenkin varalle.

Pahimmat sotahaukat perustelevat näiden kaikkien rakenteiden valmistelusta ja muodostamisesta sillä, että ne ovat USA:lle eräänlainen takuu ja varmistus siitä, että se voi mahdollisine kumppaneineen tai vaikka ihan omilla päätöksillään panna täytäntöön Naton 5. artiklan velvoitteet.

Viime tietojen mukaan DCA-sopimus olisi valmis, ja se allekirjoitettaisiin vielä ennen tämän vuoden loppua. Hallituksen mukaan Suomen suvereniteettia horjuttaa muutama itärajan takaa tuleva somali- tai jemenipakolainen. Sen sijaan sitä ei horjuta usalaiset sotajoukot. Ne toivotetaan kernaasti tervehdyksi maahamme.

**Unto Nikula
Rovaniemi**

Italia ja samalla euroalue ajautuivat markkinoiden armoille

Italian talouden vakavin ongelma on krooninen talouskasvun puute. Italian talouskasvu on ollut euroalueen heikoimpia koko euron historian ajan. Italian talouden kasvu loppui, kun maa liittyi yhteisvaluuttaan.

Roskalinuokkaan putoaminen uhkaa Italiaa. Markkinoita huolestaa etenkin valtionvelka, joka paisuu paisumistaan. Huoli näkyy jo Italian koroissa. Kolmanneksi suurimman euromaan luottoluokitukset ovat vaarassa heikentyä. Italian kannalta ratkaiseva päivä oli edessä 17.11. 2023, jolloin luottoluokittaja Moody's olisi voinut pudottaa sen roskalainuokkaan. Moody'sin mukaan Italia uhkaa tippua roskalainuokkaan. Italia ei saisi enää rahaa markkinoilta. Monet eivät usko EKP:n tulevan tällä kertaa apuun.

Italiasta tuli myrskyvaroitus

Uutta yhteisvelkaa ja eurobondeja ajetaan nyt tosissaan. EU-taloussuunnitelman pääministeri Paolo Gentiloni: "Meidän on käynnistettävä uusi yhteisvelka siihen mennessä, kun EU:n elvytyspaketin aikaraja tulee vastaan vuonna 2026." Samaa toivottaa EKP:n johtokunnan italialaisjäsen Fabio Panetta: yhteisvelkaa ja eurobondeja tarvitaan erityisesti kasvavien geopolitiikoiden jännitteiden takia.

Jättiyllätys Italialle luottoluokittajalta

Italia vältti täpärästi putoamisen roskalainuokkaan. Katseet kohdistuvat nyt Euroopan komissioon, jonka käsissä on maan elvytyspotin tulevaisuus. Italian vvm. Giancarlo Giorgetti hehkutti tiedotteessaan tyytyväisyyttä Moody'sin päätök-

seen. Luottoluokittaja Moody's on yllättäen nostanut Italian luottoluokitusnäkyvät negatiivisista vakaiksi. Samalla se toisti Italian "Baa3"-luottoluokituksen.

Luokitusnäkyvien nosto on suuri yllätys, sillä Moody's varoitti aikaisemmin Italiaa roskalainuokkaan putoamisesta. Sen odotettiin pitävän luokitusnäkyvät nyt ennallaan tai ekonomistien pahimmassa skenaariossa pudottavan Italian roskalainuokkaan.

Samalla Moody's varoittaa velkavuoresta

Italia on toiseksi velkaantunein EU- ja euromaa Kreikan jälkeen. "Elvytysvälinevarojen investoinnit tukevat Italian suhdannenäkymiä vuoteen 2026 asti, vaikka edelleen on olemassa merkittävä riski siitä, ettei Italia pysty hyödyntämään suunnitelman resursseja parhaalla mahdollisella tavalla. Koska kestävä julkisen talouden vakauttaminen tulee olemaan poliittisesti haastavaa, Italian velkataakka pysyy erittäin korkeana ja rajoittaa julkisen talouden vahvuutta", luottoluokittaja kirjoittaa raportissaan.

Moody's ennakoii Italian velkasuhteen pysyvän noin 140 % koko vuosikymmenen. Se ennakoii talouskasvun olevan samalla jaksolla keskimäärin 0,8 %. Vuosikymmenen lopulla luottoluokittaja ennakoii Italian velkasuhteen lähtevän uuteen

nousuun muun muassa väestön ikääntymisen takia.

Kohonneista luokitusnäkymistä huolimatta Italian tilanne on luottoluokittajan silmin katsottuna edelleen erittäin heikko. Esimerkiksi velkakestävyysromahduksesta varoitetaan katsauksessa vähintäänkin rivien välissä.

Tämä on tilanne nyt

Moody'sin oli nyt pakko joko nostaa luokitusnäkyviä tai pudottaa Italia roskalainuokkaan. Tämä johtuu siitä, että se pudotti Italian luottoluokitusnäkyvät negatiivisiksi jo viime vuoden elokuussa sen jälkeen, kun Mario Draghi ilmoitti eroavansa pääministerin paikalta. Sen jälkeen se on jo kaksi kertaa siirtänyt luokituksen päivytystä, vaikka tyypillisesti luokitus muuttuu noin 6-12 kuukauden kuluttua luokitusnäkyvien muuttumisesta. Markkinoilla arvioidaan yleisesti, että Italian roskalainuokitus olisi ollut kova päätös, jonka aiheuttama turbulenssi olisi ravistanut koko euroaluetta. Moody's perustelee Italian luokitusnäkyvien nostoa ennen muuta maan pankkien vakaalla tilanteella sekä EU:n elvytysvälineestä tulevien varojen potentiaalilla. Myös vahva teollisuus, kotitalouksien korkea varallisuus ja yksityisen sektorin matala velkaantuminen auttavat Italiaa.

Kaikki on nyt EKP:n käsissä

Kahden muun suuren luottoluokittajan Fitchin ja Standard & Poor'sin tavoin Moody's laittaa toivonsa EKP:hen. "Italian luokituksessa otetaan huomioon EKP:n uskottava si-

toutuminen kaikkien saatavilla olevien työkalujen käyttöön, joilla se voi reagoida Italian valtionlainojen korkojen nousuun. Tämä rajoittaa Italian altistumista erittäin korkealle markkinastressille. Italian politiikan tehokkuuteen liittyvät haasteet pitävät maan luottoprofiilin riippuvaisena EKP:n uskottavan suojan olemassaolosta", se toteaa raportissaan. Kaikki 3 suurta luottoluokittajaa varoittavat Italiaa yhdessä myös siitä, että maa on vaarassa ajautua EU:n alijäämämenettelyyn, kun velkakurisäännöt otetaan takaisin käyttöön ensi vuoden alussa. Suurin ongelma olisi silloin se, EKP ei voi käyttää esimerkiksi korkoerojen hillintään tarkoitettua TPI-välinettä alijäämämenettelyssä olevan maan auttamiseksi.

Euroopan komissio varoittaa Italian tilanteesta

Komission mukaan Italian velkasuhde tulee paisumaan kahden seuraavan vuoden aikana ja julkisen talouden alijäämä nousee ennakoitua korkeammaksi. Komissio ennustaa alijäämän olevan vuonna 2025 >4 %, kun Italian hallituksen arvio on 3,5 %.

Mitä tämä tarkoittaa Suomelle?

Moody'sin lehmän käänös todistaa mielestäni, että EKP ja EU:n komissio ovat ilmoittaneet luokituslaitoksille, että EU-maat maksavat Italian erääntyneet velat. Suomessa ei tietääkseni ole hiiskuttu sanaakaan, että EU:n jäsenmaat, jotka ovat hoitaneet talouttaan hyvin - Suomi, Ruotsi, Tanska, Hollanti, Itä-

valta - maksavat kaikkein eniten Italian velkoja.

Miten käy Italian?

Italiaa uhkaa sama kohtalo kuin Kreikkaa aiemmin: sijoittajat alkavat karttaa maan velkapapereita. Investpankki Goldman Sachs ja yhdysvaltalainen pankki Citi ovat jo varoittaneet Italiaa siitä, että sen korkoero Saksan velkapapereihin voi kasvaa rajusti. 10-vuotisten valtionlainojen korkoeron odotetaan repeävän 250 pisteeseen, jos pudotus roskalainuokkaan toteutuu. Italian keskuspankki arvioi kriisirajan olevan 200 pisteessä. Tuo raja on hienoisesti jo ylittynyt. Italia on nousemassa velkaantuneimmaksi euromaaksi Kreikan ohi.

"Tohtori Tuho" maalailee jo seuraavaa shokkia

Suurin euromaa Saksa on jo taantumassa. Ranskalta ja Italialta odotetaan 0-kasvua. EKP:n kellokkaat toteavat: "talouskuva on huolestuttava". "Tohtori Tuhona" tunnettu mm. globaalien finanssikriisien oikein enustanut talousprofessori Nouriel Roubini on huolissani myös Saksan ja Ranskan tilanteesta: "Euromaiden on supistettava velkaantumistaan. Oletettavasti tulee uusi globaali shokki, johon liittyy todellinen maailmanlaajuinen taantuma."

Joseph Stiglitz: Uusi velkakriisi on todennäköinen

Taloustieteilijä Stiglitz sanoo: "Uusi maailmanjärjestys on jo totta. Silloin olemme kaikki tuhoon tuomit-

Jatkuu sivulla 6

Työehtojen ja sosiaaliturvan heikentämisen suuri linja jatkuu

Jo alkukesällä meillä oli tiedossa, että Orpon hallitus tulee iskemään köyhiä ja duunareita, mutta suurituloisiin ja sotamäärärahoihin ei kosketa. Tulevalle kaudelle hallitusneuvotteluissa esitettiin 6 miljardin leikkauksia, joista yli miljardi sosiaaliturvaan ja yli miljardi erilaisiin pienituloisten etuuksiin mm. asumistukeen ja työttömyysturvaan. Näitä leikkauksia kutsuttiin sopeutustoimiksi. Silloin Orpo näytteli tietämätöntä kuullessaan, että hyvinvointialueilta puuttuu runsaat miljardi euroa. Tavoitteena oli voimistaa Ay-liikkeen alaspäin. Keskusteluun nousivat tavoite kieltää poliittiset- ja tukilakot sakottamalla niihin osallistumisesta mm. yksittäistä työntekijää. Työttömyysturvan heikentämisen yhteydessä nousivat esille työttömyysturvan porrastus ja leikkaukset. Purra ilmoitti äskettäin, että kuuden miljardin "sopeutuksen" lisäksi, vielä tarvitaan 1-1,5 miljardia lisää sopeutuksia. Kansa äänesti vaaleissa persuja ja ääriporeita, mutta ei halunnut tällaista politiikkaa.

Porvarihallitukselta ei minäänlaista vastaantuloa

Syksyn ja alkutalven kuluessa Ay-liike on tori- ja lakkotapahtumien avulla muistuttanut, että äärioikeistolaisen hallituksen suunnitelmien työehtojen ja sosiaaliturvan heikennyksistä eivät tule onnistumaan. Perjantaina 8.12.2023 useat liitot ilmoittivat uusista lakoista, joilla ne tulevat vastustamaan hallituksen työelämään liittyviä hyvin kielteisiä lainsäädäntöhankkeita sekä lainsäädäntö ja sosiaaliturvan leikkauksia. Myöhemmin tähän vetoomukseen yhtyivät edelleen useat järjestöt.

Lakkopäivä torstai 14.12.2023 oli yleislakon kenraaliharjoitus

Hallitus sai todellisen muistutuksen kuolevaisuudestaan torstaina 14.12.2023, kun useat ammatilliset järjestöt osallistuivat toimiin hallituksen määräämiä heikennyksiä vastaan, jotka oli määrä toteuttaa

torstaina 14.12.2023. Ammattijärjestöt pitivät loppuun saakka avoinna ovea, joiden kautta torstain lakko voitaisiin peruuttaa. Ehtona mm. SAK piti sitä, että hallituksen tulee avata neuvottelut palkansaajajärjestöjen kanssa, jossa käsitellään hallituksen suunnittelemaa toimenpiteitä suunnitelluista työelämän muutoksista. SAK:n puheenjohtajan Jarkko Elorannan mukaan hallitus on itse aiheuttanut "vaikeasti avattavan työmarkkinasolmun", joka tulee saada avattua.

Liittojen suunnitteleminen samanaikaisten toimien osalta Orpo tyytyi vaan sanomaan, että liittojen suunnittelema työtaistelutoimet ovat kohtuuttoman kovia, kun otetaan huomioon Suomen taloudellinen tilanne. Orpo toistaa väitettään, että hallituksen toimilla Suomeen luodaan 100000 uutta työpaikkaa ja vahvistetaan julkista taloutta 1,5 miljardilla. Satonen uhkaa toteuttaa sopimuksilla perinteisesti sovi-

tut asiat lainsäädännöllä.

Työtaistelutoimet iso testi

SAK:n liittojen ohella lakko- ja toimintapäivän viettoon yhtyivät mm. STTK:n Pro ja Erto sekä mm. AKAVA:n insinööriliitto. Teollisuusliitto julisti torstain lakon 455 toimipaikalle, joiden piirissä lakkoon osallistui n. 40000 työntekijää. Pro:n listalla oli n. 200 teollisuuden yritystä eri puolilla maata. PRO:n puheenjohtaja Jorma Malinen ilmoitti tiedotteessaan, että "Pro ei tule hyväksymään hallituksen mittavia heikennyksiä suomalaisten työntekijöiden asemaan. Puolustamme toimihenkilöiden työehtoja ja toimeentuloa. Koska hallitus jatkaa yksipuolista saneluaan, me jatkamme ja laajennamme lakkoja". JHL:n lakko pysäytti mm. Helsingin seudun lähijunat, raitiovaunuliikenteen, Metron ja lähes kokonaan bussiliikenteen. Kaikkiaan lakkoon osallistui koko maassa noin 100000 henkeä

Porvarihallituksella röyhkeät tavoitteet

SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta pahoitteli asiaa ja muistutti, että näihin toimiin ei ole ryhdytty kevyin perustein. Syynä on se, että hallitus uhkaa palkansaajia, eläkeläisiä, työttömiä ym. isoilla leikkauksilla ja lakisäateisillä muutoksilla, joilla ratkaisevasti heikennetään kansalaisten asemaa ja jotka ovat myös ristiriidassa maamme lainsäädännön kanssa. Elorannan mukaan nyt jo toteutet-

Kuva: Heikki Mämmikkö

Postin väki oli valveilla, kun työntekijät yritettiin siirtää heikomman sopimuksen piiriin. Vastaavaa sopimusten rikkomista yrittää nyt porvarihallitus. Tässä PAU:n väki protestoi Ilmalan konttorilla 12.11.2019.

tavat leikkaukset merkitsevät satojen eurojen menetyksiä irtisanotuille, osa-aikatyön tekijöille, lomaetuille ym. Hallituksen tavoitteena on rajoittaa lakko-oikeutta ja heikentää tällä tavalla porvarihallitukseen kohdistuvaa vastarintaa. Hallitus uhkaa romuttaa nykyisen sopimusjärjestelmän, ansiosidonnaisen työttömyysturvan ja irtisanomissuojan. Nämä ovat sellaisia työmarkkinapolitiikkaan liittyviä työnantajien vaatimuksia, joita SAK ei voi ohittaa.

"Suomen malli" hiertää kengässä

Kuten todettiin lakkopäivän välttämiseksi ja neuvotteluyhteyden hallituksen kanssa ei päästy hallituksen jäärpäisyyden vuoksi. Työnantajien tavoitteena on ollut toteuttaa ns. "Suomen malli", joka kirjattaisiin lakiin. Tätä Suomen mallia toteutettiin jo aiemmissa neuvotte-

luissa. Sillä ei vielä rikottu sopimusvapautta, koska sitä ei oltu vielä kirjattu lakiin. Hallituksen tavoitteena on, että Suomen ventialat määräisivät palkankorotukset kaikilla aloilla. Tämä kansainvälisen työjärjestön ILO:n vastainen päätös kirjattaisiin lakiin. Kiellettäisiin kaikki sopimukset, joissa sovittaisiin tätä suuremmista korotuksista. Tällä rikottaisiin sopimusvapautta, koska silloin jälkeenjääneet alat eivät voisi milloinkaan korjata jälkeenjääneisyyttään. Esimerkiksi monien yhteiskunnallisten alojen puolella (Opettajat) ei välttämättä tapahdu palkkaliukemia ja matalapalkkaisten opettajien olisi mahdotonta korjata asemaansa. Sama koskee mm. terveydenhoitoaloja, jotka ovat pitkään pyrkineet korjaamaan palkkojen osalta jälkeenjääneisyyttään.

KÄ/Toimitus

DSL tiedottaa

Laaja ja päivittyvä materiaalipankki oppimisen tukena kaikin aikoina

Uusimpina materiaaleina löytyy muun muassa Länsi-Saharan vapautusrintama Polisarion Suomen edustajan Baida Rahalin esitelmä ajankohtaisesta tilanteesta Marokon laittomasti miehittämässä Länsi-Saharassa, tamperelaisen kaupunginvaltuutetun ja sosiologian maisterivaiheen opiskelijan Liban Sheikhin alustus "Rasismi luokkayhteiskunnassa" sekä runsaasti Jari Karttusen materiaaleja mm. Algeriasta, Palestiinasta, Persiasta sekä kauhutarinasta nimeltä kapitalismi.

Nämä ja paljon muuta vapaasti hyödynnettävissä ja jaettavissa osoitteessa: desili.fi/materiaalipankki

Marx-opiston talvitapaaminen uudessa paikassa maaliskuussa

DSL:n opintokeskuksen Marx-opiston seuraava talvitapaaminen järjestetään uudessa paikassa, Ystävyden Majatalossa, Kruusilassa (Salossa) 9.-10.3.2024. Lisätiedot julkistetaan ja ilmoittautuminen alkaa tammikuussa.

transform! europen vuosikirja 2023

transform! europen, eurooppalaisten sivistys- ja tutkimusjärjestöjen vasemmistolaisen verkoston, vuosikirjassa 2023 pohditaan nykyisten kansallisvaltioiden luokkaluonnetta, niiden pyrkimyksiä valtiosta vapaisiin pääomiin ja vasemmiston strategioita asian muuttamiseksi. Vaikka uusliberalismi on kaventanut valtion tehtävää yleisen hyvinvoinnin takaajana, se on vahvistanut rooliaan globaalin kaupallistumisen ja rahoituksen järjestäjänä.

Tilaa vuosikirja DSL:ltä 20 euron kappalehintaan! Tilaukset: dsl@desili.fi

Englanninkielinen vuosikirja on yhdeksäs julkaisu vuosittaisessa sarjassa, joka raportoi ja tutkii eurooppalaisia poliittisia ja yhteiskunnallisia tapahtumia. Demokraattinen sivistysliitto on transform! europe -verkoston jäsenjärjestö. Verkostoon kuuluu yhteensä 37 jäsenjärjestöä 22 Euroopan maasta.

Orpon ja Purran hallituspolitiikka tuo muutoksia opintokeskuksille ensi vuonna

Varaudumme ensi vuodeksi muutoksiin, joita vapaan sivistystyön menoleikkaukset ja opintokeskusten velvollisuuksien tarkastelu aiheuttavat. DSL palauttaa ainakin opintokerhojen ja -tilaisuuksien oppituntihinnat takaisin koronaa edeltävälle tasolle eli viiden euron erityiskorotukset tuista poistuvat.

Kerromme muista muutoksista, kun niiden vaikutukset tarkentuvat. DSL:n pääsihteeri Jari Karttunen on yhteydessä jäsenjärjestöihin alkuvuodesta.

Riittääkö yhden päivän mittaiset poliittiset lakot?

Hallituksen ilmoittaessa, että yhden päivän mittaiset poliittiset lakot ovat tarpeeksi tehokas keino ilmaista mielipiteensä, SAK on vastannut laajentamalla lakkojaan vähitellen. Aluksi työnseisaukset kestivät vain tunnin, mutta ne ovat nyt kasvaneet kokonaiseksi päiväksi.

Ammattiliitot ovat pyytäneet hallitusta neuvottelupöytäan keskustellakseen työelämään liittyvistä asioista. Valitettavasti hallitus ei ole suostunut neuvotteluihin, vaikka lakkojen tarkoituksena oli saada hallitus mukaan keskusteluun. Hallitus on omalla toiminnallaan viestittänyt, etteivät yhden päivän mittaiset poliittiset lakot vaikuta heidän päätöksiinsä tarpeeksi.

Tilanne korostaa neuvotteluiden ja dialogin merkitystä työelämän haasteiden ratkaisemiseksi. On tarpeen löytää yhteisiä ratkaisuja ja parantaa työolosuhteita kaikkien osapuolten hyväksi.

Ammattiliitot ovat jo aloittaneet toimia laajentaakseen lakkoita. Tämä on selvä merkki siitä, että työntekijät eivät olleet tyytyväisiä hallituksen vastaukseen ja haluavat edelleen saada äänensä kuuluviin. On tärkeää ymmärtää, että laajentuneet työtaistelut eivät ole tavoiteltu lopputulos, vaan ne ovat seurausta todellisten neuvottelujen puutteesta ja työntekijöiden tuntemasta turhautumisesta. Työntekijät haluavat näyttää, että he ovat valmiita puolustamaan oikeuksiaan ja työolosuhteitaan, kun heidän huoliin-

sa ei ole vastattu. Tulevaisuuden kannalta olisi erittäin tärkeää, että hallitus osoittaa halua neuvotella ja ottaa vakavasti työntekijöiden tarpeet. Työntekijöiden äänen kuunteleminen ja heidän osallistamisensa päätöksentekoon on olennainen osa demokratiaa ja sujuvaa työelämää. Tarvitsemme yhteisiä ratkaisuja, jotka edistävät työntekijöiden hyvinvointia ja samalla tukevat maan taloutta.

Ammattiliittojen laajentuneet toimet ovat merkki siitä, että työntekijät ovat valmiita tekemään enemmän saadakseen äänensä kuuluviin. Ne lähettävät selkeän viestin siitä, että työntekijöiden kärsivällisyys on loppumassa ja tilanteeseen ei voi enää suhtautua välinpitämättömästi. Myös työntekijöiden äänen tulee kuulua päätöksenteossa ja heidän huolensa on otettava vakavasti. Voidaan vain toivoa, että hallitus reagoi nopeasti ja avaa todellisen neuvottelukanavan työntekijöiden kanssa ennen tilanteen eskaloitumista. Neuvottelut ovat ratkaiseva askel kohti kestäviä ja oikeudenmukaisia ratkaisuja, jotka hyödyttävät kaikkia osapuolia.

Vain kuuntelemalla toisiamme voimme löytää yhteisen pohjan, jolla parantaa työelämäämme ja rakentaa kestävää tulevaisuutta Suomessa.

Itä-Uudenmaan Teollisuustyöntekijät ry

-Itä-Uudenmaan Teollisuusliiton suurin ammattiosasto 1800 jäsenellä

Soten ongelmat kasautuvat

Terveydenhuoltojärjestelmän ”pyhät lehmät”

Suomi on epäonnistunut tehtävässään kaventaa köyhien ja rikkaiden välistä terveyserokkuutta. Terveydenhuoltotutkimuksen professori Ilmo Keskimäki nimittää työterveyshuoltoa ”pyhäksi lehmäksi”. Poliitikot eivät rohkene kajota siihen. Jos poliitikot haluavat ylläpitää nykyjärjestelmää, perusterveydenhuollossa on aina lääkeripulaa. Sote-uudistuksen eteenpäin viemisen lisäksi kokonaisuuteen pitää laskea myös yksityiset palvelut sekä työterveys. Sote-palveluiden rahoitusta on lisättävä - ei leikattava. ”Olisi syytä miettiä, pitäisikö jollain aikavälillä rahoitus nostaa länsieurooppalaiselle tasolle.”

Henkilöstövaje pahenee

Eduskunnan sote-valiokunta toteaa, että terveyskeskusten lääkäri- ja hoitajavaje on paha. Hyvinvointialueilla on työvoimapula ja hoidon saatavuus heikenee. Henkilöstövajetta on etenkin lasten, nuorten ja perheiden sekä ikääntyneiden palveluissa. ”Terveyskeskusten lääkäri- ja hammaslääkäri- ja hoitajavaje on suuri. Hyvinvointialueiden työvoimapula on heikentänyt myös erikoissairaanhoidon kiireettömän hoidon saatavuutta. Erityisesti psykiatrista erikoissairaanhoidon odotettavien lukumäärät ovat olleet voimakkaassa kasvussa viime vuosina.”

Keikkalääkäri voi tienata yli 20 000 €/kk

Jos kilpailu resursseista kasvaa rajusti, maksaa valtio terveydenhuollosta lopulta kovan hinnan. Pitkällä aikavälillä se heikentää terveyspalveluita. Esim. Etelä-Karjalan alue yritti palkata 3 silmälääkäreä. Niistä onkin pula. Lopulta lääkärit ostettiin tarjouskilpailulla. Halvin tarjous oli 315 000 €/kk. 1 silmälääkärin kustannus on siis 1,26 m€/v. Silmälääkäreiden hurja hinta johtuu siitä, et-

Leveiden hartioiden harha: Kuntapohjainen sote on ollut useiden kansainvälisten selvitysten mukaan maailman kustannustehokkain järjestelmä, jota on käyty ihastelemassa monista maista. Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa ja Hollannissa suuralueisiin siirtyminen aiheutti tehottomuutta ja kustannusten kasvua ja niissä ollaan palaamassa kuntapohjaiseen järjestelmään ainakin perusterveydenhoidon ja hoivan osalta. Kysyin kuopiolaiselta kansanedustajalta Laura Meriluodolta, onko Suomessa tai maailmalla yhtään tapausta, jossa suuralueisiin siirtymisellä olisi ollut jotain myönteisiä vaikutuksia. Hän ei osannut sanoa, mutta vakuutti, että sote-uudistusta ei olla perumassa, vaan jatketaan aluemallin kehittämistä.

tä rajallisesta resurssista kilpailevat julkiset ja yksityiset toimijat. Keikkafirman kautta terveyskeskuslääkäri voi maksaa yli 20 000 - jopa 100 000 €/kk.

Terveyskeskusten lahtaus uhkana

Valtaosa Satakunnan alueen 27 perusterveydenhuollon kiinteästä toimipisteestä aiotaan sulkea parin vuoden sisällä ja toiminta keskitetään kuuteen sote-keskukseen. Valtionvarainministeriön muutosjohtaja Ville-Veikko Ahonen vaatii, että samanlaisia leikkauslistoja tehdään muillakin alueilla. Rahoitusvajeen kanssa kamppailevien alueiden on tehtävä miljardiluokan leikkauksia. ”On vastuutonta, että osa alueista on lykkäämässä palveluverkko-päätöksiä ensi vuodelle.” Ahosen mukaan perusturvallisuuden tunne järkkyy, kun palvelu katoaa kunnasta. Siksi poliittiset päätökset eivät taatusti ole helppoja. Tutkimusjohtaja Ville-Pekka Sorsa on osannut odottaa, että alueet joutuvat turvautumaan isoihin supistuksiin perusterveydenhuollon palveluverkoissa. Alueet ovat niin rajusti aliresursoituja, että niillä ei käytännössä ole muita vaihtoehtoja kuin Satakunnan kaltainen radikaali ratkaisu.

Terveyskeskusten karsiminen ajaa kriisiin

Hyvinvointialueiden talousongelmat uhkaavat terveyskeskusverkos-

toa. Palvelujen keskittäminen ja verkoston raju karsiminen ajaa ne syvempään kriisiin. Peruspalveluiden heikennyksistä syntyy itseään ruokkiva kehä, jossa eivät voi hyvin asiakkaat eivätkä työntekijät. Erikoissairaanhoidon kuormittuu entisestään. Kierre miljardien alijäämään on uskoton. Monelle alueelle ja syrjäiselle taajamalle terveyskeskusten palvelut ovat elintärkeitä.

Terveyskeskukset tulivat 1972 tarpeeseen.

Kansanterveyslaki toi terveyskeskuksen joka kuntaan, tarkoituksena tuoda palvelut kaikkien ulottuville. Olimme mallimaa. Vaikka terveyskeskusjärjestelmässämme on kuopansa, on sinä aikana kansanterveys ja elinajanodote nousseet valtavasti.

Soten yksityistämismvauhti hurjaa

Marinin hallitus tuskin itsekään uskoi, että yksityistäminen voi toteutua nykyisellä vauhdilla. Sipilän hallituksen puolueet kepu, kokoomus ja perust, jotka kehittivät tämän aluesote-mallin, eivät olisi uskoneet, että Marinin hallitus pystyy ohittamaan perustuslakivaliokunnan ja saa sen läpi eduskunnassa. Ne katsovat ällistyneinä ja riemuissaan tätä haipakkaa ilman, että niiden tarvitsee tehdä mitään tänä vuonna. Ensi vuonnakin jatketaan samaan malliin, jos Orpon-Purran budjettiesitys joulukuilla hyväksytään.

Onko hyvinvointivaltio jo hävitetty?

Miljardileikkauksia perustellaan tarpeella ”säilyttää hyvinvointivaltio”. Jotkut kuntapäätäjät sanovat, että hyvinvointivaltio kuoli jo. Hyvinvointivaltio tarkoittaa yhteiskuntaa, joka pyrkii takaamaan kaikille kansalaisille toimeentulon ja

Kuva: Heikki Mänikkö

Vuosia sitten ennakoimme SOTE-palveluiden olevan pääomapiirien viimeinen kohde kaapata voittojensa välineiksi. Sipilän ja Marinin työtä jatkaa Orpon jengi. Tämä voidaan vielä pysäyttää ennen kuin vuoroon tulevat vesi ja ilma.

peruspalvelut. Hyvinvointivaltiossa ketään ei jätetä ja kaikilla on samat mahdollisuudet. Yksi keskeisimmistä hyvinvointivaltion peruspalveluista on terveydenhoito. Siksi sen toimivuus on olennainen hyvinvoinnin mittari. 160 000 potilasta odotti pääsyä kiireettömään sairaanhoitoon. 20 000 heistä on ollut jonossa yli puoli vuotta. Keväällä tehohoitajapula ajoi suomalaisia lapsia Tanskaan sydänleikkaukseen. Suomen terveydenhuolto on ”täydellisesti epäonnistunut eriarvoisuuden poistamisessa”. Tässä mielessä hyvinvointivaltion juna meni. Meillä on 2 vaihtoehtoa: sen jälleenrakentaminen - tai käsitteen päivitys.

Hoitajapula koettelee koko maailmaa

Samat ongelmat ajavat alalta terveysammattilaisia. WHO:n mukaan vuonna 2030 maailmassa pitäisi olla yhdeksän miljoonaa sairaanhoitajaa ja kättilöä enemmän kuin nyt. Yhdysvalloissa tulee täytettäväksi yli 200 000 sairaanhoitajan tehtävää vuodessa. Terveyskeskusten henkilöstöpula on pahin Afrikassa ja Kaakois-Aasiassa. Vaje on varsinkin kehitysmaissa suurin este koronakotiteiden jakelulle ja pandemian hoidolle. Hoitohenkilöstö kärsii yhä pahemmin työuupumuksesta, mikä

ei lupaa hyvää alalta lähteneiden palvelulle tai uusien työntekijöiden pesätaamiselle.

Palkkausongelmat

Miljoonat naispuoliset hoitohoitajat ovat alipalkkattuja tai eivät saa palkkaa, vaikka he työskentelevät terveydenhuollon avainrooleissa. Afrikassa vain 14 % yhteisöjen hoitajista on palkallisia. Miehet saavat samasta työstä noin 28 % parempaa palkkaa kuin naiset. Ei ole yllätys, että terveydenhuollossa on menettämään naisten suuri joukkopako. Kesällä 2021 Britannian julkisesta terveydenhuollosta erosi 27 000 henkilöä. Taustalla oli pandemian ja henkilöstöpulan aiheuttama uupumus.

Sote-uudistus on kokonaisuudessa epäonnistunut

Mikä Sote-uudistuksessa meni eniten pieleen? Kyseessä on hallinto-himmeli, joka ei paranna palveluita varsinkaan reuna-alueilla. Rahat on laitettu päälliköiden, johtajien ja hallinnon palkkioihin, kun samalla hoitopaikkojen määrä erityisesti reuna-alueilla on supistunut. Rahoitus turvaa hoitoon pääsyä tarvittaessa mahdollisimman lähelle.

Juhani Tanski
Kuopio

Näpit irti eläkkeistä

Hallitus aikoo ”uudistaa” eläkejärjestelmää paikatakseen julkista taloutta. Tämä ei ole oikein.

Suomalaisten eläkkeet eivät ole suuria. Korjauksia tarvitaan pieniin eläkkeisiin. Työeläkejärjestelmällä ei ole suoraa yhteyttä valtion, kuntien tai hyvinvointialueiden talouteen, koska työeläkkeet rahoitetaan työntekijöiden ja työnantajien maksamalla työeläkemaksuilla sekä työeläkerahastojen sijoitustuotoilla. Eläkeyhtiöiden rahastoihin on karttunut reilu puskuuri, 250 miljardia euroa. Se erottaa eläkejärjestelmän muusta julkisesta taloudesta. – Kun valtio ja kunnat ovat velkaantuneet, niin moni luulee, että myös työeläkejärjestelmä olisi jotenkin velkaantunut. Se on harhaluulo. Työeläkejärjestelmässä ei ole lainkaan lainarahaa

Valtion, hyvinvointialueiden ja kuntien rahoitusvajeita ei tule paikata eläkemaksuja tai maksussa olevien eläkkeiden indeksejä leikkaamalla. Mikäli tällaista suunnitellaan, kasvatetaan vain eläkeläisköyhyyttä ja pudotetaan lisää kansalaisia perusturvan piiriin. Työeläkevarat ja -maksut eivät ole julkisia varoja, eikä niitä säästämällä pidä tasapainottaa julkista taloutta

Viimeinen vaihtoehto olisi se, että eläkkeitä leikattaisiin maassa, jossa omaisuuden suoja on yksi vahvimpia perusoikeuksia. Käveleekö tulevina vuosina perustuslakivaliokunta politisoituneena tämänkin perustuslain yli. Hallituksen esittämä lisävaatimus uuden vakautusjärjestelmän sopimisesta on torjuttava, eikä missään nimessä antaa tuota 250 miljardin pottia pelin kohteeksi!!

Aikaisempia leikkauksiakin ei edes palauteta: Eläkkeiden heikennykset ja leikkaukset aloitettiin laman jälkitunnelmissa vuonna 1993. Indeksien leikkaukset ja nollaus (1993–95), taitetun indeksin käyttöönotto 1996- ja palkkatuloa korkeampi verotus 1993- ovat tehneet pahaa jälkeä. Tilannetta pahensi 90-luvun puolivälissä taannehtivalla lainsäädännöllä toteutettu pohjaosan poisto toisilta yhteen ja toisilta kahteen kertaan. Menetystä ei korvattu ja korjauksetkin 2000-luvulla jäi vain osittaiseksi tynkäkorkjaukseksi yksityissektorin jäädessä ilman sitäkin. Tämä oli eduskunnan poikkeuksellisella, taannehtivalla lainsäädännöllä toteuttama laillistettu ”ryöstö työeläkeläisiltä.”

Viljo Lehmusketo
Raahe

Erotaan Natosta Emme kuulu sinne

Jättiyritykset ja pienet sähkölaskut

Ruotsin suuret amerikkalaiset tietokonehallit osoittavat päässeensä halvalla, mitä tulee sähkölaskuihin. Nyt on ruotsalainen Tiiliväxtanalyys tehnyt tutkimuksen, kuinka paljon Amazonin, Facebookin ja Microsoftin sähköverosopimus, silloinen verouudistus, vaikutti verotuloihin. Tämä verouudistus oli voimassa vuosina 2017–2023. Tulos oli yhteiskunnallisesti tappiollinen, yli miljardi kruunua. Ei siis kovinkaan kaunis luku.

Uuden alan hurmassa ovat kunnat ja valtio ottaneet vastaansa nämä yritykset ja sallineet reformin, jossa esimerkiksi Facebook sai 97 %:n sähköveroalennuksen, vaikka tällainen serverihalli kuluttaa sähköä toimiessaan puolisen ydinvoimallan verran. Tämä johtui tietysti kilpailuttamisesta ja alan kehittämisen vuoksi. Samalla oli myös suuria suunnitelmia Pohjois-Ruotsin uuden teollistamisen edistämiseksi. Uusien työpaikkojen ja yritysten

saaminen sekoitti monien päät.

Dagens Industri – lehti oli tehnyt laskelmia, että vuonna 2022 maksoivat yritykset noin 0,6 äyriä kilowattitunnilta veroa. Se oli huomattavasti vähemmän kuin Ruotsin taloudet, jotka maksoivat keskimääräisesti noin 36 äyriä/KWh. Tätä tietoa piilotettiin kansalaisilta, joiden sähkölaskut nousivat rutkasti eri alueilla maata. Maa oli jaettu 4 eri alueeseen, joissa sähkönhintaa oli erilainen. Maan eteläosissa laskut saattoivat olla tuhansia kruunuja tavallisille ihmisille. Tämä taas johtui Euroopan sähkönhinnan muotoutumisesta, jossa päivän korkein hintatarjous oli lopullinen.

Jo vuonna 2020 oli verojen alijäämä yli miljardin ja tätä jatkui kasvavassa määrin vuoteen 2023, jolloin verouudistus päättyi heinäkuussa. Koko prosessis-

sa oli heikkouksia uudistuksen nopean toteuttamisen vuoksi. Takanä oli tietysti jättiyritysten taholta myös kiristäminen, joka vaikutti sähköveron muotoutumiseen ja toteuttamiseen. Ne tiesivät hyvin, että Ruotsissa oli sähköä tarpeeksi.

Nyt voimme odotella samanlaisia sopimuksia ja hintoja suurilta sähköpatterifirmoilta, jotka kulluttavat paljon sähköä ja vettä. Voimme olla varmoja, että sieläkin on veden ja sähkön verotus samaa luokkaa, ainakin enemmän kuin, mitä tavallinen kansalainen maksaa niistä. Odotamme vain, että joku tutkii myös sen.

Sähkönkulutus on kuitenkin noussut luultavasti lopullisesti ruotsalaiselle kuluttajalle.

Esa Salomaa
Kvissleby Ruotsi

Rauhanliikkeen uusi nousu – yllättävillä suunnilla

Ukrainan ja Gazan sodan aikana on ihmetelty sitä, missä on rauhanliike. Vanhastaan vasemmistolaiset piirit ovat olleet riemurinnoin vähintäänkin Ukrainan sodan takana. Vasemmistosta ja kansallisesta oikeistosta ei kannata puhua. Joschka Fischer, Saksan entinen ulkoministeri – ja vihreä – ilmoitti joulukuussa, että hän kannattaa ydinaseen hankkimista EU:lle. Suomen perussuomalaisten takin kääntö Nato-poliitikan suhteen on hyvin tiedossa.

Rauhanakseli uudessa nousussa YK:ssa

Nyt onkin rauhanliike ponnistamassa yllättävällä suunnalla – nimittäin Yhdistyneissä kansakunnissa. Kun Yhdysvallat pani hanttiin YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmalle, jossa vaadittiin välitöntä tulitaukoa Gazaan, YK:n pääsihteerin António Guterres ilmoitti paheksuntansa Yhdysvaltoja kohtaan harvinaisen selväsanaisesti.

Tuntuu ironiselta puhua, että rauhanliikkeen ponnistaminen YK:ssa on yllättävää. Sitähän varten se perustettiin. Järjestöltä on kuitenkin ollut suuntaa hukassa ainakin Neuvostoliiton romahtamisesta alkaen, kun Yhdysvallat astui remmiin vedoten aina siihen, että se on YK:n suurin maksumies ja haluaa rahalleen vastinetta.

YK:n pääsihteerin ilmaisee paheksuntaan on kuitenkin aika luonnollinen selitys. Gazan sodassa on nimittäin kuollut YK:n omia virkamiehiä ja työntekijöitä. On esitetty niinkin korkea luku kuin 160. Nämä tuntevat lisäksi ainakin ylimmillä portailla kaikki toisensa, joten vielä elossa olevia YK:laisia asia liippaa läheltä.

Tämän yhteyden havaitsi Alexander Mercouris, maailmanta-pahtumien ehkä fiksuin kommentoija sosiaalisessa mediassa, erityisesti YouTubessa, nyt joulukuun alkupuolella. Tähän voisi lisätä vielä sen, että myös valtamedian korkeimmat askelmat ovat osoittaneet samantapaista siirtymää, kun Reuters pani oikein uutisensa otsikoon, että Israel kehottaa gazalaisia siirtymään etelään, missä se sitten pommittaa heitä.

Rauhanakseli BRICSissä

Toinen Mercouriksen havaitsema siirtymä on se, että nykyään länsipoliittikot saavat osakseen kylmää olkapäätä. Esimerkiksi Saudi-Arabian de facto hallitsija kruununprinssi Muhammad bin Salman perui tapaamisensa Ison-Britannian pääministerin Rishi Sunakin kanssa siitä syystä, että hän otti vastaan Vladimir Putinin. Samoihin aikoihin Pu-

tin kävi myös Yhdistyneissä arabiemiirikunnissa, joka oli tuon mainitun päätöslauselmaesityksen takana. Samoihin aikoihin Putin otti vastaan Iranin presidentin Ebrahim Raisin, joka kävi Moskovassa Putinia tapaamassa.

Kaiketi noiden tapaamisten keskeinen aihe oli Gazan tilanne ja onnettomasti päättyneet päätöslauselmaesitys, joka liittyi siihen kiinteästi. Voisi sanoa, että Putinin johdolla länsimaiden ulkopuolelle on kehkeytyneessä jonkinlainen rauhanakseli, joka osuu osittain yhteen YK:n perinteisen rauhanasian kanssa mutta toisaalta osuu yksin myös laajenevan BRICSin kanssa.

Yhdysvallat tulee panemaan vastaan arvovalle menetykselle

Yhdysvallat on ainakin menettänyt suuren osan entisestä karismaastaan maailmannäyttämöllä. Tietysti Suomen valtionerojen oli hypättävä USA:n kyytiin pääsemällä Natoon ja katkaisemalla suhteensa valtioon, johon sillä on pisin rajansa, siis Venäjään. Kovin kauan ei tarvitse odottaa, kunnes tämä osoittautuu juuri niin paukapaiseksi politiikaksi, kuin se onkin. Jopa Suomen valtamedia on ruvennut päästelemään epämääräisiä mylväisiä, vaikka se itse olikin tuon "kehityksen" ensisijainen veturi. Tietysti USA tulee panemaan vastaan omalle rappiolleen. Siihen tarpeeseen Suomi onkin oivassa asemassa. Rajakriisin taustalla piilee juuri tuo USA:n tarve linnoittaa länsimaat Venäjän "uhkaa" vastaan. Samanlaista tapailua on nähtävissä myös Intian ja Indonesian suunnalla.

Intia on saatu ruotuun perinteisillä jenkkiiläistyillä uhkailuilla, jotka Intiassa tuntuvat erityisen eläviltä juuri sen takia, että Pakistanissa Imran Khanille kävi köpelösti. Jopa Wikipediasta voimeluke seuraavaa: "Vuonna 2023 paljastui Yhdysvaltain diplomaattisähkeitä maaliskuulta 2022, joiden mukaan Yhdysvaltain Bidenin hallinnon virkamies Donald Lu kehotti syrjäyttämään Imran Khanin. Khan oli vierailut vain kaksi viikkoa aiem-

min Moskovassa. Hänen jälkeensä valtaan nousi Shehbaz Sharifin ja kenraalien länsimielinen hallinto."

Indonesiassa on mahdollista, että ensi vuoden presidentin vaaleissa johtoon nousee länsimielinen johtaja. Tosin paljon tämän "toivon" varaan ei kannata laskea. Tässä nimittäin osoittautuu se, miksi Yhdysvallat on tärinässä Gazan sodan takia, jota se on ensin lietsonut ja nyt koettaa (ainakin mukamas) hillitä. Indonesiahan on näitä maita, jotka on tunnustanut Palestiinan valtion eikä ole koskaan tunnustanut Israelia. Se, että Gazan sota ei olekaan mikään läpihuutojuttu, jota kannattamaan koko maailma saadaan uhkailemalla yhdellä jos toisella keinolla, rapauttaa länsimaisen hallinnon nousemista valtaan Indonesian tapaisissa maissa.

Kolmas rauhanakseli nousemassa Yhdysvalloissa?

Yhdysvaltain sisäinen tilanne on niin sekava, että sellaista ei olisi uskonut todeksi vielä pari kolme vuotta sitten. Donald Trump on syytetty ties mistä – kuten vuoden 2020 vaalituloksen kumoamisyrityksistä, josta hän tosin oli jo kongressin käsittelyssä oman presidenttikautensa jälkeen aloitetussa viraltapanomenetelyssä (!). Sekä omien kiinteistöjensä arvon paisuttelusta, mistä hänet tuomittiinkin. Ja niin edelleen.

Jos Trump voittaa vaalit – mikä ei mielipidemittausten mukaan näytä ollenkaan mahdottomalta (vaikka vaalipetosepäilyt ovat alkaneet hämöttää kiikarissa jo paljon edeltäkäs, nyt siis jo toista kertaa), Ukrainan sodan jatkumisesta ei tarvitse joidenkin haaveilla. Vaakalaudalla on peräti Nato (sis sen järjestön, johon Suomi parahiksi liittyi), jonka selviämistä ja eritoten tarpeellisuudesta ei ole takeita, jos sen suurin rahoittaja – jälleen Yhdysvallat – vetäytyy siitä Trumpin mahdollisella kakkoskaudella.

Rauhanliike näyttäisi siis orastavan paitsi YK:n suunnalta, myös vielä yllättävämmältä taholta, nimittäin Trumpin suunnalta. Trumpianhan manattiin pahimmaksi sodanlietsojaksi, eikä hänen vastustajiaan näytä kiusaavan se, että hänen seuraajansa Joe Biden on ollut ainakin virittelemässä sotaa jo neljällä suunnalla. Laskuissa ei tahdo enää pysyä perässä: Ukrainan ja Gazan lisäksi on ollut puhetta sodas-

Jo ennen Venäjän erikoisoperaation alkamista 21.2.2022 Kansan äänessä vaadimme, että on saatava uusi rauhansopimus Eurooppaan, joka korvaa mitätöidyn ETYJ:n. Oli selvää, että ETYJ:n vastaisesti Nato/USA/EU yrittivät saartaa Venäjän. Venäjä esitti neuvotteluja, joissa kaikkien maiden turvallisuudesta sovitaan. Tähän Nato/EU suhtautuivat pilkaten. Tulee neuvotella uusi turvallisuussopimus Eurooppaan. .

ta Irania ja Kiinaa vastaan.

Ja tietysti demokraattipuolueen sisälläkin kiehuu. New York Times tunnustaa, että mielipidemittausten mukaan suurin osa tavallisista jäsenistä on tulitauon kannalla. Mutta Amerikassahan se on raha, joka ratkaisee.

Voiko amerikkalaisten mielipidettä enää ohjailta Israelin puolelle?

Se, onko Yhdysvaltkaan niin immuuni palestiinalaisten vaikutusvallalle alkoi käydä selväksi, kun palestiinalaismieliset uhkasivat panna muotitalo Zaran boikottiin. Zara on espanjalainen, mutta se on läsnä myös Yhdysvalloissa, missä kohua aiheutti se, että Zara joutui pahoittelemaan mainoskampanjaa, jonka syytettiin valokuvillaan parhaan Gazan uhreja. Tosin tämä ei vaaka-kupissa paina ainakaan toistaiseksi yhtä paljon kuin juutalaisliikemiesten uhkailu pidättää rahansa USA:n huippuyliopistoilta. Miljardööri Bill Ackman on ollut tämän suhteen osikoissa ehkä eniten.

Tuosta Gazan sodasta ja sen oikeutuksesta ei tarvitse paljon puhua. Kun University of Pennsylvanian presidentti joutui eroamaan hänen kommentoituaan kampuksella esiintynyttä palestiinalaismielisyttä epäselvin sanankääntein, Pennsylvanian kuvernööri Josh Shapiro sanoi, että yliopiston presidentti Liz Magillin kommentit olivat vastenmielisiä antisemitismia. Shapiro kuitenkin osoitti asian todellisen laidan lisätessään, ettei luulisi olevan vaikea tuomita kansanmurhaa. Tähän ei voi vastata kuin sanomalla: no ei todellakaan luulisi.

Mutta onko se kansanmurha nyt tosiaan käynnissä juutalaisia vastaan? Vai gazalaisia? Se, mikä on vielä oudompaa, on se, että Amy Goodmanin vetämä Democracy Now! puhuu antisemitismisyytösten aseellistamisesta. Tietysti Max Blumenthalin ja Aaron Matén arvostelu Israelin valtiota kohtaan on vielä paremmin tiedossa.

Kaikki kolme ovat juutalaisia. Sekavuutta lisää edelleen se, että joulukuussa Yhdysvaltain kongressi julisti jo pelkästään antisionismin (siis Israelin arvostelun) antisemitismiksi. Ei voi kuin ihmetellä: näyttää, että tämän mukaan pahimmat antisemitistit ovatkin juutalaisia. Aseellistamisesta on hyvinkin syytä puhua, vai mitä?

Joka tapauksessa tuo amerikkalainen mahdollinen rauhanakseli on nyt koittamassa yhtä lailla oikeiston kuin demokraattipuolueen sisällä, mikä hiukan sekoittaa sen selviytymis- tai ainakin vaikutusmahdollisuuksia. Kumpakaan vellontaa ei kuitenkaan pidä väheksyä. Trump sai aivan vastikään tuulta purjeisiin entisestään, kun hänen kaikkein kovaäänisin kannattajansa Alex Jones päästettiin takaisin Twitteriin eli X:ään.

Jonesista taas tiedämme, että hänen arvostelunsa kovin käski itse Trumpia kohtaan kiteytyy siihen, että hän itki ohjelmassaan, kun Trump määräsi pommitukset Syyriaan. Israelia he tosin kannattavat molemmat – kaipa Joneskin, vaikka ei samassa määrin kuin Trump.

Jonathan Widell

Italia ja samalla euroalue ajautuivat markkinoiden armoille ...

Jatkoa sivulta 3

tujä". Hän varoittaa uudesta velkakriisistä: "Rehellisesti sanoen tämä on melkoinen sotku".

Kolme asiaa tekee euroalueen tilanteesta vaikean

EKP:n talvesta tulee poikkeuksellisen vaikea, jos tilanne kärjistyy, se ravisuttaa kaikkia euromaita. Rajusti laukkaava inflaatio ei salli huokaisista helpotuksesta, ja uusia huolenaiheita ilmaantuu koko ajan.

EKP:n pomo Christine Lagarde nosti esiin Lähi-idän tilanteen vaikutuksen raakaöljyn hintaan. Raakaöljyn kallistuminen voi vauhdittaa euroalueen inflaatiota pahimmissa tapauksissa jopa 1 prosenttiyksiköllä.

Lisäksi EKP varautuu kaikessa hiljaisesti reagoimaan Italian

tilanteeseen. Italian luottoluokitukset päivittyvät marraskuun aikana ja vaarana on roskalainaluokkaan putoaminen. Jos korkoero Saksaan levenee nykyisestä, keskuspankki todennäköisesti joutuu puuttumaan tilanteeseen. EKP:n ex-pääekonomisti Peter Praet ja Kansainvälisen järjestelypankki BIS:n raha- ja talouspoliittisen osaston johtaja Claudio Borio pitävät uutta euromaiden velkakriisiä mahdollisena.

"Valtioiden velkaantumisen on suurin uhka rahoitusvakaudelle ja makrotaloudelle". Italian velkasuhde pysyy 140 % ainakin vuoteen 2028 asti. Tilanne on räjähdysherkkä ja markkinat voivat pian testata, miten valmis EKP on tukemaan Italiaa. Jos tilanne kärjistyy, se voi ravisuttaa kaikkia euromaita esim. valtionlainojen korkojen kovan nou-

sun kautta. Lisäksi EKP:n mahdolliset voimakkaat tukitoimet vauhdittavat inflaatiota entisestään. Se tietäisi jatkoa korkojen nousulle ja voisi olla myrkyä kaikille rankasti velkaantuneille euromaille.

Epävarmuus on nyt EKP:n pääviesti

EKP:n pääjohtaja Christine Lagarde: "Epävarmuus oli pääviesti, jota EKP välitti markkinoille." Euroalueen taloustilanne heikkenee nyt voimakkaammin ja nopeammin kuin EKP on ennakoitunut. Samaan aikaan kuitenkin Israelin ja Gazan tapahtumat sekä öljyn hinnan vuoristorat muistuttavat kaikkia inflaatioennusteiden epävarmuudesta ja epätarkkuudesta. 'Jos olet epävarma, pidä tauko', on periaate, jota EKP nyt noudattaa". EKP ei koskaan aiemmin ole ollut yhtä huolissaan euroalueen

talouskehityksestä kuin juuri nyt.

Yhteisvaluutan kriisi olisi haaste Suomelle

Ainakin Ranska ja Italia ajavat uutta yhteisvelkaa kuin käärmettä pysyyn EU:n velkamaiden velkojen makuun ja Ukrainan sodan tukemiseen. Orpon hallituksen ohjelmassa on yhteisvelan ja -bai-out-toimien kieltö eli EU:n (ja Suomen) perustuslain mukaisesti. Yhteisvelka oli persujen kynnyksymys hallituksen menolle. Vaihtoehtoja liepee kaksi: joko hallitus hajoaa tai ainakin hallituspuolueet ja luultavasti osa oppositiotakin joutuu kääntämään takkia.

Nykyinen työministeri Arto Satonen kirjoitti Aamulehdessä 1.6.20: "Suomen rahoilla ei pidä ryhtyä elättämään vaurasta kansaa. Koronaviruksesta kärsiville mail-

le voi antaa lainaa. Komissio on ehdottanut 750 mrd € elvytysrahoitusta... Kyse ei ole avusta vaan lainasta... Italiassa harmaa talous ja korruptio rehoittaa. Italialaisten kotitalouksien nettovarallisuus oli 275 000 € vuonna 2014 (paljon korkeampi kuin Suomen kotitalouksilla). Italia voisi parantaa omaa luottamustaan rahoittajien silmissä vahvistamalla julkista talouttaan. Yksi keino olisi ottaa väliaikaisesti käyttöön varaliskuvero." Tulevaisuus näyttää pitäväkö Satonen missään asiassa lupauksiaan".

On myös kiintoista nähdä, miten persujen ja kokoomuksen kannattajat reagoivat siihen, että hallitus alkaa makselemaan Italian velkoja vastoin äänestäjille annettuja lupauksia.

Juhani Tanski, Kuopio

Lännentiellä: Suomen EEC-vapaakauppasopimuksesta 50 vuotta

Suomen ja Euroopan talousyhteisön (EEC) välisen vapaakauppasopimuksen solmimisesta tuli kuluvana syksynä kuluneeksi 50-vuotta. Varsinaisesti sopimus astui voimaan vuoden 1974 alusta. EEC-sopimuksen valmistelu ja siitä Suomessa käyty keskustelu toimivat eräällä tavalla Suomen lännentien päänaajana. EEC-vapaakauppasopimusta kannattivat pääoma- ja työnantajapiirien lisäksi kaikki porvaripuolueet ja sosiaalidemokraattien oikeistosiipi. EEC-vapaakauppasopimusta vastustivat ja Suomen taloudellista riippumattomuutta ja itsenäisyyttä kannattivat poliittisen vasemmiston, SKDL-SKP:n lisäksi suuri joukko suomalaisen kulttuuri- ja tiede-elämän eturivin vaikuttajia.

Eduskuntatalolla v. 1973 protesti EEC:ä vastaan. Jo silloin ymmärrettiin EEC:n keskeinen funktio, kun vaadittiin YYA:n puolesta EEC:ä vastaan. Kaikki ne pelot, joista silloin varoitettiin, ovat toteutuneet.

EEC-vetoisuus ei kääntänyt Kekkosen päätä

Aivan kalkkiviivoilla, tuntia ennen EEC-sopimuksen allekirjoittamista vastustajat luovuttivat presidentti Urho Kekkokselle 500 nimeä sisältävän adressin "EEC-vapaakauppasopimus torjuttava". Tämä ns. EEC-vetoisuus on tänäkin päivänä komea luettelo itsenäisyysmielisistä suomalaisista kommunisteista ja vasemmistososialisteista mukaan lukien kattava läpileikkaus 1960- ja 70-luvun suomalaisen kulttuurin terävimmistä kärjestä. Ratkaisun avaimet olivat tuolloin tässäkin asiassa presidentti Kekkosen ja Keskustapuolueen taskussa. Urho Kekkosen asema oli 1970-luvun alussa vahvimmillaan. Kun vielä kovan painostuksen jälkeen demareiden vasemmisto ja ay-liike saatiin ruotuun, ei EEC-vapaakauppasopimuksen esittämiselle ollut käytännössä mitään edellytyksiä. Nykyään käytössä oleva termi maailman on lievä ilmaisu siitä painostuksesta, jota tuolloin EEC-vastustajiin kohdistettiin. Lopulta marraskuussa 1973 Eduskunta päätti äänin 141-36 sopimuksen hyväk-

symisestä. Vain kommunistit äänestivät vastaan.

Paasikiven-Kekkosen linja EEC-ratkaisun takeena

Presidentti Urho Kekkonen oli 1970-luvun alussa päättänyt näkemys, jonka mukaan Suomen tuli pyrkiä tasapuoliseen kauppasuhteiden kehittämiseen sekä Neuvostoliiton (ja SEV-maiden), että lännen kanssa. Tausta-ajatuksena oli kekkoslaisen puolueettomuuspolitiikan noudattaminen tässäkin asiassa. Tämän pohjalta Suomi käynnisti virkamiesneuvottelut EEC:n kanssa joulukuussa 1971. EEC-sopimukseen liitettiin erityisesti Keskustapuolueen ja pääministeri Kalevi Sorsan johtaman punamultahallituksen ajama ponsi, jonka mukaan "Sopimus ei sido Suomea, ja Suomen ulkopoliittinen linja, Paasikiven-Kekkosen linja, jonka keskeisenä elementtinä on 6.4.1948 allekirjoitettu YYA-sopimus, jatkuu muuttumattomana". Ulkoministeri Ahti Karjalainen vakuutti eduskuntakeskustelussa, että "Suomesta ei ole tulossa nyt eikä myöhemminkään EEC:n jäsentä, ja että sopimus koskee lähes-

yksinomaan tullien alentamista". Kekkoslaiset ja Sorsan hallitus pyrkivät esittämään EEC-ratkaisun yksinomaan talous- ja kauppapoliittisena. Kaikki muut mahdolliset länsisuuntautuneisuuteen liittyvät ulottuvuudet pyrittiin aktiivisesti kieltämään.

Ratkaisun väitettiin olevan puhtaasti kaupallinen

Ulkoministeri Karjalainen esitti aiemmin syksyllä 1973 eduskuntakeskustelussa hallituksen 10-kohtaisen perustelun EEC-jäsenyyden puolesta. Tähän kuuluivat mm. väitteet, joiden mukaan "Suomi säilyttää kansallisen päätöksentekovapauden kaikissa olosuh-

teissa", "ratkaisu on puhtaasti kaupallinen", "Suomi ei pyri Euroopan yhteisöjen jäsenyyteen, eikä pyri osallistumaan yhteisöjen toimielinten toimintaan". Jälkikäteen historiaa ja Paasikiven-Kekkosen linjaa voidaan toki helposti arvostella, mutta silti nykypäivän valossa voidaan aivan aiheellisesti kysyä, olivatko presidentti Kekkonen ja kekkoslaiset jo tuolloin astumassa väärälle tielle? Oliko kyseessä tietämättömyys vai Kekkosen kierous? Joka tapauksessa länsisuuntautuneisuuden liittyvät ilmeiset vaarat eivät nousseet ratkaisevaan rooliin.

Suomi osana imperialismin järjestelmää

Todellisuudessa Suomi oli 1970-luvun alussa jo osa imperialismin kansainvälistä järjestelmää, jossa Suomelle oli kansainvälisen taloudellisen työnjaon pohjalta muotoutunut oma erityislaatuinen rooli sekä taloudellisesti että poliittisesti eräänlaisena imperialismin järjestelmän reunamaana kuten Timo Kyn-täjän sosialistiselle opintoneuvonta- ja tutkimuskeskukselle kirjoittamassa valtiomonopolistista kapitalismia analysoivassa opintoaineistossa osuvasti todettiin. Ymmärrys Suomen asemasta syrjäisenä ja puoliteollistuneena, kansainvälisessä taloudellisessa järjestelmässä työvoimaa luovuttavana maana on ollut maalaisliittokeskustan ja Kekkosen Suomea ankarasti modernisoimaan pyrkivän "onko maallamme malttia vaurastua"-uskomuksen ja näin ollen todennäköisesti valitun EEC-linjankin takana.

EEC:n laajeneminen oli pohjimmiltaan geopolitiikkaa

Pääomapiirit kuvasivat EEC-vapaakauppasopimuksen ulkopuolelle jäämistä, kuten samat piirit kuvasivat 20-vuotta myöhemmin EU:n ulkopuolelle jäämistäkin, seurauksiltaan katastrofaaliseksi elintasollemme. EEC:n historiallisena taustana olivat tunnetusti toisen maailmansodan jälkeiset Yhdysvaltain sotilaalliset ja taloudelliset edut, sekä läntisessä Euroopassa pitkään jatkunut pääomien kasaantuminen ja keskittyminen, monopolikapitalismin vaihe. Maailmansotien jälkeinen amerikkalaisen kapitalismin ja dollarin ylivalta takasivat amerikkalaiselle pääomalle ylivoimaisen aseman suhteessa eurooppalaiseen pääomaan. Tämä mahdollisti Yhdysvalloille sen, että he kykenivät samalla alistamaan eurooppalaiset amerikkalaiselle kulttuuri-imperialismille ja

Kuvassa on meneillään SKDL:n vappujuhla v.1972 Helsingin Senaatintorilla. EEC:n vastustus näkyy selkeästi, koska kaikissa vappupalloissa lukee "Ei EEC"

pakottamaan eurooppalaiset omaksumaan amerikkalaisen viihdeteollisuuden luoman modernin "länsimaisen" so. anglo-amerikkalaisen identiteetin.

Näin Yhdysvallat ei kokenut missään vaiheessa EEC:tä uhkana. Päinvastoin tuon aikaisessa geopolitiisessa tilanteessa, Neuvostoliittoa vastaan käytävässä kylmässä sodassa, korostuivat amerikkalaisen näkökulmasta erityisesti EEC:n sotilaalliset ja poliittiset ulottuvuudet, jotka amerikkalaiset näkivät täysin yhteneväisinä omien etujensa kanssa. Näin ollen kysymys EEC ratkaisussa, kuten myös parikymmentä vuotta myöhemmin EU-ratkaisussa oli pohjimmiltaan geopolitiittinen.

Olemmehan me sentään länsimaa

Kirjassaan Suomi ja EEC Erkki Tuomioja tulee todenneeksi EEC:n ulko- ja geopolitiittisen ja jopa edellä mainitun identiteettipoliittisen ulottuvuuden, kun hän viittaa eräissä kohdassa pohjoismaisen hyvinvointivaltiomallin yhteen pääideologiaan Gunnar Myrdaliin. Tuomioja kirjoittaa, että "Gunnar Myrdal on osuvasti huomauttanut, että se valtava tarmo ja vakaumus, jolla sodan jälkeistä kaupan vapauttamispolitiikkaa on länsimaissa ajettu, perustuu pääasiassa uskoon eikä tutkimustuloksiin. Erittäin selvästi tämä on nähtävissä Suomen yhdentymiskeskustelussa, jossa myös niiden teollisuusalojen edustajat, joiden varmin tiedetään kärsivän menetyksiä lisääntyvän vapaakaupan seurauksena, ovat ehdottomasti puolustamassa EEC-vapaakauppaa ja perusteluksi riittää se, että "olemmehan me sentään länsimaa".

Kommunistit ymmärsivät EEC:n seuraukset

1970-luvun alussa käydyssä EEC-keskustelussa lähimmäksi totuutta ja tilanteen historiallista hahmotamista yltivät ainoastaan kommunistit. Valtiomonopolistinen kapitalismi opintovihossa todetaan varsin selkeästi, että "Suomen liittyminen vapaakauppasopimuksella EEC:hen vuoden 1974 alusta lisää voimakkaasti Suomen ulkomaankaupan länsisuuntautuneisuutta. EEC on ollut alusta alkaen Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan suunnattu poliittinen ja taloudellinen liitto, joka ei suinkaan edistä kaupan esteiden poistamista, vaan diskriminoini selvästi sen ulkopuolelle jääviä maita". Esiin tuodaan myös EEC:tä edeltänyt Suomen poikkeava asema imperialistisessa järjestel-

mässä, joka perustui "Suomen erikoiseen puolueettomuuspolitiikkaan".

Suomen puolueettomuuspolitiikka imperialisteille epämiellyttävää

Tämä Suomen erikoinen puolueettomuuspolitiikka oli "johtaville imperialisteille paljon epämiellyttäväämpää kuin Espanjan, Irlannin ja jopa Sveitsin ja Ruotsin puolueettomuus". Suomen puolueettomuuspolitiikka perustui tunnetusti YYA-sopimukseen. YYA-sopimuksen merkityksen todettiin olevan suuri Suomen työväenluokalle ja muille monopolienvastaisille väestökerroksille, sillä "se (YYA-sopimus) asettaa Suomen monopoleille ja äärioikeiston toiminnalle tietyt rajat. Täältä pohjalta selittyy myös Suomen valtiomonopolistiselle kapitalismille ominainen militarismien vähäinen merkitys kansantaloudessa, vaikka sijoitukset varusteluteollisuuteen sinänsä ovatkin erittäin tuottoisia monopoleille... ainoa keino lähentää Suomea imperialismin keskuksiin on lisätä vähitellen Suomen taloudellista riippuvuutta".

Nyt kun EEC-vapaakauppasopimuksen solmimisesta on kulunut 50-vuotta voimme todeta, että kaikki Suomen länsisuuntautuneisuudesta maalatut kauhukuvat ovat käyneet toteen. Kuin symbolina tälle kaikelle hulluudelle viimeinkin Suomen ja Venäjän välinen raja-asema on suljettu. Lisäämällä vähitellen Suomen taloudellista riippuvuutta, ensin EEC-vapaakauppasopimuksen puitteissa ja sitten EU-jäsenyyden myötä avautui Suomen kansalliskiihkoiselle eliitille tie koko suomalaisen yhteiskunnan militarisoimiseen aina Nato-jäsenyyteen saakka. Suomi on rämpinyt Lännentiellä Brysselistä Washingtonin kautta Raja-Jooseppiin.

Pertti Hämäläinen

Lähteet:

HS.24.10.1973. EEC-sopimus ulkoasianvaliokuntaan. Kommunistit jäivät yksin eduskunnassa.
HS. 6.10.1973. Allekirjoitus sopimuspaperiin Brysselissä-EEC-sopimusta aletaan soveltaa tammi-kuussa.
HS. 2.12.2023. Kaikki itäiset rajanylityspaikat on suljettu.
Kyntäjä, Timo. (1975,2.painos). Valtiomonopolistinen kapitalismi. Sosialistinen opintoneuvonta- ja tutkimuskeskus.
Tuomioja, Erkki. (1971) Suomi ja EEC.

Liikenneyhteydet geopolitiikan pullonkaulana

Moni Gazan tilanteesta huolestunut on kysynyt, miksi eivät muslimimaat "tee mitään" palestiinalaisten hyväksi. Ovatko ne salaisesti liitossa Israelin kanssa gazalaisia vastaan? Ovatko ne niin korruptoituneita ja rahan perään? Vai vain voimattomia?

Tähän voi vastata, että kaaosteoria on voimissaan, tyylisiin "perhosen siipien isku Filippiineillä saa aikaan hirmumyrskyn New Yorkissa". Tuolta Jemenistä tulee nyt sellaista jyskettä paitsi Israelia itseään vastaan myös Punaisenmeren merenkulkua vastaan, että Israelin ja USA:n tekisi mieli palata Bidenin lupaukseen, jonka hän esitti syksyn G20-kokouksessa, että tavarat voitaisiinkin kuljettaa Dubaista maata pitkin Israeliin. Tämän tarkoitus oli torpata Kiinan vyö ja tie -aloite. Tämä ajatus on kuollut, kun Lähi-Idässä ei enää laajemmin sytytä

tälle ajatukselle.

Näistä liikenneyhteyksistä pitää vielä mainita paitsi Hormusinsalmi myös Malakansalmi, jonka yhdellä puolella on Malesia ja toisella Indonesia. Malakansalmi on yksi maailman vilkkaimmin liikennöidyistä meriyhteyksistä.

Tämän takia USA:n on tärkeä saada Indonesia puolelleen ensi vuoden presidentinvaaleissa, vaikka Gazan tilanne vaikeuttaa maailman suurimman muslimiväestön lämpenemistä USA:lle huomattavasti, varsinkin kun Israel pommitti tuusan nuuskaksi indonesialaisen sairaalan Gazassa. Samasta syystä Aceh'n provinssin kapina oli tärkeä saada loppumaan Indonesian pohjoisosassa, ja kuka pa rauhaa neuvottelemaan muu kuin USA:n ystävä Martti Ahtisaari vuonna 2015?

Jonathan Widell

PYHÄINPÄIVÄN SVENGIIN VIRITÄYTYMISTÄ MALAGASSA

Päivät vaihtuivat toisiin Malagassa kuin Calle Altan asuintalomme tuuletuskulussa naruilla kuivumassa roikkuvat kuteet. Lokakuun viimeisenä päivänä narut olivat täynnä. Malagassa valmistauduttiin Kaikkien pyhimysten päivään. Yksi puhallinorkka treenasi pari päivää aikaisemmin Plaza de Mercedillä pyhimyskulkuetta varten. Dos Acenas-kadun pyhimysvarikolla on ollut vipinää jo jonkin aikaa. Sen poikkikadun röökikiskän fönärisä blisattiin tuuttihuppupäisiä, skäfiä kirkollisia kaavukkaita.

Kävimme puolilta päivin kartoittamassa läheistä Victorian naapurustoa. Roskisten viereen oli hylätty runsaasti gamloja huonekaluja, puhki goisattuja patjoja ja kuluneita kledjuja. Malagalaiset siivosivat kotejaan ja jynssäsivät sukulaistensa hautakivet hohtaviksi. Sitten haudat kukitettaiisiin, kynttilöitäisiin ja muisteltaiisiin kimpassa delanneita. Stadin kadunlakaisijat täydensivät tunnelmaa putsamalla jalkiksia. Uuden kuoriutuminen oli startannut.

Kohensimme Kapusiinien huudin isossa marketissa muonavarastojamme. Kaupan kassoihin oli tarttunut Halloween-tauti. Se ilmeni sarvina, noitatötteröinä ja feissin kirjavuutena. Kurpitsvoja, kolloja ja naama-reita oli tarjolla, samoin hornaa ja kalmaa. Kansalaiset roudasivat fulsista handelleista himoihinsa perhe- ja sukubileitä varten kassikaupalla fies-takakkuja, hapanta ja pitosapuskaa. Jokunen eläväksi delanneeksi maskeerattu kakru hiippaili kadulla. Malaga näytti vajonneen Pyhäinpäivän aattona jonkinlaiseen esirukoustilaan. Keskiyön jälkeen kaiken voi aloittaa taas alusta uudestaan.

Kuuntelin yöllä läppäristä Kaitsun nurkkaa. Calle Alta oli autio, askeleton, lähes valoton. Naapuritalojen piskitkin olivat vaienneet. Niillä on oma pyhimyksensä Pyhä Guinefor. Puolilta öin kaikki rojahtaisi käyntiin vanhan kaupungin kapeilla kapakka- ja kaupakaduilla. Kiviränneissä musa ja ihmisäänit kantaisivat kauas ja korkealle.

Olimme hiffanneet edellisen vuoden reissusta sen, ettei katoliseen maailmanperheeseen kuulomattoman ja sen mysteerejä tajuamattoman ihmispolon kannata majoittua liian lähelle Kaikkien pyhimysten kulkueitten reittejä. Calle Altan mäellä sai goisata rauhassa. Soin yön pimeydessä snadin muistohetken Välimeren hukkuneille afrikkalaisille pakolaisille, Espanjan tapetuille tasavaltalaisille ja Malagan alueella kauemmin kuin muinoin asuneille neandertalin ihmisille. Kippasin maljan malagalaista rusinasoppaa heidän kaikkien muistokseen.

Viime vuonna olkkariimme kantautui keskiyöllä voimistuvaa musaa ja rumpujen pauketta. Kämpämme alla, Comedias-kadulla, eteni verkkaasti valtava pyhimyskulkue. Rummut pärisivät. Puhallinorkka skulasi suut messingillä. Murheellinen trumpetti viilsi terävästi ja kipeästi kadulla yötä. Raijasimme ikkunaluukut ylös ja avasimme fönarit.

Valtava jengi kansoitti kartsan varret ja risteuksen. Pyhät savut dunkkiksineen flygasivat nuuhkittavaksemme neljänteen kerrokseen. Vahakynttilät eldasivat yössä. Kookas madonnaveistos vaelsi kadulla huojuen ja svengaten kymmenien vihreäkaapuisten starbojen olkapäillä. Kulkueen kippari kilisyytti välillä vihlovasti botskikelloa paussin merkiksi. Pyhimyslavetti kurvasi hissukseen kapealta kotikadultaamme leveämmälle Mendez Nunez-kadulle ja jatkoi risteilyään vanhassa Malagassa. Bileet lähibaareissa jatkuivat aamuseitsemään.

Vuoden 2023 Pyhäinpäivän aamuna Malagan tsyrkankellot kutsuivat joka ilmansuunnasta turisteja ja paikallisia messuamaan. Levollisesti goisatun yön jälkeen seurasimme sivusilmällä, kun telkkarissa selostettiin ja näytettiin keskiöisen Kaikkien pyhimysten -päivän pyhimyskulkueen huippuhetkiä Malagassa ja muualla Andalusiassa. Kirkon yliukot ja politiikan mahtimiehet kättelivät ruudussa toisiaan. Kaikki – pappien, poliitikkojen ja alamaisten – väärinkäytökset armahdettiin. Synnit sovitettiin Isä meidän -rukouksiin.

Emme hoppuilleet, koska Espanjassa vietettiin kaikkien mahdollisten pyhimysten päivää. Laiskottelun pyhimyksen San Lazysios Vagolaisen mukaan lomalla pitää löysäillä ja ottaa elämä lungisti. Käppäilimme puolikkaan jälkeen Malagan kaupungin museon väljyyteen tsiiigailemaan arkeologian aarteita, mestan taidekokoelmaa ja Pablo Picasson piirustusten kiertonäyttelyä. Pyhimysyöstä tokenevan stadin terasseilla vallitsi vapautunut ja bueno fiilis. Paseo del Parguen trooppisen puiston afrikkalainen makkarapuu kukoisti kauniisti.

Matti Laitinen
vanhukainen ja rauhanmies
3.11.2023 Malaga

Lasten oikeudet ja rajan sulkeminen

Olen ollut lakimiehenä eri tehtävissä sekä erityisopettajana viranhaltijana. Työkokemukseni vuoksi lähestyn sinua tällä viestillä.

Työskentelin Vantaalla monikulttuurisissa kouluissa. Oppilainani oli venäjänkielisiä lapsia. He kävivät koulun lomakeskeystysten aikaan vanhempiensa tai huoltajiensa kanssa sukulaistensa luona Venäjällä, esimerkiksi Pietarissa. Heillä ei tällaista laillista mahdollisuutta hallituksen toimenpiteiden takia enää ole. Oppositio eilisen A-studion mukaan pääkohdin hyväksyy hallituksen toimet.

Kaikki rajakeskustelu käydään turvapaikanhakijoista laillisten rajanylitysten jäädessä vähälle huomiolle. Erityisesti venäjänkielisten lasten kohtelu on mielestäni Suomelle ongelmallinen ihmisoikeussopimuksena voimassa olevan lapsen oikeuksien sopimuksen sekä perusopetus- ja oppivelvollisuuslain valossa.

Suomessa lapsen oikeuksien sopimus on ollut lakitasoisesti voimassa vuodesta 1999. Suomen tulisi sopimuksen sanamuodon perusteella kasvattaa lasta erityisesti rahan-, ihmisarvon-, suvaitsevaisuuden-, vapauden-, tasa-arvon- ja solidaarisuuden hengessä. 3. artikla lapsen edusta ja 12. artikla lapsen kuumemisesta ovat sopimuksen perusta. Sopimuksen 2. artiklan mukaan lasta on suojeltava syrjinnältä ja rangaistukselta, jotka perustuvat hänen vanhempiensa asemaan. 6 artikla on säännös lapsen kehittymisestä.

Perusopetuslain 2.1 §:n mukaan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. Oppivelvollisuuslain 1 §:n mukaan oppivelvollisuuden tavoitteet-

na on turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti. Lakisäästeiden tavoitteiden toteutumisen karsittavuusni vaarantuu yhteiskunnan antamalla mallilla, jolla venäjänkielisiin lapsiin sallitaan kohdistettavan heidän sukusihteidensä ylläpitoa heikentäviä toimia sulkeamalla raja ensin määräajaksi ja sitten kenties jatkamalla sulkua vielä epämääräisen pitkän ajan.

Rangaistaanko rajan sulkeamisella käytännössä venäjänkielisiä lapsia näiden vanhempien, Suomessa asuvien ja täällä työtä tekevien ihmisten, aseman takia. Lapset eivät pääse tapaamaan isovanhempiaan ja muita sukulaisiaan rajan takana. Lasten etu ei toteudu eikä heitä ole sanottu kuullun. Heidän kehittymistään ei valtion toimilla tueta.

Mikä on näkemyksesi Suomen venäjänkielisten perheiden lasten asemasta? Kuuluuko yksilön perusoikeuksia turvaavia lapsen oikeuksien sopimuksen artikloja noudattaa? Sama kysymys koskee opetuksen tavoitteita. Ovatko edellä mai-

Tämänkin perheen huolet olivat, miten perhe pääsee tulevaisuudessa tapaamaan ja löytää keinot yhdessä oloon. Protestoijien keskuudessa kannettiin huolta myös siitä, kyetääkö ratkaisu ongelmiin löytämään kolmessa kuukaudessa 18.2.2024 mennessä. Ongelmat ovat suuret ja Suomen sekä Venäjän viranomaisten tulisi luoda keskinäinen neuvotteluuyhteys.

nit yksilölliset lapsen perusoikeudet vähempimerkityksellisiä kuin rajan sulkeminen?

Sulku näyttää tilastoja tarkasteltaessa kohdistuvan maamme venäjänkielisiin. Venäjänkielisiä oli Suomessa 31.12.2022 Tilastokeskuksen mukaan 93 535. Uudella maalla heitä oli 47 126.

Ystävällisin terveisin ja hyvää loppuvuotta toivottaen.

Pirkko Pilvi varatuomari
Porvoossa 29.11.2023

https://pxdata.stat.fi/PxWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__vaerak/statfin_vaerak_pxt_11r1.px/tabl e/tableViewLayout1/

SOTA ON EUROOPAN UUSI NORMI

Viimeisten vuosikymmenten aikana sodat ovat lähestyneet Euroopan rajoja, osittain tulleet jo niiden sisälle. Euroopan valtiot ovat "päässeet/saaneet" osallistua konkreettisesti niihin mm. Irakissa, Libyassa, Jugoslaviassa ja paikallisina sotilaina tai vapaaehtoisina muissakin maissa. Tänään sotia käydään EU:n välittömässä läheisyydessä, Gazassa, Syyriassa ja Ukrainassa, ns. Arabikevään maat ovat sisäisissä kriiseissä. EU välittömästi tai välillisesti aseistaa Ukrainaa ja Israelia. Mikä saa meidät rahoittamaan sotia?

Sota Ukrainassa ja muuallakin on aiheuttanut taloudellisen repeämän syvenemisen BRICS:n ja G7 maiden välillä. 80-luvun friedmanilainen oppi, että politiikka ja talous on erotettavissa, ei ole sotapolitiikan tätä päivää, sotaa käydään erilaisin poliittisin ja taloudellisin pakottein sekä saaroin, maittain tai taloudellisten ryhmittymien välillä. Väähäosaisten sosiaalinen turva heikkenee ja sijoitusomaisuuden painopiste alkaa SOTE-palveluista siirtymään sota-palvelusten tuottamiseen. Ennen Ukrainan-kriisiä sotaa ei sotkettu talouteen, hyökkääjälle ei asetettu taloudellisia pakotteita tai muitakaan taloudellisia sanktioita. Kv-oikeus "tulkitsi" asioita erilaisin normeine, maailman talous toimi ja kasvoi.

Onko Eurooppa siirtymässä asteittain "sotalouteen", määrämittäiseen sotalouteen? Sisällissodat lisäävät yleensä käsiaseiden kauppaa, Kalashnikovien kauppaa. Valtioiden väliset sodat keh-

Sota on Euroopan uusi normi. Eurooppa varustaa Ukrainaa USA:n kanssa proxy-sotaan Venäjää vastaan. Nato varustaa koillista rajaansa Pietaria ja Venäjän Pohjoista laivastoa vastaan. Mikään ei osoita, että USA, EU, Nato haluaisi keskustella uudesta Euroopan rauhansopimuksesta.

tyneempien aseiden ja asejärjestelmien kauppaa. Uhat ja uhkakuivat lisäävät asekauppaa ylipäätään, johon liittyy valtioiden rajaturvallisuus, yritysturvallisuus ja viime kädessä henkilökohtainen ja omaisuuden turvallisuus aseineen, turvajärjestelmineen, jotka heikkenevät, kun sosiaaliset verkot kapenevat ja syrjäytyminen lisääntyy. "Asevarainen turvallisuus" luo toisenlaisia kehityspolkuja kuin kestävä rauha, johon Eurooppakin on normittumassa, "määrämittäiseen" sotalouteen?

Jatkuva sota on traumatisoinut palestiinalaislapsia, kasvattanut heitä sotaan ja sotilaksi sodan normeine. Me olemme nyt määrättämässä lastemme kehityspolkuja sotien sävyttämässä-, Naton tai Venä-

jän uhkakuvien värittämässä maailmassa.

Talous on positiivisia odotuksia, mutta myös uhkakuvia ja reaalitynäkemyksiä ne eivät ole toisiaan poissulkevia. Uhatkin luovat uusia odotuksia kuten "asevaraiset kehityspolut" yksilöstä valtioon. On kuitenkin muistettava "Kylmän-sodan-" ja "suomettumisen" aika, jolloin kaikkalainen varustelu ei ollut tuottoisaa, panostettiin kansakuntien hyvinvointiin, elämän ja rauhan normiin. Tämän normin vallitessa me kasvoimme, Sodan normien vallitessa lapsemme kasvavat erilaisin edellytyksin, kaiketi Euroopan itseensä imevään sotaan?

Hannu Ikonen
Lieksa/Sisilia/Ispica

Kansan ääni toivottaa Suomen työkansalle ja opiskelijoille rauhan uutta vuotta 2024 ! Irti EU:n uusliberalismista, Nato-jäsenyydestä ja..

**Kommunistien Liitto ry
Suomen Työväenpuolue ry
EU:n Vastainen Kansanrintama ry
Sodan ja Fasismien Vastainen Työ ry
STP:n Helsinki ryhmä
Suomen Työväenpuolueen Turun Seudun osasto ry
Kommunistien Hermannin-Vallilan osasto ry
Tampereen SKP:n Kaukajärven osasto ry
Hermannin Naiset ry
Helsingin Työväen Vappumarssiyhdistys ry
Juche-aatteen Opintoyhdistys ry
Mellilän Työväenyhdistys**

Helsinki

Pekka Tiainen
Kaarina Heikkinen
Marjaliisa Siira
Kai Kontturi
Raika Kontturi
Sirpa Mittilä
Heikki Männikkö
Tarja Männikkö
Hannele Salava
Matti Laitinen
Aarni Mietala
Sakari Kuusmin
Sinipaita
Punapaita
Amanda & Iivari
Janne Rahikainen
Ville Rahikainen
Pertti Leino
Casimir Spring
Jaakko Ahvola
Timo Pelto
Pirkko Nummi

Sampo Pelto
Victoria Viitamäki
Leo Pelto
Jimi Pelto
Anabella Pelto
Juho Haavisto
Palstapuutarhuri

Espoo

Tommi Lievemaa
Hannu Kautto
Espoon Leipäpappi

Vantaa

Juha Kovanen
Pirjo Kovanen
Lauri Paronen
Kata Nurmi

Tuusula

Markku Nieminen

Karkkila

Timo Nieminen

Riihimäki

Esko Koivisto

Porvoo

Pirkko Nokkala
Tuukka Wahrman
Aune Manelius
Matti Wahrman
Kalevi Wahrman
Tommi Wahrman
Kaija Siippainen
Hannu Hämäläinen
Vera Wahrman
Saga Wahrman
Eva Wahrman
Hannu Henttonen
Raimo Järvelä
Frank Larsson
Duunari Porvoosta
Tapio Kulmala
Pirkko Pilvi
Pauli Pilvi

Hämeenlinna

Pasi Ranki
Pertti Hämäläinen

Janakkala

Jorma Talikka

Loimaa

Juha Kieksi

Mellilä

Markku Hongisto

Uusikaupunki

Esko Rintala
Heikki Ervasti

Hanko

Marko Qvick

Turku

Anne Luukkonen

Pori

Terttu Mylly

Tampere

Hannu Huhtala
Leena Huhtala
Risto Koivula
Jari Heinonen
Reine Lindeman
Taavi Lintunen
Jari Ikävalko
Petter Enkvist

Nokia

Vuokko Servo

Virrat

Mirjam Virkki

Kihniö

Hannu Tiainen

Lempäälä

Harry Rajala

Hämeenkyrö

Jorma Kangasniemi
Kalevi Nurmi
Jouko Kangasniemi
Marjaliisa Helminen

Peräseinäjoki

Jartsev
Wanha Seppä

Pertunmaa

Risto Tammi

Varkaus

Pertti Pitkänen

Lieksa

Hannu Ikonen

Lapinlahti

Viljo Heikkinen

Joensuu

Ari Sulopuisto

Kuopio

Juhani Tanski

Rovaniemi

Unto Nikula

Andalusia

Heikki Leinonen

Torre Vieja

Markku Huhtala

**Eroon Natosta, eroon USA:n mentaalikontrollista.
Pertti Hämäläinen, Hämeenlinna**

**Ei Natoa, uusi rauhansopimus maailmaan ja Eurooppaan
Espoon Leipäpappi**

**Suunta sosialismiin ja kommunismiin, niin selviämme
Wanha Seppä, Peräseinäjoki**

**Hyvää aikaa meillä kesti 79 vuotta, kunnes poliittiset rikolliset sen katkaisivat. Sitä historia ei unohda.
Jartsev Peräseinäjoki**

**Joko luitte "Dialektisen materialismin perusteet". Ilman työkansan maailmankatsomuksen perusteita emme selviä.
Heikki Männikkö Helsinki**

Kansan ääni toivoo kaikille tulevaa rauhan vuotta. Ikuinen tavoitteemme: Eroon Natosta

"Yhdessä rasismia vastaan-useita ihonvärejä-yksi yhteiskuntaluokka"

Valtakunnallisella punaisen muistomerkillä Helsingin Eläintarhassa 6.12.2023 puhui Timo Kangasmaa: "Tammikuun 27. päivänä tulee 105 vuotta työväen vallankumouksen alkamisesta Suomessa. Kyse oli vallasta, hallitaanko nuorta Suomea työväestön vai porvariston etujen mukaisesti. Lopputuloksen tiedämme. Porvaristo sai avukseen Saksan imperialistisen kapitalismin tuen."

Ensimmäisessä maailmansodassa sosialidemokraattinen liike jakautui kahtia. Ratkaisevin kysymys oli suhtautuminen sotaan: vastustetaanko kapitalismiin kuuluvaa imperialistista sotaa vai hyväksytäänkö se. Toinen peruskysymys oli suhde proletariaatin diktatuuriin. Toverit, jotka omaksuivat em. periaatteen muodostivat vallankumouksellisia kommunistisia puolueita. Ne sosialidemokraatit, jotka luopuivat proletariaatin diktatuurin periaatteesta, muodostivat valtiohoitajapuolueita. Kapitalistinen järjestelmä voi kiittää vallassa olostaan näitä valtiohoitajapuolueita.

Moni pelästyy käsitettä proletariaatin diktatuuri. Kun valtio rakennetaan niin, että kansalla on todellinen valta, se voi toteuttaa valtiokoneiston avulla parannuksia, jotka tuovat varmuuden elämään. Silloin puhutaan proletariaatin diktatuurista. Vastaavasti porvariston diktatuuri, joka tänään vallitsee maassamme, on pääomat ja tehtaantomistavan luokan hallussa. Heidän tavoitteenaan on työkansan alistaminen kapitalistien voitokertoimien parantelijoiksi.

Mikäli nämä asiat unohtuvat, ei päästä etenevästi tiellä. jotka parantavat tavallisten ihmisten elämää ja perusturva. Kapitalistit ovat silmittömiä kasatesaan mammonaa – pääomaa - ympärilleen. Siihen ajatusmaailmaan kuuluu sota kuin Manulle illallinen. Me tavalliset ihmiset emme tarvitse sotiä. Miksi meidän työläisten, pitäisi sotia toisessa maassa asuvia työläisiä vastaan? Miksi meidän pitäisi tapattaa itseemme joidenkin sotahullujen sotatarviketeollisuuden etujen valvojen käskystä?

Sodan valmisteluun on aina kuulunut sotapropaganda. Tänäkin sotapropagandalla lietsotaan perustetonta vihaa toisen maan ihmisiä vastaan. Mielestäni Itävallan kommunistinen puolue toteaa ytimekkäästi tunnukseensa: "Yhdessä rasismia vastaan – useita ihonvärejä – yksi luokka!"

Meillä on vuosikymmeniä lietsottu kotikutoista ryssävihaa. Suomen porvaristo kehitti ryssävihan vasta vuoden 1917 Venäjän vallankumouksen jälkeen. Tsaarin hallitsema Venäjä oli maamme porvaristolle mieleinen veli. Ensimmäisen sosialistisen valtion syntymisen sai porvariston ajatukset muuttumaan. He kehittivät vihan, jonka innoittamana porvaristomme on liittoutunut pariin otteeseen Saksan kanssa. Ensimmäisellä kerralla tämä tapahtui maailmansotaa käyvän, imperialistisen Saksan kuningaskunnan kanssa ja toisella kertaa fasisistisen Natsi-Saksan kanssa.. Tänäkin russofobit, (hienompina russovihalle) ovat sotkeet maamme EU:n ja NATON

sotaseikkailuihin sekä niiden valmisteluun.

Jälleen olemme tilanteessa, jossa porvaristomme, sosialidemokraattisen valtiohoitajapuolueen avulla lahjoittaa itsenäisyytemme sotaisiin käsiin. Orpon hallituksen aikana on keskusteltu fasismistä. Siitä, mitä fasismi on, ei paljoa ole keskusteltu. Fasismi on kapitalismin syvä kriisi ja sen äärimmäinen muoto, jossa tuotantovälineet omistava luokka ottaa käyttöön äärimmäiset keinot, joilla se alistaa työkansan kapitalistien pääomia kasvattavaksi orjalaukaksi. Fasismiin kuuluu demokraattisten oikeuksien raju kaventaminen ja jopa niiden poistaminen. Esimerkiksi Orpon suunnitelmat ay-liikkeen toiminnan tukahduttamisesta ja työehtosopimuksien erilaisista huonontamisista laisäädännöllistä tietä, ovat vakavia askeleita kohti avointa fasisistista diktatuuria.

On syytä pitää mielessä, että EU ei ole mikään demokraattinen valtioiden väliin sopimuksiin perustuva yhteenliittymä. Se on organisaatio, joka toteuttaa ylikan-

sallisten monopolien toiveet itsenäiseksi väitettyjen valtioiden sisällä. Loppupeleissä kaiken monopolisoituvan bisneksen takana ovat USA:n pääomapiirit, etenkin sen asemonopolit.

Maamme liitettiin NATO:n jäseneksi. Sotaintoilit ja sanovat, että saamme sieltä turvatakuita. Niitä emme saa tavallisille ihmisille. Turvatakuut ovat vain USA:n asemonopolien tarpeeseen. Niillä asemonopolit turvaa voittojensa tasaisen kasvattamisen. Voittojen kasvattamiseksi USA:n asemonopolien tarvitsee käynnistää uusi sota mahdollisimman kaukana Amerikoista, esimerkiksi Suomen maaperällä.

NATO:n hallinnollinen järjestelmä turvaa erittäin hyvin USA:n asemonopolien edut, sillä sodasta- ja rauhasta päättää yhdysvaltalaislähteiden mukaan NATO:ssa kuusi korkeaa virkamiestä. Siis päätöstä ei tee Yhdysvaltain parlamentti eikä myöskään Suomen osalta Suomen eduskunta, vaikka perustuslakimme niin edellyttää.

Maassamme käydään

merkillistä presidentinvaalipuuhaa. Siitä saa käsityksen, kuin kaikki olisivat testaamassa pääkoppansa lujuutta kolistelemalla sitä Karjalan mäntyihin. Euroopallaisissa oikeistopiireissä on tehty laskelmia, että monenkuuden jälkeen Venäjä hyökkää Eurooppaan Ukrainan sodan päätyttyä. Minä tulkitseen tuon selvityksen siten, että siinä kerrotaan NATO:n aikataulu, milloin se katsoo olevansa valmis hyökkäämään Venäjän kimppuun.

On muistettava, että USA:n johtama kapitalistinen maailma on syvenevässä kriisissä. Kapitalismilla on päässään ominainen ajatus siitä, että valloittamalla uusia alueita (raaka-ainetta), kykenisi se nauttimaan runsaimmista voitoista. Tällä hetkellä lännen kapitalisteilla näyttää olevan ajatus Venäjän keskinäisestä jaosta. Koska se ei näytä muuten onnistuvan, taideetaan sitä kokeilla sotimalla.

**Uudessakylässä 8.12.2023
Timo Kangasmaa
SFT:n puheenjohtaja**

... uusi oikeudenmukainen rauhansopimus maailmaan ja Eurooppaan !

Tutustuminen historialliseen Venäjään

Kirjoitussarjan edellinen osa (1) päättyi siihen, että heräsimme aamulla 30.8.2023 Gorkin merellä sen eteläosassa ja lähestyimme Gorodetsin kaupunkia. Matkasuunnitelmamme mukaan emme pyyhäytyneet tutustumaan tähän kaupunkiin, mutta asutuksen merkityksen vuoksi ja koska se kuuluu Nižni Novgorodin hallinnolliseen alueeseen, haluan mainita siitä joitain asioita.

Kuva: Heikki Männikkö

Chakov portaat yhdistävät Minin- ja Pozharsky aukion ylhäällä sekä Ylä-Volgan ja Ala-Volgan penkereet. Portaisissa on 442 askelmaa. Teoksen suunnittelivat Aleksanteri Jakovlev, Lev Rudnev ja Vladimir Munts. Portaiden avajaiset pidettiin 24.7.1949 Laivaston päivänä. Työn hinta oli 7,7 miljoonaa ruplaa ja se oli silloin yksi Neuvostoliiton kalleimmista projekteista. Oikealla ylhäällä osa Nizni Novgorodin Kremliä.

Gorkin Meren eteläosassa sijaitseva Gorodets on Volgan keskijuoksun vanhimpia kaupunkeja. Monien historiatutkijoiden käsityksen mukaan myös tämän kaupungin perusti Juri Dolgoruki v.1152. Useimmat tutkijat kuitenkin katsovat kaupungin perustamisvuodeksi 1171, jolloin kaupungin nimi mainitaan monissa kronikoissa Venäjän ruhtinain Volgan Bulgaareja vastaan käymien kampanjoiden yhteydessä. Silloin Venäjän ruhtinaat perustivat Gorodetsin linnoituksen Volgan vasemmalle rannalle. Kaupungin kehityksessä on ollut Venäjän kehitykseen liittyen monia vaiheita. 1800-luvun lopulla kaupungissa oli erilaista teollisuutta, kaksi rautavalimoa, proomujen rakennustelakoita, puunjalostusteollisuutta jne. Vallankumouksen jälkeen kaupunki kehittyi hitaasti, koska mm. rautatieyhteydet Gorkiin puuttuivat. Mutta sodan jälkeen kaupunki alkoi kehittyä. Telakka- ja laivankorjaustoiminta elpyivät. Syntyi metalliteollisuutta, kenkätehdas ja rakennustoiminta elpyi. Fedorovskin luostari elvytettiin, joka kehittyi matkailukohteeksi.

Merkityksellistä Gorodetsin alueen kohdalla on kuitenkin sen sijainti Gorkin meren etelärannalla, missä Volgan vedet siirtyvät jälleen virtaamaan normaalissa uomassaan. Gorodets sijaitsee tässä kohdassa Volgan vasemmalla rannalla. Samalla kohdalla Volgan oikealla rannalla sijaitsee tänään Zavolzhyen kaupunki. Tähän rakennettiin Nižni Novgorodin vesivoimalaitos. Jo sodan aikana v. 1944 alettiin suunnitella Volgan Rybinskin ja Gorkin vä-

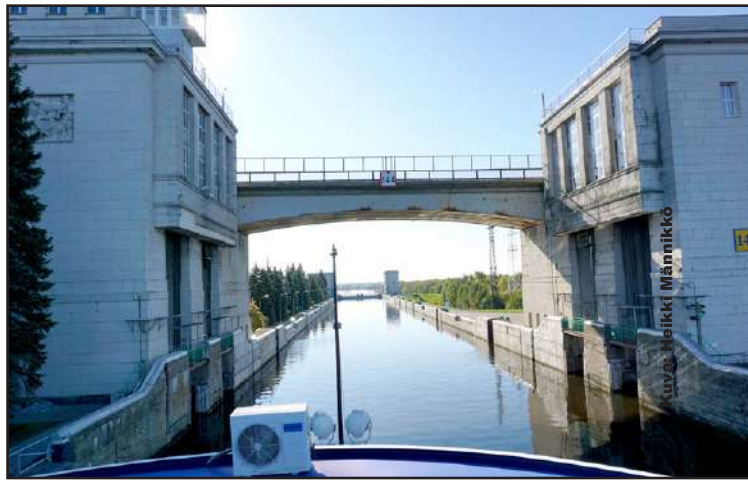
lisen osuuden valjastamista sähkön tuotantoon. Suunnitelma hyväksyttiin 1946 ja päätös Gorkin (Nižni Novgorodin) voimalan rakentamisesta tehtiin 16.11.1947. Konkreettiset rakennustyöt aloitettiin maaliskuussa 1948 ja sähköntuotantoyksiköiden käyttöönotto tapahtui vuosina 1955–1956.

Asutuksen kehitykselle voimalan rakennustyöllä oli suuri merkitys. Samanaikaisesti rakennustöiden kanssa rakennettiin asuntoja ja infrastruktuuria Volgan oikealla rannalla Gorodetsin kaupunkia vastapäätä Gorodets-2:n työkyllässä, jossa voimalaitoksen rakentajat asuivat. Tämä asutus sai nimen Zavolzhye. Tähän rakennettiin Gorkista rautatie vuoteen 1949 mennessä. Voimalan rakentamisen jälkeen Zavolzhye kehittyi teollisuuskeskukseksi, jossa rakennettiin mm. moottoreita, traktoreita ja teräsbetonielementtejä ja v. 1964 Zavolzhye muutettiin kaupungiksi. Yhdesä tänään Gorodets ja Zavolzhye muodostavat talousalueen, joita yhdistää patorakenteen päällä kulkeva valtatie ja jossa toimii merkittäviä nykyaikaista teollisuutta, tie- ja elinkeinoelämää.

Nižni Novgorod on Venäjän merkittävä suurkaupunki

Gorodetsin sulkujen jälkeen siirryttiin jälleen purjehtimaan normaalille Volgan uomalle. Purjehtituaamme 53 km aloimme nähdä Nižni Novgorodin esikaupunkeja. Kaupunki sijaitsee Volgan ja sen Oka-sivujoen yhtymäkohdassa siten, että Oka jakaa kaupungin kahteen osaan. Tässä Venäjän kuudenneksi suurimmassa kaupungissa on runsas 1,2 miljoonaa asukasta.

Nižni Novgorodilla on suuri merkitys Venäjän historiassa. Kaupungin perustamisvuotena pidetään v. 1221, jolloin siitä löytyy 1. maininta. Silloin Vladimirin suuriruhtinas prinssi Juri Vsevolodovich pe-

Kuva: Heikki Männikkö

Tässä tulemme Nižni Novgorodin voimalaitoksen sululle, joka sijaitsee Gorodetsin ja Zavolzhyen asutusten välissä, joita yhdistävä moottoritie kulkee sulun yläpuolella.

rusti Volgan ja Okan yhtymäkohtaan linnoituksen Vladimirin ruhtinaskunnan rajojen puolustamiseksi. Pohjois-Venäjällä sijaitsevasta v. 859 perustetusta Veliki Novgorodista poiketen linnoituksesta kehittynyt kaupunki sai nimekseen Nižni (Ala) Novgorod. Venäjän feodalismin aikana ruhtinain valtakuntien takia Nižni Novgorod oli vuorotellen Suzdalin ja Vladimirin ruhtinain perintönä, kunnes v. 1350 kaupungista tuli itsenäisen Nižni Novgorod-Suzdalin suuriruhtinaskunnan pääkaupunki. Ruhtinaskunta liitettiin v. 1392 Moskovan omistukseen ja Nižni Novgorodista tuli piirin keskus. Vuosina 1500–1511 puusta rakennetun Kremlin tilalle rakennettiin nykyinen kivinen Kremlin. Opas tiesi kertoa, että sitä ei vihollinen ole koskaan vallannut.

Vuosina 1552–56 livana (IV) Julman toimesta vallattiin tataareilta Kazan ja Astrahan. Nižni Novgorod tuki koko ajan Moskovaa ja sillä oli myös hyvin merkittävä osuus Venäjän muodostumisessa. Puola-Liettua Ruotsin tukemana hyökkäsi Venäjää vastaan 1600-luvun alussa. Vuonna 1611 Nižni Novgorodin miilisiin vanhin (johtaja) Kozma Minin ja prinssi Dmitri Pozharsky keräsivät vapaaehtoisista armeijan ja ajoivat valloittajat pois maasta.

Oppaan kertomaa

Kaupungissa on yhdeksän (9) siltaa, joista kuusi (6) ylittää Okan ja kolme (3) Volgan. Kaupungissa on suuri markkinatalo (messut). Messuja alettiin kehittää jo vuodesta 1816 lähtien, kun messualue siirrettiin kaupunkikeskukseen. Aluetta onkin pidetty Aasian ja Euroopan risteyspaikkana. Messutalosta tuli yksi Venäjän tärkeimmistä kauppapaikoista. Sosialismin aikana kaupunkiin siirrettiin paljon teollisuutta, oppilaitoksia yms. 1930-luvulla rakennettiin suuria konepaja- ja metallialan yrityksiä, esimerkiksi Gorkin autotehdas. Avattiin Kanavinsky-

tien silta Oka-joen ylitse sekä Volgan yli Borskyn rautatiesilta, joka yhdisti kaupungin Uralille ja Siperiaan. Kaupungissa valmistettiin isänmaallisen sodan aikana suurin osa Neuvostoliiton sotatarvikkeista. Tykistöaseistusta kaupungissa tuotettiin enemmän kuin Saksassa. Autotehtaalla oli äärettömän suuri merkitys. Kaupungissa toimi lentokonetehdas nro. 21 sekä Moskovasta evakuoitu lentokonetehdas. Sotilaallisen merkityksensä vuoksi kaupunki joutui useasti hitleriläisten lentoaseen pommittusten kohteeksi ja onnistuivat aiheuttamaan isoja vahinkoja. Vuosina 1941–1942 kaupungin ympärille rakennettiin puolustuslinja, jonka kokonaispituus oli 1000 km.

Sodan jälkeen kaupunki on monin tavoin kehittynyt ja siellä toimii runsaasti teollisuutta ja elinkeinoelämää. Tänään siellä toimii noin 200 suurta teollisuuslaitosta. Vuonna 1991 se nimettiin jälleen Nižni Novgorodiksi, avattiin uudelleen ulkomaalaisille turisteille ja messut aloittivat toimintansa uudelleen. 2000-luvun puolella kansainvälinen lentokenttä uudistettiin. Ohikulkutie Moskova-Kazan moottoritie 47 rakennettiin loppuun. Vuonna 2016 Putin avasi uuden sotatarvikkeita valmistavan tehtaan. Kaupungissa toimii metroliikenne ja asemia tällä hetkellä on 15.

Joulukuusi- ja joulukoriste paja

Useasti meillä Suomessa neuvostoaikaan sanottiin, että joulun vietto Neuvostoliitossa oli kiellettyä. Tutustumisen Nižni Novgorodiin kuitenkin soi meille mahdollisuuden nähdä, miten toimii joulukuusen koristeita valmistava laitos. Laitoksen opas Veronika kertoi meille, että täällä suunnitellaan ja valmistetaan koristeita ja tuotteita jo ensi jouluksi. 1800-luvulle saakka oli aikoja, että joulukuusi oli kielletty, mutta kuusi kuitenkin palasi koteihin 1850-lu-

Panoraama kaakon suunnalta luoteeseen Oka-joen Keltainen kirkkorakennus on ruhtinas Aleksanterin kauempana Nizni Novgorodin stadion. Sillalla Etualalla Okan ylittävä Kanavinsky-tien silta ei ole joen ranta, vaan joen virtaaman s-

vulta. Joulukoristeiden materiaalit olivat eri aikoina erilaisia mm. kartonki, puuvilla, ohut paperi jne. Tällä laitoksella tapaamme joulupukin ja myös tontut.

Tämä laitos on erikoistunut mm. lasista valmistettujen koristeiden valmistamiseen ja suunnitteluun, joskin valmistetaan muunkinlaisia koristeita. Nousimme laitoksen toiseen kerrokseen, jossa sijaitsevat tuotanto- ja suunnittelutilat, sekä taiteilijoiden, suunnittelijoiden ja työntekijöiden työhuoneet. Lasinpuhallukseen perustuvaa menetelmää on kehitetty täällä vuodesta 1936 saakka. Saimme seurata lasinpuhallusvaiheen, jossa lasiahiosta puhallettiin ja muotoiltiin muotin ja veden avulla oikean muotoisen koriste aihio. Tämän jälkeen seurasimme, miten taiteilijat maalasivat lasipinnoille kuviot. Maalauksessa toteutettiin täällä kehitettyä akvarellitekniikkaa. Isännät järjestivät meille tilaisuuden kokeilla käytännössä lasiahioiden muotoiseksi tehdyillä muovipalloilla. Totesimme, että vuosien harjoittelun jälkeen se saattaisi joitakin meistä onnistuakin.

Tšuvassian tasavallassa ja Cheboksaryssa

Jokiristeilijämme lähti Nižni Novgorodista yötä vasten purjehtimaan kohti Tšuvassian tasavaltaa ja sen pääkaupunkia Cheboksarya. Jälleen aamulla 31.8.-23 heräsimme keskellä aavaa "meren selkää". Olimme Cheboksaryn tekojärvellä. Paikallisilta oppailta saimme kuulla, että Ckeboksaryn vesivoimala valmistui v. 1982. Tekojärven veden korkeudeksi suunniteltiin 68 m, mutta alueiden asukkaiden vastustuksen vuoksi vedenkorkeudeksi tuli 63 m. Voimala sijaitsee Cheboksarysta

Kuva: Heikki Männikkö

Cheboksaryn jokisatamassa meidät otti vastaan paikallinen kansantanssiryhmä esityksellä, joka veti mukaan vieraatkin.

Erikoinen kokemus Nižni Novgorodissa oli tutustuminen joulukuusen koristeiden valmistukseen ja kehitettiin jouluun liittyviä koristeita. Seurattuaan joulukuusen koristeiden valmistusta ja maalausta

Tšuvassian löytyy kaksi merkittävää asiaa, Tšuvassian limppu ja -olut. Maa onkin Venäjän merkittävin olutalue. Pääkaupunki Cheboksary saikin Kartariina suurelta vaakunaansa humala-kasvin. Kuvassa olutmuseon opas esittelee meille oluen valmistusta.

Maan-antolisa jokiristeily Volgalla (2)

Kuva: Heikki Mämmikkö

Doka joen yli. Oikealla ylhäällä näkyy Volgan katedraali Nevskin katedraali. Siitä vasemmalle näkyy "markkinatalo" t. "Messuhalli". Vihreä metsä, johon silta näyttää päätyvän saari Grebnevskie Sandsin saari

noin 5 km Volgan alajuoksun suuntaan kehittyneessä Novotseboksarskyn kaupungissa.

**Meillä suomalaisilla saat-
taa olla eräänlainen sukuyhteys
Tšuvassihin.** Historioitsijat väittävät perustellusti, että alueella asui vielä 1000-luvulla suomalais-ugrialaisia kansoja mm. mareja ja mordvalaisia. Ne kuitenkin sulautuivat 600–700-luvuilla kaakon suunnasta siirtyneiden turkkilaisaarialaisten heimojen kanssa ja muodostui tšuvassin kansa.

Jokisatamassa kansallispukuihin sonnustautunut kansantanssi- ja kulttuuriryhmä otti ryhmämme vastaan perinteisten vastaanototoseremonian mukaisesti soiton ja laulun kera. Heti sataman vieressä opas esitteli meille satamasta avuttavaa kaupunkia. Cheboksaryssa on tänään 506000 asukasta ja koko Tšuvassien tasavallassa 1,18 miljoonaa. Heti sataman läheisyydessä sijaitsee Punainen Tori, jonka reunalla sijaitsee varakkaan kauppiaan talosta muodostettu kansallismuseo, sekä 1960-luvulla rakennettu draamateatteri. Torilla sijaitsee maailmanpyörä, jonka takana vasemmalla aukio, jossa sijaitsee 46 metriä korkea "Suojeleva äiti". Äiti tšuvassien maassa on ollut aina koko perheen pää ja nainen on ollut pyhä.

Cheboksary oli monessa mielessä edistyksellinen kaupunki, jossa kunnioitettiin järjestystä ja totuudenmukaista historiaa. Sosiaalimin perintöä ei ollut unohdettu. Kantakaupungista jokisataman läheisyydestä löytyivät mm. Leningradin-, Leninin-, Karl Marxin-, Dzeržinskin-, Majakovskin-, Kalininin- ja Pioneerien kadut. Kaupungissa oli myös selkeästi laitettu Kalininin- ja Marxin kadun kulmaan esille toisessa maailmansodassa saadun

Kuva: Heikki Mämmikkö

utustuminen laitokseen, jossa valmistettiin urasimme lasinpuhallustekniikkaan perusta, jota saatoimme itsekin kokeilla.

Kuva: Heikki Mämmikkö

Tetjushin kaupungin asukkaat ottivat meidät vastaan kansantanssiesityksillä jokisatamassa. Sieltä siirryimme kaupunkiin muinaisen linnoituksen paikalle rakennettuun ulkomuseoon, jossa esitykset jatkuivat. Täältä näköalat olivat samat, kuin muinaisen linnoituksen vahtisotilaila. Siitä siirryimme läheiseen kotiseutumuseon tutustumaan Tetjushin ja Tatarstanin menneisyyteen ja myös nykypäivään.

voiton symboli Z, joka tulee iskulauseesta "voiton puolesta" (Za po-pedu).

Oppaan mukaan Tšuvassiassa löytyy ainakin kaksi hyvin merkittävää asiaa nimittäin Tšuvassian limppu ja -olut. Tasavallassa sanotaankin Tšuvassian olevan ikimuis-toisista ajoista korkeamman panimokulttuurin olutmaa. Venäjällä olutta merkitsevää sana piva tulee sanasta juoda. Niinpä isännät ohjasivat meidät Punaisen torin läheisyydessä sijaitsevaan v. 2008 joulukuussa avattuun olutmuseoon. Museossa kerrotaan maailman ja tasavallan oluen historia. Tällaisia museoita maailmassa on vain kaksi, yksi in Puolassa ja toinen täällä Cheboksaryssa.

Sumerin kansat Mesopotamiassa valmistivat olutta jo 9000 vuotta sitten villivehnästä ja ohrasta. Museossa oli esillä pieni erä kivettyneitä 5000 vuotta vanhoja oluen valmistukseen tarkoitettuja jyvii. Alkuaikoina olut oli osa ravintoa, jossa oli n. 4 % alkoholia. Egypti osti esihistoriallisena aikana olutta Mesopotamiasta, mutta alkoi myöhemmin valmistaa sitä omassa maassaan. Alkuperäinen aito olut on pilaantuva tuote eikä kestä käyttökel-poisena pitkiä aikoja. Humala lisää oluen säilyvyyttä jopa kuukauteen. Sitä opittiin käyttämään noin v. 900. Herttua Wilhelm IV kirjoitti v. 1516 oluen valmistuksen puhtaussäännöt ja oluen puhtauteen liittyen 1540 tuli sääntö, että oluttuopissa tulee olla kansi. Laajasti on hyväksytty sääntö, että aidossa oluessa saa olla vain vettä, humalaa, mallasta ja hii-vaa. Tšuvassiassa tuotetaankin 90 % Venäjällä käytetystä humalasta. Humalan merkitys Tšuvassialle on niin suuri, että myös Katariina suuren antamaan Cheboksaryn vaakunaan kuvattiin viiden joutsenen ja perus-

Kuva: Heikki Mämmikkö

"Kulttuuriperintö" projektin puitteissa vuodesta 2010 lähtien Bolgarin kunnostettu. Etualalla on Koraanin museo, joka rakennettiin Bolgarin islamilaisen uskon omaksumisen kunniaksi. Täällä 1200-luvulta linnoituksen perustukset ovat säilyneet. Sinne rakennettiin 1600-luvulla Ortodoksinen katedraali. Tämä kuten lukuisia islamilaisia kohteita (mm. suuri minareetti) on nyt entisöity.

Kuva: Heikki Mämmikkö

Tetjushissa on aina yksi peruselinkeino ollut kalastus. Kotiseutumuseo esittelee paljon kalastukseen liittyvää. Sanottiin, että kaikki oppivat jo viiden vuoden iässä kutomaan ja paikkaamaan verkkoja. Kuvassa kotiseutumuseon vieressä vuoden 1921 jättiläissampi (beluga).

kaivauksia, joiden perusteella tiedetään, että alueella on asuttu jo varsin pitkään. On löydetty korusa käytettäviä Syyriasta ja Egyptistä tuotuja helmiä ja myös pronssiesineitä. Lisäksi tiedetään, että alueella on sijainnut linnoitus/linnake taarien ja mongolien hyökkäysten varalta. Vuonna 1361 mongolit tuhosivat kaupungin. Kaivauksissa on löydetty nuolissa tarvittavia luisia kärkeä. Livana Julman aikana tämä alue oli vartiolinjana ja kaupungilla oli linnoituksen asema. Jo ennen ajanlaskun alkua mestarit tekivät täällä pronssitöitä. Täällä on löydetty pajavälineistöä, muotteja ja ulkomailta tuotua keramiikkaa. Jo silloin Volga on ollut merkittävä ja tunnettu kauppareitti.

Tetjushin kotiseutumuseo

Kotiseutumuseo avattiin täällä 11.7.1920 103 v. sitten. Vuonna 1919 paikallislehdet pyysivät asukkaita toimittamaan museolle vanhoja esineitään. Museossa olikin mittava kokoelma paikkakunnan historiaa esihistorialliselta ajalta saakka. Siellä oli esillä esineistöä kaupungin linnoituksen ajalta sekä mongolien hyökkäykseen liitettyjä löydöksiä. On löydetty jääkauden ajalta mammutin ja villihärän luita, jotka jääkauden metsästäjät 30000–40000 vuotta sitten saivat saaliikseen. Kaupunki kävi vuosisatoja siten ahkerasti kauppa. Jokaisella kauppialla oli oma laitur. Kaupungissa oli pitkään seitsemän (7) laituria. Oppaan mukaan päivittäin kaupungissa kävi jopa 40 alusta, jotka purettiin ja lastattiin. Vuosittain laiturien kautta kuljetettiin 11000 tonnia viljaa sekä paljon kalaa. Kala osattiin säilyttää syvässä kuopassa laittamalla sinne olkia ja jäätä sekä kerroksittain suolaa ja kalaa.

Elinkeinot

Alueen asukkaat ovat vuosisatojen

ajan saaneet toimeentulonsa maanviljelyksellä, kaupalla ja kalastuksella. Kalastus olikin hyvin esillä täällä museossa. Tetjushinin alueella kehitettiin monia erilaisia kalakeittoja ja kalaruokia. Lapset opetettiin jo 5-vuotiaana kutomaan verkkoja. Kaikki kalastuksen harrastajat mm. Suomessa tietävät Sammen kasvavan runsaasti yli tonnin painoiseksi. Vuonna 1921 täällä Tetjushinissa kaksi kalastajaa laittoivat verkot illalla jään alle. Saalista he eivät aamulla kenneet kahdestaan nostamaan avannosta ylös. Apuvoimiksi saatiin 20 miestä ja kaksi hevosta, joiden yhteisvoimin saalis saatiin jälle. Kitasampi (Beluga) Painoi 960 kg ja kalan pituus oli 5,2 metriä.

Bolgar, Venäjän Mekka pohjoisen ja etelän välissä

Tetjushista lähdeytämme purjehdimme saman iltapäivän aikana Volgan vasemmalla (vastakkaisella) rannalla sijaitsevaan muinaisen Bolgarin kaupunkiin.

Opas selvitti Bolgarin menneisyyttä ja nykypäivää. Volgan keskijuoksulle vahvistui vuosina 900–1200 valtio Volgan Bolgaria. Sen väestö puhui läheistä turkinkielistä kieltä. Idästä bolgaarit alkoivat siirtyä Volgan rannoille 600-luvun puolivälissä. Sinne alkoi muodostua 800-luvun jälkeen linnoitettuja asutuskeskuksia. Toinen osa tätä väestöä siirtyi Kaakkois-Eurooppaan ja heistä muodostui myöhemmin Bulgarian valtio. Tämä bolgaarien kansainvaellus tapahtui samaan aikaan hunnien vaelluksen kanssa. Volgan Bolgaria, jonka pääkaupungiksi muodostui Bolgar, sijaitti suunnilleen nykyisen Tatarstanin alueella. Bolgarin kaupungin paikka valittiin tarkasti. Se sijaitsee korkealla joen töyrällä, josta oli hyvä näkyvyys ympäristöön ja siksi helppo tark-

Jatkuu sivulla 12

Kuva: Heikki Mämmikkö

Tämä ns. "Valkoinen moskeija" rakennettiin v. 2012 myös Bolgarin islamilaisuuden omaksumisen muistoksi. Täällä toimii myös islamilaisuuden oppilaitos (madrassa). Alueelle on myös rakennettu majoitustiloja niille islamijaisille viranhaltijoille ja johtajille, jotka eri puolilta maailmaa käyvät täällä opistelemassa.

Palestiinan tukimielenosoitus keräsi 3000 protestoijaa

Maailmalla on protestoitu tiuhaan Gazan tilanteen vuoksi, ja mielenosoituksia on nähty viime aikoina myös monessa suomalaisessa kaupungissa. Lauantaina 11. marraskuuta Helsingin keskustassa järjestettyyn mielenosoitukseen osallistui poliisin ja Amnestyn arvioiden mukaan noin 3 000 ihmistä.

Kulkue kokoontui Rautatientorille ja siirtyi sitten Eduskuntatalolle.

Mielenosoitus alkoi Rautatientorilla, jossa kuultiin Suomen Palestiina-verkoston puheenjohtaja Noora Dadun alustus. Puheiden jälkeen tuhatpäinen kulkue solji pitkänä jonona Aleksanterinkatua ja Mannerheimintietä pitkin kohti Eduskuntataloa. Palestiinan liput liehuivat korkealla, ja kulkuetta rytmittivät tulitaukoja ja kansanmurhan lopettamista vaatineet iskulauseet.

Puheissa kuului epäusko ja taistelutahto

Eduskuntatalolla kuultiin musiikki-

esityksiä ja ääneen pääsivät muun muassa Mirsal ry:n projektikoordinaattori Shareef Askar, Helsingin yliopiston ylioppilaskunnan yhdenvertaisuus- ja kansainvälisyysvaltuutettu Eugenie Touma van der Meulen ja kolttasaamelainen kulttuurialan ammattilainen ja aktiivisesti saamelaisen oikeuksia puolustava Pauliina Feodoroff.

Puheissa kuvailtiin Suomen ja koko muun maailman hampaattomuutta vaatia Gazan humanitaarisen kriisin lopettamista sekä kritisoitiin Suomen valtion harjoit-

Kuva: Cilla Maria

Suomen Palestiina-verkoston puheenjohtaja Noora Dadu piti pitkän alustuksen Gazan tilanteesta ja mielenosoituksen tarpeellisuudesta.

tamaa asekauppaa Israelin kanssa. Yleisöjoukossa hurrattiin, kun koväänisessä mainittiin aiemmin tällä viikolla Eduskuntatalon lehtereille päässeet Palestiinan tukijoukot, jotka keskeyttivät eduskunnan täysistunnon. Yleisössä myös hiljennettiin, kun puhujat kuvailivat elämää sorron alla.

Lisäksi puheenvuoroissa äänensä saivat kuuluville XXA-ihmiset eli he, joilla ei ole minkään maan myöntämää kansalaisuutta. Moni palestiinalainen kuuluu tähän ihmisryhmään.

Järjestökentällä peiliin katsomisen paikka

Banderolleissa näkyi jonkin verran

Kuva: Cilla Maria

Suurmielenosoituksen nimellä kulkeneen protestin takana olivat ihmisoikeusjärjestöt ICARD Finland, Rauhanpuolustajat ja Sumud – Suomen Palestiina-verkosto. Sosiaalisessa mediassa tapahtumaan kutsuttiin erityisesti suomalaisia organisaatioita. Järjestöt kuitenkin loistivat poissaolollaan.

opiskelijajärjestöjen, sosiaalityöntekijöiden sekä ihmisoikeus- ja ympäristöaktivistien kannanottoja, mutta esimerkiksi poliittisista puolueista silmään osui ainoastaan SKP:n Helsingin piirijärjestön lippu.

Ennen mielenosoitusta sosiaalisen median käyttäjät pyysivät aktiivisesti eri alojen ammattiliittoja, poliittisia puolueita, lasten oikeuksia ajavia järjestöjä ja muita aiemmin näkyvillä olleita isoja organisaatioita osallistumaan tapahtumaan, mutta suurin osa järjestöistä jätti reagoimatta.

Sanotaan, että hiljaisuuskin on kannanotto. Se tuli selväksi myös silloin, kun Suomi äänesti tyh-

jää Gazan tulitaukoa koskeneessa äänestyksessä.

Näyttääkin pahasti siltä, että monen järjestön korupuheet paljastuvat pelkäksi sanahelinäksi siinä vaiheessa, kun asioille pitäisi oikeasti tehdä jotain ja olisi aika nousta seisomaan omalla naamalla. Tuntuu uskomattomalta, että jälleen kerran vastuun kantaminen ja oikeudenmukaisuuden puolesta taistelemisen kaatuu tavallisten kansalaisten harteille. Meillä on päättäjille ja hiljaisille järjestöille vain yksi sana: hävetkää.

Cilla Maria
12.11.2023

Kuva: Cilla Maria

Luontoliitto oli yksi harvoista järjestöistä, jotka edustivat Palestiinan tukena.

Kuva: Cilla Maria

Paikalla oli poliisin ja Amnestyn arvion mukaan 3 000 ihmistä.

Kuva: Cilla Maria

Mielenosoituksessa vaadittiin välitöntä tulitaukoa sekä Gazan pommitusten ja palestiinalaisten kansanmurhan lopettamista.

Tutustuminen historialliseen venäjään- antoisa jokiristelly Volgalla...

Jatkoa sivulta 11

kailla aluetta. Kaupunki sijaitti Kama joen suulla, joten se oli lähes ainoa paikka Volgan varrella, josta oli kauppayhteys syväälle itään ja samalla Volgaa seuraten etelään ja Arabiaan. Muodostui varhainen kaupapaikka, jonka kautta myös Venäjältä käytiin kauppaa idän suuntaan. Tämä Volgan Bolgaria oli voimakas valtio, joka maksui islamilaisen kulttuurin 900-luvun alkuvuosina. Tuolloin myös maassa alkoivat kehittyä kirjoitustaito, monet ammatit ja käytiin kauppaa Eurooppaan, itään ja jopa Arabiaan.

Mongolit valloittivat Volgan Bulgarian ja sen pääkaupungin v. 1236. Tämän jälkeen alue kuului osana Mongolien Kultaisen Ordan. Mongolit kääntyivät myös Islamiin Kultaisen Ordan Uzbek Khanin aikana 1300-luvun alkuvuosina. Sen jälkeen Volgan Bulgarian vanha pääkaupunki otettiin uudelleen käyttöön Kultaisen Ordan provinssin pääkaupungiksi. Silloin myös Bol-

garin asema vahvistui. Rakennettiin mm. islamilaisen tyylin mukainen linnoitus, kivirakennuksia ja asutusta. Mutta tässä vaiheessa Venäjän ruhtinaat keräsivät voimia mongolivallan torjumiseksi ja tuhosivat Bolgarin v. 1431. Tämän jälkeen Bolgarin asema heikentyi ja islamilaisen valtakoneiston painopiste siirtyi pohjoisemmaksi. Silloin keskisen Volgan alueelle Bolgarista muodostettiin Kazanin kaanikunta.

Bolgarin uusi tuleminen

Vahvistuvan Venäjän ruhtinaat kävivät taistelua mongolien valloituksia vastaan. livana Julman joukot valloittivat Kazanin kaanikunnan v. 1552 sekä Astrahanin kaanikunnan v. 1556 ja liittivät nämä alueet Venäjään. Nyt koko Volgan alue kuului Venäjälle. Bolgarin aluetta kutsuttiin tämän jälkeisinä vuosina Venäjän maantieteessä Spasskin piiriksi ja Bolgaria oli Spassk. Siellä oli v. 1856 vain yksi kirkko, viisi kauppa ja 250 taloa. Vuonna 1935 Spasskin alueen piirikeskus, joka sijaitti noin

20 km muinasesta Bolgarista luoteeseen Volgan rannalla nimettiin Kuibyseviksi. Volgan vesivoimalaitos rakennettiin 1950 luvulla ja Kuibysev siirrettiin syntyneen Samaran tekojärven tieltä muinaisen Bolgarin kylän naapuriin (1953–1957). Asutukset sulautuivat nopeasti toisiinsa. Vuonna 1991 kaupunki nimettiin uudelleen Bolgariksi. Vuonna 2010 aloitettiin Tatarstanin ensimmäisen presidentin M. Sh. Shaimievin aloitteesta projekti "Kulttuuriperintö" kaupungin entisöimiseksi.

Islamin keskus Venäjällä

Kultaisen Ordan aikana alue oli kaanikunnan keskus ja tänään alueesta on entisöity Islamilaisuuden keskus, jonne osa islamilaisista suorittaa pyhiinvaellusmatkan. Alue on arkkitehtoninen nähtävyyks ja maailmanperintökohde ja merkittävä historiallinen tutustumiskohde

Toimitti:
Heikki Männikkö/KÄ

-osa 3 , Kazan, seuraavassa numerossa 1/2024

Kuva: Heikki Männikkö

Bolgarin jokisatama oli uusittu siten, että terminaali oli yhdistetty Bulgarian sivilisaation museoon. Viisikerroksisen museon kautta siirryttiin ylös kaupunkiin ja samalla kerroksittain seurattiin museon näyttelyitä.

Kuva: Heikki Männikkö

Kansallispukuiset emännät järjestivät meille bolgarilaisen tehetken.

Naapuriseuran pikkujoulussa osallistujilla riitti keskusteltavaa

Naapuriseuran pikkujoulujuhla 9.12. 2023 oli monelle hyvin odotettu tapahtuma, jossa keskusteltiin ja vaihdettiin mielipiteitä. Tilaisuudessa juhlapuheen piti Venäjän suurlähettiläs Pavel Kuznetsov. Edellisen tapaamisemme jälkeen Etelä-Afrikassa on pidetty BRICS-kokous. Venäjä odottaa paljon yhteistyöstä BRICS-maiden kanssa, jotka ovat yhdessä haastamassa vihamieliseksi kokemaansa kollektiivista länttä. Kuznetsov muistutti, että länsi on se, joka haluaa Ukrainan kriisin jatkuvan – ei Venäjä. Britit sabotoivat keväällä 2022 Ukrainan ja Venäjän välisen rauhansopimuksen lavastamalla Butchan joukkomurhan oikeuttaakseen sodan jatkamisen.

Kuznetsov totesi heti suoraan, että Suomen ja Venäjän valtioiden väliset suhteet ovat täysin tuhoutuneita. Suhteiden jatko riippuu Suomesta, jonka on tehtävä aloite, jos suhteita halutaan parantaa. Hän mainitsi kaasuputket ja erilaiset kaapelit, jotka ovat yhteisiä murheita. Niihin voisi Kuznetsovin mielestä etsiä rakentavampaa lähestymistä, kuin

suomalaisten pakonomainen yritys löytää syyllinen Venäjältä.

Rajaongelmista oli Kuznetsovin mielestä annettu Suomelle varoitus. Kun Venäjä osaltaan lopetti rajayhteistyösopimuksen Suomen kanssa, Suomen olisi pitänyt ymmärtää, mitä se tarkoittaa venäläisten rajaviranomaisten vel-

vollisuuksiin. Maailmalla levisi nopeasti turvapaikan hakijoita salakuljettavien verkostoissa tieto Suomen rajan muuttuneista olosuhteista.

Yleisöllä oli runsaasti kysymyksiä suurlähettiläälle. Baltian maiden, Puolan, Tanskan ja Ruotsin suunnitelmia sulkea Suomenlahti, Kuznetsov piti epätodennäköisenä, mutta totesi, että sen toteuttamisen seurauksena olisi kolmannen maailmansodan uhka. Hän myös lisäsi, että Venäjä ei hysterisoi Suomen ja Yhdysvaltojen puolustusyhteistyösopimuksen eli DCA:n takia. Jos Amerikka sijoittaa ohjuksia ja joukkoja Venäjän rajan läheisyyteen, Venäjä tekee vastavuoroiset siirrot”, Kuznetsov sanoi.

Naapuriseuran puheenjohtaja Mauno Saari ja Venäjän Federaation Suomen suurlähettiläs Pavel Kuznetsov. Taustalla teos Hiljainen kansa

Pavel Kuznetsov: Venäjän ja Suomen suhteita ei enää ole

Venäjän Federaation Suomen suurlähettiläs Pavel Kuznetsov valotti Venäjän kantaa ajankohtaisiin poliittisiin kysymyksiin Naapuriseuran jäsentilaisuudessa 9.12.2023 Helsingissä. Julkaisemme puheen keskeiset osat. Pavel Kuznetsov kuvaa Suomen ja Venäjän suhteiden tilaa lyhyesti sanoen, että niitä ei ole. ”Suhteet on täysin tuhattu entisten suomalaisten ystäviemme aloitteesta. Nyt Suomi on Venäjälle epäystävällinen valtio”, Kuznetsov sanoo.

Itärajan ongelmat

Huomion kohteena olevasta Suomen itärajan tilanteesta Kuznetsovilla oli selkeä näkemys: ”Suomalaiset tiedotusvälineet, asiantuntijat ja myös poliitikot väittävät, että kyseessä on Venäjän viranomaisen välineellistämä tarkoitushakuihin hybridioperaatio Suomea vastaan. Maidemme rajavartiolaistosten välillä on aina ollut hyvin rakentavaa yhteistyötä. Viimeisen puolentoista vuoden aikana Suomen rajavartijat ovat kuitenkin ymmärrettävästi noudattaneet Suomen johdon yleistä linjaa eli katkaista kaikki yhteydet Venäjään.

Suomen rajavartiolaisto on supistanut yhteistyötä venäläisten kumppaneiden kanssa, lähinnä keskinäisen tiedonvaihdon osalta. Jo tämän vuoden elokuussa Venäjän rajavartiolaisto varoitti suomalaisia siitä, että jos tilanne ei muutu, siirrymme myös rajasopimusten muodolliseen noudattamiseen. Suomen puolelta tähän varoitukseen ei tullut yhtään mitään vastausta. Lopulta Internet alkoi toimia. Kansainvälinen siirtolaismafia käytti tilannetta hyväkseen, minkä seurauksena pakolaisten määrä Suomeen Venäjän alueen kautta kasvoi merkittävästi.

Tehdessään päätöksen sulkea Venäjän ja Suomen välinen raja kokonaan, kun muutamaa päivää aiemmin auki jääneiden raja-asemien kautta ei enää ollut tullut Suomeen käytännössä yhtään turvapaikanhakijaa, Suomen hallitus viittasi salaisiin tiedustelutietoihin, joita ei saa julkistaa suurelle yleisölle. Venä-

jä on virallisesti pyytänyt Suomen rajavartiolaistokselta mahdollisia suomalaisten hallussa olevia tietoja Venäjän alueen kautta Suomeen suuntautuvien kolmansien maiden laittomien siirtolaisten järjestäjistä. Odotamme edelleen vastausta. Onneksi tänä päivänä kaikki viittaa siihen, että ensi viikolla raja avataan taas.”

Ukrainassa ei nopeaa ratkaisua

Ukrainan tilanteeseen Kuznetsov ei odota nopeaa muutosta. Hänen mukaansa ei ole nähtävissä merkkejä siitä, että Kiovan hallitus olisi valmis siirtymään poliittiseen prosessiin.

”Ukrainan niin sanottu vastahyökkäys, johon länsi oli kohdistanut suuria toiveita, on epäonnistunut. Asiat Ukrainassa sekä niin sanotusti taistelukentällä että taloudessa eivät suju ukrainalaisten kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Näkymät Ukrainalle annettavan läntisen taloudellisen ja sotilaallisen avun lisäämisestä ovat epävarmemmat.

Ukrainan johdon ja sen länsimaisten isäntien taholta on jäljellä vain aggressiivinen retoriikka. Länsimaat eivät ole vielä luopuneet toivosta aiheuttaa Venäjälle strateginen tappio taistelukentällä. Viime aikoina olemme kuitenkin nähneet, että jotkut länsimaiset poliitikot ovat ilmaisseet epäilyksensä siitä, voidaanko tämä tavoite saavuttaa. Monet ovat alkaneet puhua mahdollisten neuvottelujen sekä poliittisten ja diplomaattisten keinojen toteutettavuudesta konflik-

tin ratkaisemiseksi.

Olemme aina sanoneet, että olemme valmiita neuvotteluihin. Lisäksi haluan muistuttaa siitä, että jo viime vuoden maaliskuun lopussa Istanbulissa päästiin sopimukseen useiden neuvottelukierrosten jälkeen. Tämän vahvasti hiljattain neuvotteluihin silloin osallistunut Ukrainan parlamentin jäsen **Arahamija**, joka johtaa nyt **Zelenskin** puolueen parlamenttiryhmää.

Hän totesi äsken antamassaan haastattelussa, että ukrainalaiset olivat silloin Istanbulissa valmiita allekirjoittamaan keskenämme sovitun asiakirjan. Lisäksi hän vahvisti, että kyseisessä asiakirjassa oli monta Ukrainan osapuolelle edullistakin kohtaa. Mutta Britannian pääministeri **Boris Johnson** kiirehti Kiovaan väliin ja sanoi: ”Ei tätä allekirjoiteta, soditaan vaan lisää.”

Butshan ”verilöyly”

”Samaan aikaan huhtikuun alussa oli keksitty ja lavastettu siviilien murhia Butshan kaupungissa lähellä Kiovaa. Tämä oli myös yksi tekosyy, jolla ukrainalaiset kieltäytyivät allekirjoittamasta sopimusta sotatoumien lopettamisesta. Muistutan, että 4. huhtikuuta, kaksi päivää venäläisten sotilaiden lähdettyä Butshasta, Britannian televisiossa näytettiin ruumiita kaupungin keskustadulla. Silloin uutisoitiin, että ”venäläiset olisivat teurastaneet siviilejä.

Puolitoista vuotta on kulu-nut. Mitään tästä ei tutkittu eikä aiota tutkia. Olemme toistuvasti esittäneet kysymyksen, myös YK:ssa, voimmeko saada edes luettelon niiden ihmisten nimistä, joiden kuolemaan muka kidutettuja ruumiita näyteltiin Butshassa? Vastauksena on ollut hiljaisuus.”

Kiova ei valmis neuvottelupöytään

”Yleisesti ottaen emme ole tähän mennessä nähneet mitään signaaleja Kiovaan tai sen isänniltä, että he olisivat valmiita siirtymään poliittiseen prosessiin. Lisäksi puolitoista vuotta sitten Zelenski allekirjoitti erityisasetuksen, jolla kiellettiin kaikki neuvottelut Putinin hallituksen kanssa. Ukrainassa rauhas-ta neuvottelemisen on nyt rikos. Tätä asetusta ei aiota kumota. Poliittisen prosessin aloittamiseen tarvitaan aina kaksi kuten tangossakin. Ja tänään vastapuolen kaverit eivät tanssi tangoa vaan, kuten ulkoministerimme **Lavrov** sanoi, breikkiä. Ja breikissä on tietävästi pakko soloilla.

Mutta vaikka Kiova ja länsi olisivat jonain päivänä valmiita neuvotteluihin, en tiedä, miten tällainen onnistuu niiltä, jotka ovat osoittaneet täydellisen kyvyttömyytensä pitämään kiinni sopimuksista. Viittaan Minskin sopimukseen, jotka allekirjoitettiin neljän valtion johtajien tasolla, jotka YK:n turvallisuusneuvosto hyväksyi ja jotka todella antoivat meille mahdollisuuden ratkaista Ukrainan tilanne rauhanomaisesti.

Kuuden tai seitsemän vuoden ajan yritimme ainakin aloittaa prosessin Minskin sopimusten täyttämiseksi. Ja vasta viime vuonna sekä Zelenski että Saksan ja Ranskan entiset johtajat myönsivät julkisesti, ettei kenelläkään heistä ollut alusta alkaen aikomustakaan panna Minskin sopimuksia täytäntöön. He tarvitsivat niitä vain viivyttääkseen aikaa sekä aseistaakseen ja kouluttaakseen Ukrainan asevoimia.”

Kuinka kauan länsi on valmis taistelemaan?

”Kaikkia kiinnostaa kysymys: mitä tapahtuu seuraavaksi? Katsotaan, kuinka kauan länsi on valmis taistelemaan Venäjää vastaan Ukrainan alueella ukrainalaisten käsin ja suurin ukrainalaisuhrein.

Olemme puolestamme päätäväisiä. Ukrainassa meneillään olevan erityisen sotilasoperaation tavoitteet saavutetaan. Tärkein niistä on Venäjän turvallisuuden varmistaminen. Suurin vaara meille on Naton laajentuminen itään. Ja yleensä Ukrainan nykytilanteen tärkein, perimmäinen syy on Naton hillitön lähestyminen Venäjän rajoja.

Lainaisin tässä yhteydessä Ranskan entistä presidenttiä Mitterrandia. Mitterrand totesi vuonna 1994: ”Venäläisille Naton laajentuminen merkitsee, eikä syyttä, että sotilaallinen raja lähestyy heidän valtakuntansa rajaa. Tämä on kiistatonta. Emmekä missään nimessä halua antaa sellaista vaikutelmaa, että etsimme konfliktia tai hajaannuksen aiheita Euroopassa, varsinkaan sellaista Venäjän kanssa, joka ei sitä ansaitse. Meidän on sitten hyvin vaikea estää Venäjää tuntemasta, että sitä ollaan saartamassa. On tärkeää antaa Venäjälle takeita, taata sopimus Venäjän ja länsimaiden välisestä tulevaisuudesta. Mikään ei voisi olla pahempaa kuin saada Venäjä tuntemaan, että luomme uudelleen blokkeja.”

Tämä sanottiin vuonna 1994. Kukaan ei kuunnellut Mitterrandia silloin. Jonkin aikaa myöhemmin alkoi Naton määrätietoinen laajentuminen itään. Sen tuloksena meillä on Euroopassa nykyinen tilanne. Kuten Venäjällä sanotaan, ”sitä niit-

tää mitä kylvää”.

Hybridisota ja talouspakotteet

Suurlähettiläs Kuznetsovin mukaan lännen Venäjälle julistamalla hybridisodalla ja talouspakotteilla ei ole Venäjään todellista vaikutusta: ”Saavuttaakseen päätavoitteen, joka on strategisen tappion aiheuttaminen Venäjälle taistelukentällä, länsi on myös käynnistänyt todellisen hybridisodan meitä vastaan.

Talouspakotteilla on oma osansa tässä sodassa. Tavoitteena on heikentää Venäjän taloutta ja sen seurauksena provosoida levottomuuksia ja kääntää kansaa hallitusta vastaan. Alusta alkaen oli selvää, että tästä politiikasta ei tulisi mitään. Venäjän talous on sopeutunut hyvin pakotteisiin.

Venäjän bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin kolme prosenttia tänä vuonna. Euroopan johtavissa maissa tämä indikaattori on nollassa tai jopa negatiivinen. Viimeisten puolentoista vuoden aikana varovaisten arvioiden mukaan eurooppalaiset yritykset ovat menettäneet pakotteiden takia jopa 250 miljardia euroa. Mikä on kolme kertaa Suomen vuosibudjetti. Se on iso menetys.

Samaan aikaan itse Yhdysvallat – eli pakotepolitiikan johtava aloittaja – voi hyvin. Pakottaessaan Euroopan unionin luopumaan kaikesta venäläisestä USA ottaa edelleen uraania ja muita niin sanottuja ”kriittisiä” materiaaleja Venäjältä. Asiantuntija-arvion mukaan EU on viimeisten puolentoista vuoden aikana maksanut Venäjän vastaisen pakotteiden vuoksi 185 miljardia euroa liikaa pelkästään kaasutoimituksista. Kaasun tuonnin keskimääräiset kuukausittaiset kustannukset EU-maille ovat nousseet 250 prosenttia.

USA puolestaan tienasi tänä aikana 53 miljardia euroa lisää. Amerikan talouskasvu on nykyään kertaluokkaa suurempi kuin Euroopan. Energian hinnat ovat moninkertaisesti edullisemmat kuin Euroopassa. Eurooppalaiset yritykset alkavat siirtää tuotantoaan Yhdysvaltoihin. Olemme vakuuttuneita siitä, että nykyisen tilanteen taustalla on muun muassa Washingtonin tietoinen politiikka. Sillä Eurooppa on myös USA:n taloudellinen kilpailija, joka amerikkalaisille ei ole tarpeen”.

Tämän sivun uutiset on koottu Naapuriseuran sivulta: <https://naapuriseura.fi/>

-Kuznetsovin puheenvuoron osa 2 seuraavassa numerossa KÄ 1/2024

Yleisö kuunteli tarkkaavaisena suurlähettilään puhetta. Kaikki olivat tulleet kuulemaan uutisia, joita ei Mediapoolimme julkaise.

Historiallisen materialismin perusteista (12)

Kansan äänen numerosta 5/19 lähtien olemme julkaisseet artikkelisarjaa, josta muodostuu pohja historiallisen materialismin opiskelun aineistoksi. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton, DSL:n, Marxilaisen pyhäkoulun ja -lauantai tiimin alustuksiin. Kansan äänen 5/19 ingressissä todettiin työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyiksi, että meiltä puuttuu työväenliikkeen toiminnalle suuntaa luova yhtenäinen tieteellinen maailmankatsomus.

Marxilaista maailmankatsomusta ei ole yli 40 vuoteen päivitetty vastaamaan tieteen ja yhteiskuntakehityksen uusiin saavutuksiin. Kansan äänen 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuimme väitteet, että materialistinen historiankäsitelmä olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle, kun kehitämme vaihtoehtoa nykyiselle imperialistiselle uusliberalismille.

Esityksessämme olemme nyt käsitelleet yhteiskuntakehityksen keskeisimpiä lainalaisuuksia ja niihin perustuen eri yhteiskuntata- loudellisten muodostumien ilmenemistä historiassa, sekä erilaisten tekijöiden vaikutusta historiankulkuun. Oheisessa luvussa 12 käsittelemme uudempien yhteiskunnan ja ympäristön vuorovaikutukseen liittyvien tekijöiden vaikutusta historian kulkuun. Näistä kysymyksistä käytämme yhteistä nimittäjää Antroposeeni.

12. Antroposeenikauden haasteet ja kapitalismi.

Antroposeeni-kaudella tarkoitetaan maan historian nykyistä vaihetta, jolloin ihmisen toiminta muuttaa koko planeettaa ennennäkemättömällä ja vaarallisella tavalla. Keskeisimpinä planetaarisina muutoksina pidetään ilmastonmuutosta (erityisesti ilmakehän kohonneita CO₂ ja CH₄ pitoisuuksia), kuudetta sukupoltoaaltoja sekä biogeokemiallisten kiertojen häiriintymistä.

Tiedemiehet ovat jakaneet maan 4,5 miljardin vuoden historian aikaväleihin, jotka vastaavat suuria muutoksia maapallon olosuhteissa ja elämänmuodoissa. Noin 2,5 miljoonaa vuotta sitten alkaneelle pleistoseenikaudelle on ominaista jääkaudet. Jääköt vetäytyivät lopulta noin 11 000 vuotta sitten ja alkoi ns. holoseenikausi, jolle on ominaista suhteellisen vakaa ja lämmin ilmasto. Holoseeniolosuhteet tekivät maatalouden mahdolliseksi, ja se puolestaan loi perustan ihmisisivilisaatioiden nousulle ja leviämiselle. Holoseeniolosuhteiden tiedämme varmasti olevan yhteensopivia monimutkaisten ihmisyhteiskuntien kanssa.

Antroposeeni merkitsee tieteellisessä maailmankuvassa sekä määrällistä että laadullista eroa kaikkiin aikaisempiin geologisiin aikakausiin. Aiemmin miljoonien vuosien aikana tapahtuneita suuria geologisia aikakausia erottavaa mitakaavan muutoksia tapahtuu nyt vuosikymmenissä tai korkeintaan vuosisadoissa ihmisen toiminnasta johtuen. Ihmisen merkitys maapallon olosuhteiden muuttamisessa on kasvanut räjähdysmäisesti 1950-luvulta lähtien.

Antroposeeni-käsite on lanseerattu uudelleen 2000-luvulla, mutta se on vanhempaa perua. Neu-

vostovenäläinen geologi AP Pavlov ehdotti vuonna 1922 uutta termiä "antropogeeninen järjestelmä" tai "antroposeeni", joka heijastaa tärkeintä tapahtumaa antropogeenisen järjestelmän (ajanjakson) orgaanisen maailman historiassa – ihmisten ja ihmisyhteiskunnan ilmestymistä ja kehitystä. Termi "antropogeeninen järjestelmä" hyväksyttiin käyttöön Neuvostoliitossa.

Materialistisen historiankäsitelmän radikaali muutos liittyykin nykyihmisen astumiseen maan kamaralle. Arviolta 200 000 – 100 000 vuotta sitten ihmiset ottivat harppauksen eteenpäin kyvyssään käyttää maailman muokkaamisen välineitä ja välittää toisilleen ne tiedot ja taidot, jotka noiden välineiden käyttöön liittyivät. Vaikka tuotantovoimat olivatkin alkuvaiheessaan vaatimattomia, ne olivat riittäviä irtottamaan ihmisen aiemmista biologisista lokeroista ja tekivät ihmisestä ekologisesti dominoivan lajin, joka saattoi levittäytyä maapallolla sinne, minne halusi. Ihmisen luontodominanssi oli silti pitkään paikallista, ja luonnon kanssa elettiin suhteellisessa tasapainossa.

Tilanne alkoi muuttua radikaalisti teollisen vallankumouksen myötä, kun tuotantovoimien kehitys otti valtavan harppauksen eteenpäin ja ihminen alkoi kapitalistisen tuotannon myötä hyödyntää enenevässä mitassa tekniikkaa.

Hiilidioksidi avainasemassa

Tutkimusten ansiosta tiedämme, että ainakin 800 000 vuoden ajan ilmakehän hiilidioksidipitoisuus on vaihdellut tiukasti rajoitetulla alueella –

ei koskaan alle 180 miljoonasosaa kylminä aikoina, ei koskaan yli 300 ppm lämpiminä aikoina. Hiilidioksidi on kiertänyt hyvin pitkiä aikoja ilmakehän ja valtameren välillä pitäen maapallon lämpötilat yllättävän hyvin em. rajoissa. Nyt fossiilisten polttoaineiden palamisen seurauksena hiilidioksidipitoisuus on yli 400 ppm ja se kasvaa nopeasti. Ihmisen toiminta on katkaissut monimutkaisen luonnollisen syklin, jonka kehittyminen ja vakiintuminen kesti miljoonia vuosia. Tämä häiriö muuttaa planeetan tilaa nopeasti.

Uusimpien tutkimusten mukaan ilmasto on huomattavan herkkä varsin pienille ilmakehän ja valtameren muutoksille. Sen sijaan, että se lämpenee tai jäähtyy vähitellen, se on pyrkinyt horjumaan tilasta toiseen pikemminkin vuosien tai vuosikymmenten kuin vuosituhsien aikana. Tämä on erityisen tärkeää nykyään, kun kasvihuonekaasupitoisuudet eivät ole vain korkeita, vaan ne kasvavat nopeammin kuin koskaan ennen. Tämä asettaa ilmastojärjestelmään ennennäkemättömän stressin, mikä lisää huomattavasti mahdollisuutta nopeaan ilmastomuutokseen, suhteellisen nopeaan siirtymiseen täysin erilaiseen ilmastojärjestelmään. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi sitä, että se, mitä me koemme nykyään äärimmäisinä, mutta harvinaisina lämpöaaltoina, voi tulla yleiseksi ilmiöksi.

Jos ylitämme tällaisen käännekohtan, ekosysteemeillä ei ole aikaa sopeutua, lajeilla ei ole aikaa kehittyä, eikä ihmisyhteisöillä ehkä ole aikaa sopeutua. Ilmaston käännekohtia on niiden luonteen vuoksi mahdotonta ennustaa: muutoksen nopeudesta riippuen emme ehkä edes tiedä, että olemme ohittaneet ratkaisevan pisteen vasta kuin reilusti tämän pisteen ohittamisen jälkeen. Tämä lisää kriisin kiireellisyyttä.

Fossiiliseen energiaan pohjautuva kapitalismi syntyi 1800-luvulla, kun tehtaat, rautatiet ja laivat alkoivat polttaa hiiltä massiivisesti. Taloudellinen ja sosiaalinen järjestelmä, jonka täytyy kasvaa tai kuolla, tuli riippuvaiseksi fossiilisesta hiilestä kasvattaakseen kasvuaan, ja siitä lähtien kapitalismin historiaa on leimannut sen jatkuvasti lisääntyvä hiilen, kaasun ja öljyn käyttö.

CFC-yhdisteiden esimerkki

Tiedemiehet ymmärsivät vahingossa 1970-luvulla, että jääkaapeissa, aerosolisuihkeissa ja muissa sovelluksissa käytetty oletetusti vaaraton synteettinen kaasu, kloorifluorihilivety voi tuhota ilmakehän otsonia. CFC-yhdisteitä valmistaneet jättiläiskemianyhtiöt vastustivat kaikkia rajoituksia tai määräyksiä väittäen, ettei vahingosta ollut todellista näyttöä. Vasta 1980-luvun puolivälissä tutkimukset osoittivat kiistattomasti, että otsonikerros oli ohentunut paljon nopeammin kuin kukaan oli odottanut. Tämä johti Montrealin pöytäkirjaan, kansainväliseen sopimukseen CFC-tuotannon asteittaisesta lopettamisesta. Silloinkin suurin CFC-yhdisteiden valmistaja DuPont suostui lopettamaan tuotannon vasta, kun se oli hyvässä vauhdissa kehittämässä korvaavia aineita, jotka antaisivat sille etulyöntiaseman kilpailijoihin nähden.

Se, mitä voimme oppia tästä

Turpeesta elantonsa tienaa väki nousi barrikadeille ja järjesti valtakunnallisen protestin elinkeinonsa puolesta Helsingissä 30.4.2021. Julisteissa turpeen käytön puolestapuhujat osoittavat, että käytön suhteen turvevarat kuitenkin lisääntyvät ja ovat uusiutuvia. Kysymys tulee kuitenkin asettaa niin, että nykyisellä fossiilisten poltolla ilmakehä ei ehdi uusiutua.

kokemuksesta, on se, että CFC-yhdisteiden käyttöä ei vähennetty niin, että olisi asetettu "hinta" CFC-yhdisteiden käytölle eikä "CFC-kauppajärjestelmällä", vaan pakollisella tuotannon asteittaisella lopettamisohjelmalla, lopulta suoralla kiellolla. Se toimi. Otsonikerros ei palautu täysin vuosikymmeniä, mutta palautumisprosessi on alkanut. Kahden vuosikymmenen epäonnistuneiden yritysten jälkeen kapitalistit yrittävät edelleen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä "markkinamekanismeilla".

Kriisi on kapitalismin perusluonne

Nykyään ei ole epäilystäkään tämän planeetan hätätilan pääsystä – kapitalistisen maailmantalouden ekspansionalistisesta kasvusta, erityisesti 1900-luvun puolivälin jälkeen. Kapitalismi tai pääoman kertymisjärjestelmä, joka perustuu luokan riistoon ja joka noudattaa markkinoiden kilpailun pakottamia liikelakeja, ei tunnusta omalle laajentumiselleen rajoja. Ei ole olemassa voittoa eikä kuluusta, joka olisi "riittävästi" tai "liian paljon". Pääoman sisäisen logiikan mukaan yritysten täytyy joko kasvaa tai kuolla – kuten myös itse järjestelmän. Eli on annettava markkinavoi- mien päättää kuten kokoomuslaiset usein sanovat.

Erikoiskorkeat voitot, jotka on saatu imperialistisesta vuokra- ta, joka on anastettu globalista etelästä hyödyketuotantoprosessissa, ovat historiallisesti saaneet kaksi muotoa: (1) vaihto-arvon siirrot ja (2) käyttöarvon siirrot. Jälkimmäistä voidaan pitää ekologisen imperialismin prosessina, jossa luonnonvarojen talteenotto on usein tuhonut köyhiä maita, jotka ovat joutuneet kohtaamaan luonnonvarojen pakkolunastuksen (ilman vastinetta tai vastavuoroisuutta) alueillaan, ja näille alueille on jäänyt louninnan ekologiset kustannukset.

Kapitalistinen talouslaskenta, joka mittaa vaihtoarvoja mutta ei käyttöarvoja, on piilottanut sen osan imperialistisesta vuokra- ta, joka liittyy käyttöarvojen pakkolunastukseen. Siksi on tärkeää ottaa huomioon kehitysmaiden kansojen ekologisen ryöstön koko syvyys, luonnostaan väkivaltainen prosessi, joka historiallisesti liittyy kehitysmaiden väestön "hävittämiseen, orjuuttamiseen ja kaivosten hautaamiseen". Edelleen pakkolunastuksen ja äärimmäisen hyväksikäytön muodot ovat luonteeltaan väkivaltaisia.

Marx korostaa kapitalistisen tuotannon kaksoisluonnetta, jolloin se koostuu sekä rahamuotoisista arvoista että materiaalisista käyt-

töarvoista, mutta hän katsoo kaksoisluonteen unohtuvan, kun tuotantoa tarkastellaan vain rahamuodossa. Tuotannon materiaalisuus ja samalla myös luonnon merkitys käyttöarvojen lähteenä uhkaakin kadota näköpiiristä kapitalistisessa taloudessa.

Rahamuoto ei kuitenkaan ole Marxin keskeisin kritiikin kohde, vaan talouden materiaalisuuden unohtaminen tiivistyy hänen mukaansa pääoman kasautumisessa. Marxin mukaan pääoman "jatkuva pyrkimys on luoda enemmän lisäarvoa". Pääoman kasautumistarve on loputon, mistä seuraa jatkuvan talouskasvun vaatimus. Pääomasta on selvästi luettavissa ajatus kapitalistisen tuotantotavan ja "luonnon" välisestä ristiriidasta, jota on kutsuttu "kapitalismin toiseksi ristiriidaksi".

Kapitalistisen tuotannon dynamiikalla on taipumus johtaa pullonkauloihin raaka-aineiden saatavuudessa, jolloin seuraa raaka-aineiden suhteellinen alituotanto. Tällöin raaka-aineen arvo kohoaa, millä on kielteisiä seurauksia kapitalistille, sillä: "Edellytysten ollessa muuten samoja voiton suhdeluku on käänteisessä suhteessa raaka-aineen arvon suuruuteen." Marxin mukaan halpojen raaka-aineiden saatavuus on ennakkoehto teollisuuden kehitykselle. Kapitalistinen tuotanto törmää siis rajoitteisiin tuotantolle välttämättömien raaka-aineiden saatavuudessa. Ongelma, johon kapitalismi kehittyessään väistämättä törmää on ns. "ekologisen ylijäämän laskutendenssi". Se osaltaan altistaa kapitalismin kriiseille.

Pääoman väkivaltainen alkuperäinen kasautuminen toistuu kapitalismin laajetessa. Toinen tapa ylittää (väliaikaisesti) ekologisen ylijäämän laskutendenssi on se, että pääoma löytää uusia, vielä käyttämättömiä raaka-aineita, joilla korvata aiemmat. Tästä on hyvä esimerkki fossiiliset polttoaineet. Kapitalistisen tuotannon tarvitsemat kaivannaiset ja muut raaka-aineet sekä myös halpa ravinto, hankitaan usein teollisuusmaiden ulkopuolelta, kuten Latinalaisesta Amerikasta tai Afrikasta. Hiljattain tämä on noussut esiin esimerkiksi yhteydessä levottomuuksiin Ranskan entisissä siirtomaissa Länsi-Afrikassa. Perifeerisistä maista tulee riippuvaisia alku- tuotannosta, joka ei edesauta niiden ekologisesti kestävästä kehitystä.

Tässä toistuu Marxin Pääomassa merkille panema globaali dynamiikka, jonka myötä syntyy "koneteollisuuden pääpaikkojen tarpeita hyödyttävä kansain-

Jatkuu sivulla 15

Joukko ilmastoaktivisteja järjesti eduskuntatalon luona protestin 29.8.2019 Amazonin sademetsän säilyttämisen puolesta. On hyvä, että käymme taistelua vähittäistalouden korjauksista ilmastosta puolesta. Tämä ei enää riitä. Ilmastomuutos ja antroposeenin eteneminen on niin pitkällä, että tarvitaan asennoitumisen laadullinen muutos. On ymmärrettävä, että ekologinen vallankumous voi olla vain anti-imperialistinen kumous ja suuntautuminen sosialismiin

Historiallisen materialismin perusteista (12)

Jatkoa sivulta 15

väläinen työnjako”, jossa ”osa maapal-
loa” muutetaan kehittyneiden maid-
en ”raaka-aineiden tuotantoalueeksi”.
Näin raaka-aineiden tuotantoon
liittyvät ekologiset tuhot voidaan
ulkoistaa kapitalististen keskusten
ulkopuolelle, missä myös työlöt
ovat usein huomattavan heikot. Tätä
globaalia ongelmaa saattaa jopa pa-
hentaa sähköistykseen perustuva
”vihreä kapitalismi”, joka on entistä
riippuvaisempi esimerkiksi Afrikan-
ta peräisin olevista kaivannaisista
tai esimerkiksi muualla kasvatetusta
biopolttoaineesta.

Ekologinen imperialismi

Ekologisen imperialismien vaikutukset
näkyvät myös suhteessa yhteisiin
”alueisiin” eli valtameriin ja il-
makehään. Vuoden 1982 merilain
hyväksymisen jälkeen lähes puolet
maailman valtameristä on kuu-
lunut kansallisten valtioiden lainkäyttö-
valtaan, enimmäkseen maiden talous-
vyöhykkeille. Useilla saarivaltioilla
mutta myös esimerkiksi Isolla-Britanni-
alla ja Yhdysvalloissa, on nyt enemmän
valtameriä kuin maata alueellisesti
lainkäyttöalueillaan.

Tämä on helpottanut valtamerten luonnonvarojen pakollistamista. Se on myös antanut
valta-aseman tällä alalla johtaville
imperialistisille valtioille, joilla on
pääomaa ja teknologiaa ryöstääkseen
nämä resurssit. Nämä valtiot pystyvät
myös usein vaikuttamaan syrjäisten
valtioiden hallintaan ja hyödyntämään
niitä, varsinkin kun on otettu käyttöön
yhä enemmän valtamerten hallinnan
yksityistämistä. Viime vuosina tuloksena
on ollut niin kutsuttu valtamerten
ryöstö. Esimerkiksi Euroopan unionin
(EU) kalastussopimukset Marokon,
Mauritiuksen, Mauritania ja Tyynenmeren
saarivaltioiden kanssa edistävät tällaista
riistoa.

Fossiiliset polttoaineet kapitalismin mahdollistajana

Ilmaston lämpeneminen ja erilaiset
ilmastosopimukset tarkoittavat globaalin
etelän näkökulmasta sitä, että näistä
maista on ryöstetty luonnonvarat, joilla
on kehitetty imperialististen maiden
vaurautta ja nyt tilanne on se, että
ilmaston muutoksen myötä näillä mailla
on enää hyvin vähän aikaa kehittää
omia talouksiaan. Ilmaston lämpeneminen
vaikuttaa suhteellisesti eniten maihin,
jotka sijaitsevat kuumemmillä leveysasteilla,
ja tilannetta pahentaa, että nämä maat
ovat yleensä myös köyhempiä, mikä
johtuu yhteiskuntahistoriallisista syistä.
Yksi ilmastonmuutoksen vaikutuksista
on siksi jo olemassa olevan maailmanlaajuisen

eriarvoisuuden paheneminen.

Myös pohjoinen on uhattuna, mutta ainakin aluksi vähäisemmässä
määrin sekä ympäristöllisten että
sosiaalisten tekijöiden vuoksi. Nature -
lehden analyysin mukaan keskimääräiset
tulot köyhimmässä 40 prosentissa maista
laskevat 75 prosenttia vuoteen 2100
mennessä verrattuna maailmaan, jossa
ilmastonmuutosta ei olisi, kun taas
rikkaimmista 20 prosentilla maista tulot
voivat hieman nousta.

Pohjoisen taloudellisten ja sotilaallisten voimarakenteiden yleisin reaktio tähän ilmastoeroon
on ollut kaksijakoinen: (1) on tutkittu,
kuinka nämä haavoittuvuudet etelässä
luovat uusia globaaleja turvallisuusongel-
mia ja (2) kuinka niitä voidaan hyödyntää
imperialistisen dominanssin lisäämiseksi.
Näin tapahtuu erityisesti Yhdysvalloissa,
jossa globaalin ”energiadominanssin” eli
fossiilisten polttoaineiden tuotannon
laajentamisen kautta pyritään lisäämään
geopoliittista ja geotaloudellista valtaa.
Yhdysvaltain armeija puolestaan valmistuu
lukuisiin uusiin haavoittuvuuksiin, jotka
liittyvät erityisesti öljyyn ja veteen,
sekä interventioihin Yhdysvaltojen
globaalin hegemonian turvaamiseksi
näissä muuttuvissa olosuhteissa. Taloudelliset
ja sotilaalliset intressit yhdistyvät strate-
gioissa ja taktiikoissa maailmanlaajuisen
arvo- ja resurssiketjujen turvaamiseksi.

Tämä imperialismien strateginen uudelleenasetointi antroposeenikaudella voidaan
nähdä parhaiten tarkastelemalla kilpailua
fossiilisten polttoaineiden ja veden turvaamiseksi.
Varastoituneilla energiamuodoilla eli
fossiililla polttoaineilla on ainutlaatuisia
piirteitä, jotka tekevät niistä erityisen
sopivia kapitalismin verrattuna virtaukseen
perustuvaan energiaan. Ne tukevat ja jopa
mahdollistavat tiettyjä kapitalismin perustana
olevia yhteiskunnallisia suhteita. Nämä
piirteet ovat olemuksellinen osa fossiilisia
polttoaineita, ja ne mahdollistavat
kapitalismin muotoutumisen fossiilikapitalis-
miksi.

Massaan ja tilavuuteensa nähden fossiiliset polttoaineet sisältävät
paljon energiaa, eli ne ovat tiheitä
energiamuotoja. Tähän perusolemuksen
perustuvat fossiilienergian hyödylliset
fyysiset ominaisuudet: atomistisuus,
kuljetettavuus, helpo säilöttävyys ja
komennettavuus. Näistä fyysisistä
ominaisuuksista juontuu neljä kapitalistista
etua:

Kilpailulliset edut

Kapitalististen toimijoiden (yritykset,
tuotantolaitokset ym.) yhteiskunnallisten
suhteiden perusluon-

ne on kilpailussa. Kunkin yrityksen
täytyy pyrkiä pärjäämään vähintään
yhtä hyvin ja mieluiten paremmin
kuin kilpailijoidensa, muuten yritys
ei kauaa säily olemassa. Kilpailu taas
on perusluonteeltaan konfliktuaalista:
toisen yrityksen tappio kääntyy
monesti toisen eduksi. Tähän malliin
yksituumainen yhteistyö tai ylä-
tason sääntely sopii huonosti, fossiili-
energia sen sijaan sopii hyvin.

Jokainen toimija voi ostaa itselleen fossiilisia polttoaineita (tai
yleisemmin niistä tuotettua sähköä)
sen verran kuin haluaa, sieltä mistä
haluaa ja tehdä sillä mitä haluaa. Sen
ei tarvitse neuvotella asiasta kenenkään
muun kanssa. Jos keskenään kilpailevien
yritysten tuotanto toimisi virtauksen
varassa, tarvitsisi toimijoiden välttämättä
joko yhdessä neuvotella energian järjes-
tämistä taikka alistua ylätason sääntelyn
ohjattavaksi: kenen maille tuulivoimat
rakennetaan, mihin vesivoimalla tehdään,
miten tuotantolaitokset kytketään
verkkoon, paljonko energiaa kullekin
riittää, kuinka paljon kukin voi tuotantoaan
laajentaa.

Kapitalistiset kilpailusuhteet ovat anarkistisia. Virtauksen
hyödyntäminen taas vaatii koordinoitua
yhteistyötä, yleensä laajan ylätason
sääntelyn muodossa. Halvemmas-
ta vesivoimasta siirryttiin aikoinaan
kalliimpaan hiileen muun muassa siksi,
että vesivoimajärjestelmä vaativat
kapitalisteilta sitoutumista laajaan
keskitettyyn sääntelyyn ja keskinäiseen
luottamukseen. Kykyä tällaisiin
sitoumuksiin ei kapitalisteilta löytynyt
sen enempää 1800-luvulla kuin nykyäänkään.

Spatiaaliset edut

Fossiiliset polttoaineet tarjoavat kapitalis-
missa myös spatiaalisia eli tilallisia etuja.
Kapitalistisella tuotannolla on taipumuksena
keskittyä tiettyihin paikkoihin ennemmin
kuin levittäytyä tasaisesti kaikkialle.
Sytä tähän on monia, kuten tuotannon
skaalaedut ja tuotannon tekijöiden
saatavuus. Lisäksi tuotannon on usein
kannattavaa siirtyä paikasta toiseen:
jos esimerkiksi paikallinen työvoima
alkaa käydä liian kalliiksi ja järjestäyty-
neeksi tai ympäristömääräykset liian
rajoittaviksi, yrityksen kannattaa siirtää
tuotanto jonnekin muualle, jossa työvoima
on kurrallisempaa ja sääntely vähäisempää.
Koska fossiiliset polttoaineet ovat
ulottuvaista materiaa, niitä voi siirrellä
paikasta toiseen, varastoida ja polttaa
missä tahansa. Virtaus ei voi ottaa
mukaan: joki on siinä missä se on,
kaikkialla ei tuule eikä kaikkialla paista
yhtä usein aurinko.

Temporaaliset edut

Fossiilienergia helpottaa ratkaisevasti
myös abstraktin ajan tuottamista
konkreettisen kustannuksel-

Jamalin niemimaalla sekä muuallakin ikiroudan alueella ilmaantua kraatereita, joiden syyksi paljastui ilmaston lämpenemisen aiheuttama metaanitaskujen purkautuminen. Hälyttävää ilmiötä osattiin ennustaa. Metaani on voimakas ilmastonmuutosta nopeuttava kasvihuonekaasu.

la. Siinä missä konkreettinen aika
muodostuu suhteessa ympäristöön
(esimerkiksi sähkän, vuodenaikoihin
jne.) on abstrakti aika siitä irrallaan.
Kapitalistisessa tuotannossa abstrakti
aika määrittää tahdin. Tuotannon ei
voi antaa rytmittyä vaikkapa päivän
pituuden mukaan, vaan sitä on voitava
hallita kokonaisuudessaan tarkasti.
Tuotanto kyetään täydellisesti siirtämään
abstraktiin aikaan vain fossiilienergian
avulla. Virtaus on vaihtelevaa. Välillä
tuulee, välillä on tyyntä; toisinaan
paistaa, sitten taas ei. Virta kulkee
konkreettisesti ajassa.

Vallankäytölliset edut

Historiallisesti kapitalistisessa tuotannossa
on aina pyritty siirtymään enemmän
autonomisista tuotantovoimista vähemmän
autonomisiin. Marx kuvaa kehitystä
muodollisen ja tosiasiallisen alistamisen
käsitteillä. Koneistamalla ja automatisoimalla
tuotantoa ei ainoastaan nopeutettu,
vaan siitä poistettiin epäluotettavuustekijä:
inhimillinen autonomia. Koneet eivät
myöhästy töistä tai mene lakkoon.
Koneiden tosin on toimittava luotettavasti
ja niiden tahti on saatava päättää
ylhäältäpäin, jotta ne voivat pysyvästi
eliminoida inhimilliset oikut tuotannosta.
Tätä varten tarvitaan luotettava
energialähde, joka tekee aina sen
mitä käsketään. Vain fossiilienergia
on täydellisesti polttajansa komennettavissa.

Jos fossiilisten polttoaineiden ja virtausenergian muotojen yhteiskunnallisia eroja ei nähdä, fossiilienergian korvaaminen
virtauksella näyttäytyy pääasias-
sa teknisenä haasteena. Pelkät uudet
teknologiat eivät siis riitä. Olemuksellisten
etujensa ohella fossiilienergialla on jo
tukenaan kolossaalinen infrastruktuuri,
jota ei helposti voida kesken linkaaren
poistaa käytöstä. Toistaiseksi vielä
milloinkaan ei ole toteutettu varsinaista
energiasuunnitelmia, sillä vanhoja
energiamuotoja ei ole poistettu käytöstä
siirryttäessä uusiin, vaan energian

kokonaisuusmäärää on yksinkertaisesti
kasvatettu lisäämällä uusia vanhojen
pääle.

Antroposeenikautta voidaan kutsua myös fossiilikapitalismin kaudeksi. Olennaista on kuitenkin
havaita, että kapitalismia ei voi kuvitella
ilman fossiilisia polttoaineita. Tämä
tarkoittaa samalla sitä, että kapitalismin
vallitessa emme voi pysäyttää ilmaston-
muutosta, sillä kapitalismin peruslainsäädäntö
ei voi muuttua.

Muita näkökulmia antroposeeniin

Antroposeenikauden ilmiöitä on paljon
muitakin, kuin tässä alustuksessa
kuvatut seikat. Esimerkiksi veden
hallintaan liittyvät kysymykset ja
kulkutautien yleistymiseen liittyvät
kysymykset. Kulkutautien yleistymistä
antroposeenikaudella on ansiokkaasti
kuvannut **Heikki S. Vuorinen** mm.
Kansan äänessä julkaistussa
juttusarjassaan.

Imperialismi ja ekologiset liikkeet

Ekologisissa kansanliikkeissä ja
pääosassa vasemmistossa on tällä hetkellä
hyvin vähän tietoisuutta siitä, että
imperialismi on aktiivinen voima,
joka on organisoitunut ekologista
vallankumousta vastaan, joka pyrkii
säilyttämään fossiilisten polttoaineiden
järjestelmän ja nykyisen maksimaalisen
ympäristön tuhoutumisen ja ihmisten
hyväksikäytön.

Mikään kapitalismin kritiikki, joka ei tunnista imperialismia,
ei auta nykyisen kriisin ratkaisemisesta.
Jokaisen realistisen yrityksen kohdalla
antroposeenikauden kriisi on aloitettava
kapitalismin yleisellä kritiikillä -
kapitalismin, joka asettaa pääoman
keräämisen kaiken muun edelle. Tämä
edellyttää antikapitalistista liikettä,
joka on omistautunut ekologisesti
kestävyydelle ja aineellisesti tasa-
arvoille – toisin sanoen sosialismille.
Se, että kapitalismi on uhka ihmisen
selviytymiselle, tekee siitä vanhentuneen
yhteiskuntajärjestelmän. Ei voi tapahtua
ekologista vallankumousta, ellei se ole
anti-imperialistinen vallankumous.

Viitteet:

Explaining the Anthropocene: An
interview with Ian Angus. MR online
May 18, 2016.

John Bellamy Foster, Hannah Holleman and Brett Clark: Imperialism
in the Anthropocene. MR online Jul
01, 2019.

Sauli Havu & Jussi Silvonen: Pää-
kirjoitus: Repeäkö suhteemme
luontoon? – Marx, kapitalismi ja
ekologia. Tutkimus&Kritiikki 1/2023.

Sakari Säynäjoki: Antroposeeni,
kapitaloseeni, fossiilikapitalismi:
Miksi antroposeenitutkimuksessa
pitäisi puhua fossiilikapitalismista?
Tutkimus&Kritiikki 1/2023.

Oikeassa olemisen välttämättömyys

Karl Marx totesi Pääoma-teoksessaan, että ajattelu kansantaloustieteessä on kielletty. Nykyisissä kommunistisissa puolueissa on keskustelu kielletty. Oma oikeassa olemista on puolustettava viimeiseen kannattajaan asti. Tämä linja on tuottanut tulosta. Suomessa samoin kuin muissa Euroopan maissa kommunistien vaikutus politiikassa on minimaalista.

Kommunistit sanovat olevansa marxilaisia. **Marxin** aikanakin oli jo marxilaisia, joista Marx itse totesi: ”Tiedän ainoastaan, että en ole marxilainen.” Vladimir Lenin vannoi Marxin nimeen, mutta huo-

mautti, että marxismien klassikot
ovat luoneet vasta teorian kulmakivet
ja teoriaa on kehitettävä edelleen.
Josif Stalin kirjoitti Venäjän
vallankumouksen jälkeen, että ”meidän
on kehitettävä teoriaa, muuten meille
tulee kuolema, kuolema.” Neuvostoliiton
johtavilla tovereilla ei ollut tarvetta
kehittää teoriaa. Marxismi oli
kaikkivoiva ja siten ikuisen. Kapitalismi
ympäriillään mätännee ja kukistuu
luonnon ilmiön tavoin. Neuvostoliitto
tuhottiin ja nyt kaikkialla vallitsee
vapaus ja demokratia. Ilman sitä sota
Euroopassa ei olisi ollut mahdollinen.

Minulla ei ole suurtakaan tar-

vetta arvostella kokoomuslaista Petteri Orpon hallitusta. Kommunistit
ovat omalla toiminnallaan edesauttaneet
porvaristoa hallitsemaan asemaan.
Suomessa vallitsee porvarillinen
ideologia ja muunlainen politiikka on
mahdotonta. Hajallaan olevat köyhät
ovat puolustuskyvyttömiä. Köyhiltä
otetaan kaikki mahdollinen pois ja
varat käytetään piikkilankaan
itärajalle ja Naton sotapoppistuksiin
Ukrainassa.

Luokkaperustisuus on ollut tärkeässä osassa vallankumoustaistelussa.
Friedrich Engels oli Marxin taistelutoveri
ja rahoittaja. Hän oli teollisuuskapitalisti
ja petti luokkan-

sa siirtymällä vastustajan leiriin.
Samoin Kuuban vallankumousjohtajat
suurmanomistaja **Castro**n veljekset
pettivät luokkansa ja menettivät
vallankumouksensa kymmenentuhatta
hehtaaria maata.

Vallankumouksen hyväksi tehty luokkaperustisuus on hyvä asia, mutta porvariston
eduksi tehty petturuus mahdollistaa
nykyisen porvariston herruuden. Ja
kuten Engels kirjoitti; porvaristo ei
kerran valtaan päästyään ole
kannut vahvistamasta asemaansa.

**Wiljo Heikkinen
Lapinlahti, 7.12.2023**

Neuvostojen talon viimeiset tunnit (muistelmia vuoden 1993 "mustasta lokakuusta"), osa 2

Joka vuosi 3.–4. lokakuuta Moskovassa vietetään Moskovan veristen tapahtumien uudemmalle vuosipäivälle omistettuja surullisia muistotilaisuuksia. Näissä tilaisuuksissa eri toimijat, jotka ovat silloisella toiminnallaan lunastaneet siihen oikeuden (tai eivät ole lunastaneet sellaista oikeutta), tulevat pitämään puheita, sisältönä on motto "Emme unohda, emme anna anteeksi". Näissä tarkoituksissa, ettei asia unohtuisi, minäkin julkaisen tänään nämä muistelmani niistä nykyään jo kaukaisista tapahtumista. (2. osa)

Sergei Skvortsov
NKP:n keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri

Sergei Skvortsov

Lokakuun alussa 1993 tämä näkemys ei ollut enää ainutlaatuisen. Halu lopettaa viranomaisten välinen selkkäus irtisanoutumalla sen molemmista osapuolista alkoi domonoida yhteiskunnan useissa kerroksissa. Nollatoleranssia tukivat Perustuslaillinen Oikeus, ammattiliitot, lähes kaikki poliittiset puolueet ja jopa Pääsyyttäjävirosto. Alueviranomaiset, jotka ensin empivät, esittivät kolmanteen lokakuuta mennessä enemmistönsä tuen samanaikaisille vaaleille. 4. lokakuuta myös Liittoaivaltoneuvosto olisi varmasti esittänyt samanlaisen vaatimuksen.

Ilman tukea Jeltsinin oli pakko perääntyä. Aamuneuvottelussa 3. lokakuuta hän suostui samanaikaisiin ja ennenaikaisiin vaaleihin. "En silloin ollut vielä tietoinen tästä asiasta, mutta nähtyäni TV:n sunnuntain aamuohjelmassa, miten Jeltsin lausui valmiutensa "mihin tahansa sopimukseen" sen jälkeen kun Valkoinen talo laskee aseensa, minä ymmärsin, että Jeltsin antoi periksi."

Sitten keskiviikkona 3. lokakuuta sekä presidentin, että kansanedustajien vapaat vaalit olivat väistämättömät. Tietenkin tämä ei ollut vielä todellinen voitto hallitsevasta järjestelmästä, mutta valitsemassa tilanteessa Jeltsinillä olisi tuskin valittu uudelle kaudelle. Selvänä suosikkina oli Rutsko. Itse asiassa vaalit tarkoittivat sekä Jeltsinin, että kansanedustajien huomattavan osan poliittista kuolemaa. Kokonaisuudessaan oli syntymässä aivan uusi tilanne, vaikka tulevaisuus ei näyttänyt lainkaan pilvettömältä. Edessä odotti vaalikampanja valtavine kuluineen ja väistämättömine hermojänteineen. Miten saattavat muovautua suhteet uusiin viranhaltijoihin? Kaikesta huolimatta nyt se, mihin me pyrimme viimeisen vuoden aikana, mihin me valmistauduimme ja niin ollen kohtalosta valittaminen olisi ollut epäviisasta.

Ajatuksia kasvimaalta

Nämä ym. samantapaiset ajatukset askarruttivat minua koko sen ajan, jonka vietin kasvimaalla. Asiat olivat menossa pieleen, mikään ei onnistunut, huusin lapsilleni, mielestäni he tekivät koko ajan jotain väärin. Viimein lopetin työntekoni ja painuin kotiin. Siellä minua odotti yllätys - opposition kannattajat olivat suorittaneet Valkoisen talon piirityksen läpimurron. Poliittisen taistelun strategian kannalta se oli täysin järjestön toimenpide (samoin kuin sitä seurannut Ostankinon retki). 4. lokakuuta valmistella olleen Liittoaivaltoneuvoston vaaleja koskevan päätöksen jälkeen Jeltsinin tiimin olisi ollut mahdotonta jatkaa edelleen Valkoisen talon piiritystä.

Saattoiko kaikki tämä tapahtua vaistonvaraisesti? Periaat-

teessa viranomaiset olivat valmistelleet hyvät edellytykset sellaista läpimurtoa varten. Ihmisiä, jotka osallistuivat tähän tempaukseen, oli OMON kymmenen päivän ajan loukannut ja pehmittänyt ja luonnollisesti nämä ihmiset olivat valmiita mihin tahansa. Väkijoukossa oli myös Transnistrian tasavallan ym. kriisipesäkkeiden taistelijaveteraaneja, joiden aseet olivat eri syistä joutuneet Valkoiseen taloon ja jotka pelkäsivät, että nyt heidän johtonsa aseiden luovutussopimuksen saavuttamisen tapauksessa tulee luovuttamaan juuri heidän rynnäkökiväärinsä. Tietenkin juuri nämä ihmiset kehittivät äänekkäästi aloitamaan läpimurron. Voidaanko tätä pitää vaistonvaraisena tekona. Vai voidaanko pitää taistelijaveteraaneja järjestäytyneinä voimana - sitä minä en tiedä.

Mutta joka tapauksessa asetuu kysymys mielenosoituksen johtajien osuudesta tapahtumassa, joka päättyi piirityksen läpimurtoon. Minulla on ristiriitaisia tietoja siitä, toppuuttelivatko nämä johtajat väkijoukkoa vai ohjastivatko sen toimia? Joka tapauksessa mielenosoittajat saattoivat päätellä, että nyt on koittanut se "viimeinen ja ratkaiseva taistelu". Todellakin tuntuu siltä, että Jeltsinin järjestelmä oli olemassa viimeisiä tunteja. Monituhapäinen mielenosoittajajoukko mursi ihmeellisen helposti muutaman tuhannen omonilaisien ja sotilaiden muodostaman piirityksen. Se kävi niin nopeasti, että opposition piireissä levitetään vielä tänäkin päivänä mielipiteitä, että joukkoja ei murrettu, vaan ne perääntyivät käskystä - sanalla sanoen läpimurto oli viranomaisten junailema ansa.

En lähde kumoamaan tätä versiota. Sanon vain sen, että on olemassa lukuisia todisteita siitä, että siinä vaiheessa viranomaiset todellakin menettivät tilanteen valvonnan. Mm. sisäministeriön eräät korkeat virkamiehet väittävät luotamuksellisissa keskusteluissa, että sotajoukoilla oli tiukka käsky olla laskematta läpi mielenosoittajia ja joukot yksinkertaisesti pakenivat väkijoukon painostuksen edessä (opposition ei jostain syystä riisunut sotilaita aseista).

Sotilaiden ja miliisien tajunnassa tapahtui psykologinen läpimurto, joka oli kypsytynyt jo kauan. Olemassa oleva kokemus ja mm. Taivaallisen rauhan aukion tapahtumien kokemus osoittavat, että pitkäaikaisessa kosketuksessa mielenosoittajien olevat sotajoukot menettävät usein aktiivisen toiminnan ja jopa passiivisen puolustuksen kykynsä. Viranomaisten kannalta itse heidän eduistansa riippumatta sotajoukkoja mielenosoittajia vastaan on käytettävä joko päät-

täväisesti ja välittömästi tai olla käyttämättä lainkaan.

Ostankino

Valkoisen talon piirityksen läpimurrosta alkoi kohtalokas tapahtumasarja, joka johti traagiseen ratkaisuun. Seuraavaksi tapahtumaksi muodostui retki Ostankinon TV-keskukseen.

Käytännön kannalta oppositioille ei siitä ollut mitään hyötyä tai joka tapauksessa ilman sitäkin olisi voitu tulla toimeen. Ensimmäkin valtion radion ja tv-lähetysten sävy oli ratkaisevasti muuttunut Valkoisen talon piirityksen päätyttyä eikä mitenkään Jeltsinin hyväksi. Venäjän radio nimitti esimerkiksi mielenosoittajia kapinallisiksi ja heitä tulittaneita ihmisiä miliisiasuisiksi henkilöiksi. Toiseksi, jos oppositio olisi halunnut saada kaikki lähetykset täydelliseen valvontaansa, niin sitä varten ei olisi tarvinnut rynnäköidä itse "valheen valtakuntaan". Vieraita salaisuuksia paljastamatta voin sanoa, että oli olemassa muitakin kohteita, mistä lähetykset olisi voinut saada omaan valvontaansa. Ihmeellistä, että siitä eivät olleet tietoisia Rutsko ja hänen lähipiirinsä - minä esimerkiksi tunsin asian.

Näin ollen käytännön hyödyn kannalta Ostankinon TV-keskuksen valtauksessa oli yhtä paljon järkeä kuin Bastiljan valtauksessa Ranskan Suuren vallankumouksen aikana. Mutta tällä asialla olisi ollut tietenkin valtava psykologinen merkitys. Sellainen näkyvä menestys olisi ilmeisesti halvaannuttanut lopullisesti hallitusosapuolen ja auttanut antamaan Neuvostojen talolle todellisen vallan. "Mitä varten odottaa vaalien tuloksia, joista ei ole käsitystä, mitkä ne tulevat olemaan, kun taas kaivattu valta - se on siinä". Näin tai suurin piirtein tällä tavalla ajattelivat Valkoisen talon johtajat antaessaan kohtalokkaan käskyn Ostankinon retkestä. Me tiedämme jo, että se oli virhe, mutta siihen perustui heidän laskelmansa.

Ollessaan tietoisia Moskovan kaupungintalon rakennuksen ja Mir-hotellissa sijainneen hallitusjoukkojen esikunnan itse asiassa verettömästä valtauksista, Neuvostojen talon johtajat ilmeisestikin päättelivät, että hallitus ei ole enää toimintakykyinen. Kapinoiden ja sotien aikana taistelevien osapuolien psykologisissa mielialoissa tapahtuu todellakin sellaisia jyrkkiä ailahtuksia (kuten olen kirjoittanut jo aiemmin). Kapinan taito liittyy juuri osaamiseen huomata oikein nämä ailahtelut ja käyttää niitä hyväkseen. Mutta psykologian lisäksi tarvitaan myös todellista voimaa. Tältä kannalta Ostankinon retki oli todellinen seikkailu, koska se nojasi siihen oletukseen, että TV-keskuksen vartiosto ei ryhdy vastarintaan. Väitän näin siksi, että vakavan yhteenoton tapauksessa Valkoisella talolla ei ollut mitään mahdollisuuksia valloittaa Ostankino ja Rutskoin sotilaana olisi pitänyt tietää tämä tosiasia.

Mutta myös psykologinen tekijä arvioitiin väärin. Eräänlaisen huuman vallassa Valkoisen talon johtajat unohtivat sen, että TV-kes-

Neuvostojen talo (Valkoinen talo) tykkätulen alkuvaiheessa.

kuksen erikoiset suojajoukot eivät olleet kosketuksessa mielenosoittajien kanssa ja "psykologinen hajaannus" ei vaikuttanut näihin joukkoihin. Istuessaan Ostankinossa täydellisessä eristystilassa erikoisjoukot käsittivät hyökkääjät huligaaniengeiksi ja täyttivät selkeästi saamansa julman käskyn.

En jatka tästä tämän enempää. Totean vain sen, että ensimmäisenä avasivat tulen hallituksen joukot, että kaikki kuolleet olivat aseettomia ja että sodankäynnin kaikkien lakien vastaisesti "kommandot" tuhosivat määrätietoisesti lehtimiehiä ja mm. ulkomaalaisia (en ymmärtänyt oikein, mistä nimenomaisesta syystä).

Ostankinon verilöyly oli käänne tapahtumien kulussa. Hallituksen joukot piiristivät saavuttamansa voiton jälkeen, kun taas oppositio päinvastoin koki voimakkaan psykologisen shokin, josta se ei enää toipunut. Ostankinon tapahtumilla on tärkeä merkitys myös siinä mielessä, että hallitus sai tavaltaan synninpäästön myöhemmille toimilleen. Toteutui puolueemme sihteeristön jo 23. syyskuuta esittämä ennuste siitä, että häviöllä on se osapuoli, joka vuodattaa verta ensimmäisenä. Ja vaikka tosiasiassa ensimmäisenä vuodattiin verta juuri hallituksen osapuoli (ja yleisesti ottaen sen vastuu kaikista tapahtumista on huomattavasti suurempi). Viranomaiset hyödynsivät täydellistä valvontaansa radio- ja tv-lähetyksissä ja onnistuivat esittelemään hyökkäyksen TV-keskusta vastaan itselleen edullisessa valossa. Heidän versionsa mukaan aseistetut kapinalliset yrittivät muka asioista piittaamatta kukistaa laillisen demokraattisen vallan. Aseisiin, kansalaiset! Tuolloin kysymys tämän "demokraattisen" vallan laillisuudesta oli jo jotenkin epämurkavaa edes asettaa päiväjärjestykseen.

Menen valkoiseen taloon

Istuin television ääressä useita tunteja ja seurasin tapahtumien kulkua. Tärkeimpänä tunteena oli kaiken tapahtuman mielettömyys.

Ensin näytti siltä, että voiton oli perimässä Rutsko. Siitä olivat todistuksena sekä itse tieto että lähetysten sävy. Ostankinon ykköskanavan viimeinen uutislähetys, joka esitettiin ilman kommentteja, kuvasi kansan juhlaa piirityksen läpimurrosta ja kaupungintalon valloituksesta. Kaikki tämä muistutti suuresti "Vapaan Romanian television" lähetysä Ceausescun kukistumisen ensi tunteina. Tuntui siltä, että sillä hetkellä Ostankino toimi pikemminkin opposi-

tion hyödyksi. Sitten seurasi Pietari Suuri-sijoitusrahaston mainos, (painoin sen mieleeni koko loppuiksi), sitten katkoksesta ilmoitettiin, että studioon oli hyökännyt aseistettuja ihmisiä ja ykköskanavan lähetykset keskeytettiin.

Oli selvää, että oli koittanut ratkaiseva hetki. TV-keskuksen valloitus piti tapahtua heti välittömästi tai olla tapahtumatta ollenkaan. Kaikki riippui siitä, tulevatko TV-keskusta suojelevat erikoisjoukot ampumaan. Jos ne ampuvat, niin silloin oppositio menettää kaiken. Paikalla olevilla voimilla ei voitu ajatellakaan mitään oikeata rynnäköä. Yleisesti ottaen olin varma siitä, että erikoisjoukot tulevat ampumaan, mutta kuitenkin odotin sitä sydän kurkussa. Kello 20 radiolähetyksistä selvisi, että seikkailu oli epäonnistunut ja käydään taistelua eli tapetaan ihmisiä, joista 90 % olivat aseettomia.

Lähtö

Ja silloin minä päätin lopullisesti lähteä käymään Valkoisessa talossa. Tietäen puolueemme suhteen Korkeimpaan neuvostoon, se oli melko epätavallinen päätös (eräät virkaveljet haukkuivat minua siitä myöhemmin). Muuten olin useaan kertaan ilmoittanut, että "en tule käymään tässä Valkoisessa talossa". Mutta yksi asia oli osoittanut tukea epäonnistuneelle parlamentille ja aivan toinen asia - olla yhdessä olkoonkin mitättömän, mutta kuitenkin perustuslaillisen elimen edustajien kanssa tilanteessa, jossa verinen diktatuuri polkee itse laillisuuden käsityksen. Katsoin moraaliseksi velvollisuudekseni osoittaa solidaarisuutta jos nyt ei kansanedustajille, niin ainakin perustuslaillisuuden ja kansanvallan aatteille.

Se oli tietenkin riskaabelia peliä. Valkoisen talon rynnäkö oli melko selviö ja minulla on kolme lasta. Mutta kuitenkin syntyy sellaisia tilanteita, että kun kommunisti tai vastuunsa tunteva poliitikko tai loppujen lopuksi tavallinen mies joutuvat asettamaan etualalle velvollisuutensa Isänmaataan kohtaan. Nyt oli koittanut juuri sellainen tilanne.

Odotin melkein kello yhdeksään asti vaimoni saapumista, joka viivästyi Opettajien päivän juhlissa. Kaiken varalta ajattelin hyvästellä vaimoani, kun tilanne pysyi epäselvänä. Vaimoni saavuttua selitin hänelle syntyneen tilanteen ja lähdin matkalle.

Toimittanut ja editoinut
Jaakko Ahvola

Jatkuu seuraavassa numerossa KÄ/1/2024

KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

Mediapooli uhoaa ja aivopesee

Koko aamun (11.12.2023) ovat Mediapoolin kanavat jauhaneet uutisia siitä, miten Venäjä nyt pakolla leirittää ja venäläistä ukrainalaisia lapsia ja nuoria. On levitetty aivan julkisesti saatavilla olevaa tietoa ja kuvaa leiriolosuhteista, jotka allekirjoittaneen mielestä ovat täysin normaaleja ja hyväksyttäviä. Ylen uutisissa jaksetaan muistuttaa siitä, miten leirillä oleskelevien nuorten koti-kaupunki on Mariupol, kaupunki, josta Venäjän ja Donbassin joukot yhdessä ajoivat Azov-joukot ulos kesällä 2022.

Helmikuussa 2014 Ukrainassa suoritettiin väkivaltainen vallankaappaus Yhdysvaltojen ja muiden Nato-maiden suoralla avustuksella. Laillinen presidentti ajettiin maanpakoon ja venäjänkielisen väestön sorto alkoi. Venäjän kielen kieltä ja päätös

kouluopetuksen siirtämisestä ukrainan kielelle aiheuttivat voimakasta vastarintaa etenkin Donetsk ja Luhanskin alueilla. Väestö ei hyväksynyt natsilaista vallankaappausta, vaan aloittivat aseellisen vastarinnan. Natsilaiset Azovin joukot piiloutuivat kaupungin rakenteisiin ja niiden kaivaminen esiin kaupungin rakenteista synnytti vahinkoa infrastruktuurille.

Mediapoolin uutisissa ei mainita sitä, että Ukraina itse aloitti aktiivisesti venäjän kielen poistamisen opetuskielenä kouluissa jo 10 vuotta sitten. Ei mainita, että Ukrainan alueella lähes kaikki puhuvat venäjää ja huomattava osa asukkaista on venäjänkielisiä. Isona uutisena Mediapooli julistaa, että nyt leirillä olevia nuoria ja lapsia aivopestaan

venäläiseen ajatteluun. Tämä info, jota he mm. täällä Terijoella saavat, on heille ennestään tuttua. Mariupolin kaupungin väestö koostuu venäjänkielistä ja varmasti kaan paikallisia perheitä ei ole tarvinnut pakottaa lähettämään lapsiaan Terijoelle leirikouluun.

Allekirjoittanut on seurannut aamun uutisia, ja kyse lienee nyt Venäjän vastaisesta propagandasta, jonka aiheista Mediapoolilla on puutetta. Olisi myös mainittava, että tietojeni mukaan jälleenrakennus ja infran korjaustyö kaupungissa on jo hyvin pitkällä, eikä elintarvikkeista ole puutetta.

**Espoon Leipäpappi
Espoo**

Vauhko varas juoksee itseään pakoon

Kuullessamme Ylen uutisen 25.11.2023, emme uskoneet korviamme. Demarien puheenjohtaja Antti Lindtman esitti, että EU:n pitäisi maksaa 100 000 euroa EU:n rauhanrahastoon jokaista rajan ylittävää turvapaikanhakijaa kohden. Silloin Venäjä uskoisi, että Suomea ei kannata härmätä. EU:n rauhanrahasto ei ole rauhanrahasto, vaan sillä ostetaan aseita Ukrainalle. Näillä aseilla tapetaan ja haavoitetaan ja hävitetään elämisen edellytyksiä Ukrainassa ja lähialueilla.

Suomesta sinne ohjatut varat maksavat suomalaiset hinnankorotusten ja leikkausten muodossa. Antin mukaan Venäjä lähettää tänne pakolaisia, että saisi huomion pois Ukrainasta. Tuollainen lausunto sopi ehkä jonkun pohjalais- tai savolaisukon esittämäksi kansanradiossa. Puolueen puheenjohtajalle se on luvatonta. Tämä muistetaan.

Antti ei selvästikään nyt ymmärrä asian todellista laitaa. Näillä turvapaikan hakijoilla pelaa keskinäinen sosiaalinen media. Kun he kuulivat, että Venäjän ja Suomen

välinen rajasopimus ei ole enää voimassa, merkitsi se sitä, että kaikki turvapaikkaa hakevat voivat lähteä sitä hakemaan ilman tarvittavaa viisumia. Pakolaisjärjestöt mm. rikkolliset Afrikassa antavat tähän selkeät ohjeet. Ei Venäjän tarvitse kehtää masinoida. Maahanmuuttajat osaavat tulla itse. Antti voisi sosiaalidemokraattina esittää, että aloitetaan neuvottelut rajasopimuksesta Suomen ja Venäjän hallitusten välillä. Mutta sitähan Suomi ei Naton ja USA:n pelossa uskalla tehdä.

Toinen vauhkoonumista heijastava piirre ilmenee siinä, että JEF-puolustusyhteistyömaat (Iso-Britannia, Suomi, Hollanti, Islanti, Latvia, Liettua, Norja, Ruotsi, Tanska ja Eesti) päättivät lisätä Itämeren valvontaa, siirtämällä sinne 20 sotilasalusta valvontatehtäviin. Tietenkin kysymme, että mitä ne valvovat? JEF-maiden puolustusministerit ovat ilmoittaneet valvontaopeeraation syyksi sen, että sitä lisätään merenalaisen infran suojelemiseksi. Innokas puolustusministerimme perustelee asioita sillä, että Itämerellä

on sattunut kaasuputki- ja telekaapelivaurioita, kun mm. Nord Stream-kaasuputki vuosi sitten vaurioitettiin räjäyttämällä.

Häkkänen toimii kuten se entinen varas, joka huusi kovalla äänellä, että ottakaa tuo varas kiinni. Nord-Stream putken räjäyttämistä Häkkäset ja kumppanit edelleen syyttävät Venäjää, vaikka tänään jo selvästi tiedetään, että ei Venäjä omaa kaasuputkeaan räjäyttänyt. Siksin tutkimukset putken räjäyttämisestä on vähin äänin lopetettu. Hybridikeskuksen Hanna Smithin onkin helppo sanoa, että pidän Venäjää syyllisenä niin kauan, kuin toisin osoitetaan, kun tutkimukset asiasta on lopetettu. Häkkäsen mukaan tarkoitus sotalaivojen partiointilla Itämerellä on lähettää viesti Venäjälle, että Suomi haluaa puolustautua ja suojata alueitaan, että Venäjä huomaa, ettei Suomea kohtaan Venäjän kannata yrittää mitään vihamielistä toimintaa. Tämä on vain ovela syy lisätä militarisointia.

**Jartsev
Peräseinäjoki**

Henki ja elämä

Elämä on arvokkain omaisuutemme. Elämää on nimitetty jopa pyhäksi. Ihmiskunta on kehittänyt kuitenkin mitä erilaisimpia tapoja elämän lopettamiseksi. Vanhassa Mooseksen laissa käytettiin kivittämistä. Lieventävän piirteenä määrättiin, että rikoksen todistajan on heitettävä ensimmäinen kivi. Sillä hiukan rajoitettiin väärän todistuksen antamista. Tottelemattoman aikuisen pojan kivittämisen piti aloittaa pojan äiti ja isä. Heille ei jäänyt silloin valittamisen oikeutta. Kivittämässä saattoi silti jäädä joku henkiin. Kristillisyyden opettaja Paavali puhui Kreikan kaupungeissa, ja Lystrassa hänet kivitettiin ja luultiin kuolleeksi, mutta hän tuli tajuihinsa ja toimi tarmokkaasti vielä monia vuosia.

Teräaseet, miekat ja keihäät ovat kai ne kaikkein yleisin tappamisen keino. Sodassa hengen riisto on vuosituhanen katsottu oikeaksi ja lailliseksi. Sellaiset lait, arvot ja oikeudet ovat ihmisen omaa mielikuvituksen tuotetta. Hirttäminen on myös laajalti käytetty tappamisen tapa. Koska siinä ei nähdä verta, niin se vaikuttaa siistiltä.

Ihmisen julmuutta toista kohtaan on lisätty kuolemaan tuomitun kiduttamisella. Rooman maailmanvalta käytti uhrin nauttamista tolppaan tai pylväseen. Ennen yötä piti kuolemaan jotenkin nopeuttaa. Sodissa tapahtunut pahuuden määrä on mittaamaton. Vuosituhannesta toiseen jatkuu mielisairas murhaamisen vimma. "Tiedekin vain koittaa uudet keinot kehittää, joilla surmataaan," kirjoitti Elsa Rautee, laulussa "veli sisko".

Sodan historiaa pursuaa Raamatun sivut valtavasti. Sotasankari kuningas David sai paljon vankeja. Hän pani heidät makaamaan maahan, satoi ilmeisesti jaloistaan, ja mittasi heitä köydellä, kaksi köyden pituutta surmattavaksi ja yhden köydenpituuden jätettäväksi henkiin, jne. ("Huruslahden arpajaiset!") (Raamattu, toinen Samuelin kirja. luku 8, jae, kaksi) Noin 200 vuotta myöhemmin Juudan kuningas Amasja johti joukkonsa edomilaisia vastaan Suolalaaksoon ja surmasi siellä kymmenentuhatta edomilaista. Toiset kymmenentuhatta he ottivat vangeiksi, ja heidät vietiin

kallionjyrkänteelle ja syöstiin sieltä alas, niin että he murskaantuivat. Ei miekat tylsyyneet, eikä tarvinnut nähdä verta. (2. Aikakirja. luku 25: jakeet 11 ja 12.)

1940- luvulla Saksassa giljotiinia käytettiin aseista kieltyneiden kommunistien ja Jehovan todistajien teloituksissa. Tilaisuudet olivat julkisia isoille joukoille. Valokuvamalla pääkasoja, sekä päättömiä ruumiita, saatiin alokkaita ja muita sotaa karttavia pelkäämään ja tottelemaan mitä tahansa käskyjä.

Menneen miettiminen ei muuta mitään. Miten sitten "Isokirja" kuvailee tulevaisuutta? Kahdella tavalla. Ensin koetaan kaikkein suurin sota, jonka jälkeen maanpinta on niin täynnä surmattuja, ettei heitä kukaan ehdi hautaamaan.

Seuraavasta vaiheesta voidaan jo nyt tuntea iloa. Yhtään surmasetta ei jää jäljelle, eikä uusia koskaan tehdä. Kirjoittaja itse on ollut totaali kieltäytyjä jo vuodesta 1955 asti.

**Unto Kiiskinen
tietokirjailija, Jokioinen**

Romakkaniemen emävale

Suomen Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja Juho Romakkaniemi valehtelee. Yritysten verot eivät ole yli 70 miljardia vaan 0.5–6 miljardin luokkaa. Vuoden 2024 budjettiesityksessä yritysverot ovat 559 miljoonaa.

Vuonna 2020 yritysverot olivat 2,1 % kaikista valtion veroista. Vime vuonna tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan (TKI) tukea myönnettiin 516 miljoonaa euroa. Viime vuonna erilaisiin verotuksiin ja -huojennuksiin kului laskennallisesti 6,86 miljardia euroa. Suurimmat verotuet olivat yli miljardin euron

alennus dieselin ja kevyen polttoöljyn valmisteverolle sekä ruuan ja rehun alempi alv-kanta.

Lisäksi suoria yritystukia myönnettiin 1,9 miljardia euroa. Yhteenlaskettuna tukisumma nousi huimaan 8,76 miljardiin euroon.

Romakkaniemen murjaisu on emävale. Valtio maksaa yritystukia moninkertaisesti sen, minkä se saa yritysveroina.

**Juhani Tanski
Kuopio**

Venäjän hautamuistomerkki Helsingissä

Me Neuvostoliiton ystävät marsimme sankoin joukoin Kansalaistorille, jossa muistimme kyntöön ja punaisiin neilikoihin urheita sankarillisia Venäjän armeijan sotilaita.

Suomen sinimusta kurjistamishallitus teki tahtomattaan palveluksen Venäjälle, kun se toi sodassa vaurioituneen panssarivaunun Suomen kansan ihmeteltäväksi Helsingin paraatipaikalle. Mitä muuta se on kuin kaatuneiden punasotilaiden hautamuistomerkki Helsingin arvokkaimalla paikalla?

Maidemme naapurisuus ei kaotoa mihinkään sanokoon Petteri Orpo mitä tahansa. Harva meistä tukee putinismia, mutta suurin osa kannatti nyky-Venäjän edeltäjää Neuvostoliittoa, joka oli maailman suurin valtio; joka haastoi kai-

killaa aloilla kaksinaamaista länttä; joka toimi johdonmukaisesti kiero Amerikkaa vastaan.

Neuvostoliitto oli sitoutunut ihmisoikeuksiin toisin kuin nyky-Venäjä tai USA. Tuohon aikaan työläinen sai palkallaan kaiken tarvitsemansa. Nykyään tavaraa on paljon, mutta palkka ei riitä mihinkään. Luokkasodan siemenet on kylvetty.

Presidentinvaaleista sen verran, että jos kokenein ja vahvin nimi tohtori Paavo Väyrynen ei mediapelin takia pääse ehdokkaaksi, ehdotan että toverit lähtevät Pekka Haaviston taakse. Nuorena idealistina hän pyrki kommunistipiireissä. Vahva aate ei lähde ihmisestä kulumallakaan.

**Taisto Saarni
Vantaa, 22.11.2023**

Suomen Hallituksen härskeys hirvittää

Täältä Ruotsista Suomen asioita seuranneena olen kauhistellut Orpon-Purran äärioikeistolaisen hallituksen julmaa politiikkaa vähävaraisia työläisiä ja työttömiä kohtaan. Hallitus sumuttaa kansaa väittäessään, että talous lähtee kasvuun sosiaali- ja työtömyysetuja leikkaamalla.

Riikka Purra luulee olevansa uusi Margaret Thatcher suuta soittamalla ja väittämällä, ettei hallitusohjelmaa voida muuttaa. Tiedoksi ministeri Purralle: hallitusohjelma voi elää tarpeen mukaan. Ay-liikkeen tulee lähteä vastustamaan hallituksen leikkauksia yleislakolla.

Orpon kopla tulee kaataa työkansan joukkovoimalla. Uskon, että Suomen tehtaissa, telakoilla, rakennustyömailla ja muilla isoil-

la työpaikoilla kiehuu jo. Tuoreimmassa gallupeissa vasemmistopuolueet ovat vahvistuneet.

Vasemmistopuolueiden pitää lähteä ajamaan muutosta Suomen politiikkaan. Meillä Ruotsissa asioita hoidetaan yhdessä sopimalla eikä äärioikeistolaisella sanelupolitiikalla. Jokainen voi verrata maiden välisiä talouseroja. Kehotan suomalaista työkansaa yhteisrintamaan. Pyyhkikää turhat riidat pois vasemmistopuolueiden väliltä ja loppusuoralla oleva Orpon hallitus on tiensä päässä.

**Voitto Lavonius, eläk.
Spånga, Tukholma,
29.11.2023**

Rauhanmies Ari Puheloinen

Eilen, lauantaina 9.12.2023 katsoin suosimani ohjelman 'Itse asiassa kultuna' TV1-kanavalla. Haastattelijan vieraana oli Puolustusvoimain entinen komentaja Ari Puheloinen. Ari Puheloinen on vaatimattomasta kodista lähtöisin. Isä oli työmies ja äiti kulki lasten vähän kasvettua siivomassa.

Varmaan vaatimaton lapsuus vaikutti sen, että Ari Puheloinen on sydämeltään sivistynyt, vaatimaton mies. Hänellä ei ole ennakkoluuloja ja varautuneisuutta esimerkiksi itään päin. Hän perusteli ymmärrettävästi kaikki näkemyksensä, hän ei ole riidankylväjä! Ari Puheloinen on

suuri kirjallisuuden ystävä. Tämäkin selittää hänen sivistystään. Nuorena upseerina hän opiskeli venäjän kielen ja perehtyi myös venäläisiin kirjallisuuden klassikoihin.

Hänen mielilukemistoaan ovat Väinö Linna ja Mihail Solohov. Puheloinen kertoi, että Solohovin 'Hiljaa virtaa Don' on venäläisten 'Täällä Pohjantähden alla.' Siinä hän on oikeassa.

Olisivatpa nykyiset Puolustusvoimiemme johtajat myös rauhan miehiä kuten Ari Puheloinen!

**Satu Elgland
Jyväskylä**

Tukea Kansanäänelle

Juha Kovanen 200 e, Hannu Ikonen 50 e, Esko Rintala 60 e, Heikki Männikkö 40 e, Juha Kieksi 28 e, Espoon Leipäpappi 10 e, Pekka Tiainen 20 e, Viljo Heikkinen 60 e, Hannu Kautto 50 e, Tarja Männikkö 40 e, Tapani Kaislasuo 20 e, Jorma Kangasniemi 10 e, Jartsev 10 e, Matti Laitinen 20 e, Hilkka Kuusinen 20 e, Ari Sulopuisto 8 e, Terttu Mylly 10 e, Hannu Tiainen 16 e, Kari Korpela 15 e, Lauri Paronen 8 e, Unto Nikula 28 e, Wanha Seppä 10 e, Markku Nieminen 8 e, Juhani Tanski 222 e, Kaija Siippainen 10 e ja Kalevi Wahrman 10 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

Seuraava Kansan ääni (1/2024) ilmestyy ma. 4.3.2024. Siihen tarkoitettujen aineistojen tulee olla toimituksessa pe. 23.2.2024 mennessä.

Tervetuloa Kansan äänen uuteen verkkojulkaisuun

Kansanääni

Kenellekään ei liene epäselvää, miten maailma on nopeasti ja rajusti muuttunut. Euroopan Unioniin ja Yhdysvaltoihin sitoutuneet markkinavoimat pyrkivät varmistamaan asemansa maailman johdossa. Kärjistyvät yhteiskunnalliset kriisit, joiden maksajaksi joutuu työtätekevä kansa, uhkaavat usealta suunnalta jopa elämää maapallolla. Kansan äänen julkaisijajärjestöjen piirissä olemme katsoe, että on välttämätöntä kehittää ja lisätä työkansan maailmankatsomuksellista lähtökohdista tiedotus- ja tutkimustyötä, joka antaa "eväitä" nykytilanteen hallitsemiselle.

Olemme kehittämässä Kansan äänelle "elävää" verkkojulkaisua, jossa voimme enemmän ja nopeammin julkaista lukijoiden kirjoituksia ja arvioita yhteiskuntakehityksen tilasta. Voitte tutustua tähän nyt avattuun verkkojulkaisuun osoitteessa: www.kansanaani.org. Lähtökohtaisesti tämä verkkojulkaisu toimii yhteistyössä ja vuorovaikutteisesti Kansan äänen paperijulkaisun kanssa. Verkkojulkaisussa voidaan yhteiskunnallisesti kiireelliset artikkelit julkaista jo ennakkoon ja paperi julkaisu siirretään vuorollaan osaksi nettijulkaisua. Verkkojulkaisusta muodostuu yhteiskunnallisten asioiden arkisto ja muisti.

Kyläkoulut erinomaisia opinahjoja

Kyläkoulut ja pienet koulut ovat erinomaisia "oppimisen paikkoja". Taas on kädenväänön paikka, muutetaan valtuuston aikaisemmin sopimaa kouluverkkoa koskevaa päätöstä. Vaarassa ovat pienet koulut. Kunta- ja sote-uudistukset ovat voimistaneet vallitsevaa keskittämistrendiä. Lakkautuksilla haetaan näennäisesti helppoja säästöjä ja näyttöä tekemisestä. Kyläkoulut ovat tutkitusti erinomaisia kasvun ja oppimisen paikkoja lapsille. Yhdysluokkaopetus on erityisen hyvä lasten sosiaaliseen kasvuun, eikä siitä pidä yrittää päästä eroon, kuten monissa kuntien kouluverkkoelityksissä toistetaan. Yhteiskuntamme huutaa sosiaalisuuden ja toisten huomioimisen perään. Miksi halutaan poistaa ne yksiköt, jossa ne parhaiten toteutuvat?

Kouluverkkoelitykset ovat tarkoituksenmukaisesti suosimassa suuria kouluyksiköitä. Menoja kasvatetaan apulaisrehtorien, kasvatustalmentajien ja yhteisöpedagogien palkkaaminen, kun tarvittaisiin pienempiä ryhmiä ja lisää opettajia. Kyläkoulujen lakkauttaminen ei pelasta kuntien taloutta, mutta pahoinvointia se lisää.

Myös koululaisten iltapäivätoiminta on tärkeä. "Alakouluikäiset viettävät liian paljon aikaa yksin" Huoli nuorten mielenterveydestä on puhuttanut pitkään. Huonosti voivien nuorten tuki on järjestettävä tässä ja nyt, mutta jotta tilanne tulevaisuudessa muuttuisi, on panostettava huonovointisuuden syihin, ennaltaehkäisyyn sekä suojaaviin tekijöihin. Pienten alakouluikäisten ei pitäisi joutua viettämään pitkiä aikoja ilman aikuisia. Mannerheimin lastensuojeluliiton Lasten ja nuorten puhelimeen tulleet tuhannet lasten yhteyden-

otot viittaavat siihen, että osa alakouluikäisistä jää aikuisille tarpeeseen näkymättömäksi. Vuonna 2022 yhteydenotoista 44 prosenttia tilastoitiin kategoriaan, joka kuvaa arjessa koettua yksinäisyyttä. Valtaosa yhteydenottajista on iltapäivätoimintaiän ylittäneitä alakouluikäisiä.

Vaikka alakouluikäiset lapset pärjäävät pakon edessä yksin, he eivät välttämättä ole siihen vielä valmiita, vaan tarvitsevat aikuisia kehityksensä tueksi. Pelkkä pärjääminen ei riitä mielenterveyttä suojaavaksi tekijäksi. Lapsi, jolta vaaditaan liian varhain itsenäisyyttä, saattaa kokea turvattomuutta ja hävittää kosketuksen omiin tarpeisiinsa ja tunteisiinsa. Lapset, jotka viettävät aikaansa tahtomattaan yksin, voivat sisäistää ajatuksen, että yksin on pakko pärjätä. Yksinolo voi muuntaa myös sisäistetyksi kokeemukseksi yksinäisyydestä.

MLL:n palveluissa 14-18-vuotiaiden yleiset yhteydenotot liittyvätkin huoliin omasta psyykkisestä terveydestä; alavireisyydestä sekä ahdistuksen tunteista. Pienten alakouluikäisten ei pitäisi joutua viettämään pitkiä aikoja ilman aikuisia. Alakouluikäisten yksin jättäminen on yhteiskunnallisesti ja myös vahvasti eriarvoistavaa.

Vaikka olisi ehkä monia mahdollisuuksia päästä eri ryhmiin koulun jälkeen, niin monikaan tuon ikäinen ei sinne itsestään ohjautu vaan on luotava järjestelmä, joka ohjaa heitä sinne.

Viljo Lehmusketo
Raaha

"Marxilainen lauantaitimi jatkuu"

Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Se on meille yhtenäisen toiminnan perusta ja auttaa jäsenitelemään oikein ajan kysymyksiä. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimus- ja opintoaineistoa. Tällä hetkellä jatkamme marxilaisen maailmankatsomuksen alueella historiallisen materialismin tutkimista ja kehittelyä. Etenemme siten, että julkaisemme opintoaineiston luvut (luonnokset) Kansan äänen sivulla 14-15. Samalla nämä ovat aineisto seuraaviin opintotilaisuuksiin ja -tapahtumiin.

Seuraava lauantaitimi kokoontuu lauantaina 10.2.-24 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki klo13.00. Aiheenamme on Uusien fysiikan löytöjen merkitys Marxilaisessa filosofiassa. Teeman esittelee Heikki Männikkö. Etänä linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenengi>.

Opintoteemaan liittyen suositeltavia aineistoja: Kansan ääni nro. 5-6/2019, 1-6/2020, 1-6/2021, 1-6/2022 ja 1-6/2023 artikkelit siv. 14-15, **Kommunistien Liitto**: Dialektisen materialismin perusteet, **Engels F. (1886)**: Ludwig Feuerbach ja klassisen saksalaisen filosofian loppu, **Engels F.**: Luonnon dialektiikka, **V.I.Lenin**: Materialismi ja Empiirikritisismi Aineisto teemaa varten julkaistaan viikko ennakkoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org.

Seuraava opintotilaisuus kuitenkin on to. 15.2.2024 EVKR:n ja KL:n toimikunnan kokouksen jälkeen klo 18.30. Aiheena: **Ihmisoikeuskysymys yhteiskunnassa**. Aiheeseen johdattelee Juha Kieksi. Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakkoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org. Etänä linkistä <https://meet.jit.si/Kansanaanenengi>. Opintotilaisuudet yhdessä DSL:n kanssa. Tervetuloa.

Kommunistien liiton toimikunnan kokous

Kommunistien Liiton toimikunnan kokous Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki to. 15.2. 2024 klo 17.00 yhteiskokous EVKR:n hallituksen kanssa. Liity etäkokoukseen seuraavasta linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenengi>

Käsitellään normaalit kousasiat sekä talven toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä ja mm. seuraavia asioita: (1) Katsotaan kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä, (2) Kansainvälisen yhteistyön ja ulkopoliittian kysymyksiä, (3) Talven ja kevään opinto- ja julkaisutoimintaa, (4) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö. (5) Kannanotot ja arvot sekä yhteisrintaman kehittämisen kysymykset, (6) Tulevat presidentinvaalit, (7) FB tiedotustöiden kehittäminen. Kansan äänen 6/2023 arviointi ja seuraavan numeron 1/2024 ideointi sekä uuden verkkojulkaisun toiminnan kehittyminen.

Opintotilaisuus kokouksen jälkeen klo 18.30, aihe: **Ihmisoikeuskysymys yhteiskunnassa**. Aiheeseen johdattelee Juha Kieksi. Aineisto teemaa varten julkaistaan ennakkoon Kansan äänen verkkojulkaisussa www.kansanaani.org sekä Kommunistien liiton nettisivulla.

Tervetuloa jäsenet ja ystävät !

Suosittelimme kotisivuja ja blogeja

<http://www.pohjois-korea.com>
<http://uutisiapohjoiskoreasta.blogspot.fi/>
<http://heikkimannikko111.puheenvuoro.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/heikki.mannikko.1>
<http://kaikontturi.blogspot.com/>
<http://masanlaari.blogspot.com/>
<http://lievemaa.blogit.uusisuomi.fi/>
<https://www.facebook.com/kalevi.wahrman>

Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki
<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>

EU:n Vastainen Kansanrintama ry.

Kansan ääni
<http://www.kansanaani.net>

Kommunistien Liitto ry.

<http://www.kommunistienliitto.com>
SP FI80 41080010 3882 24

Juche-aatteen opintoyhdistys

Tilaa suomenkielistä aineistoa Juche-aatteesta!

www.jucheate.com
juche.aate@saunalahti.fi
puh. 045 671 3408

KOMINFORM

Päivän uutisotsikot:

<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>
<https://vk.com/id430603986>

EVKR toimii

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu to. 15.2. 2024 klo17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään myös etäkokouksena. Liity kokoukseen seuraavasta linkistä: <https://meet.jit.si/Kansanaanenengi>

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä (2) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä (3) opinto- ja julkaisutoiminta (4) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö (5) Kannanotot (6) Työkansan yhteistyön kehittäminen (7) Presidentin- ja EU-parlamentin vaalit.

Kokouksen yhteydessä KÄ:n toimituskunnan kokous. Arvioimme KÄ:n numeroa (6/23) sekä KÄ:n verkkoversion kokemuksia ja suunnitteleme lehdän seuraavaa numeroa (1/24). Kokouksen jälkeen opintotilaisuus 18.30. Aihe: **Kysymys ihmisoikeuksista** Aiheeseen johdattelee Juha Kieksi.

Julkiset keskusteluforumimme FB:ssä

Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhantöiden, globalisaation ja ulkopoliittian kysymyksiin.

Kansanrintama- vaihtoehto uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoehto nykyiselle kovalle markkinavoimien yhteiskuntapolitiikalle ja toteuttaa yhteiskunnallinen muutos Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmissä toivotaan keskustelua marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettäessä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietikettiä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

JULKAISIJAT:

Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry.

POSTIOSOITE:

Vellamonkatu 6 A 1, 00550 Helsinki
PUHELIN:
0440103450

PÄÄTOIMITTAJA:

Tommi Lievemaa

ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 0,50 €/pmm
Muut 1 €/pmm

TILI:

OP FI08 5541 1420 0279 66

PAINOPAikka:

Botnia Print Oy

ISSN- TUNNUKSET:

ISSN-L 2243-4046
ISSN 2243-4046 (Painettu)
ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

Länsi sabotoi Ukrainan ja Venäjän rauhansopimuksen, uutisoivat useat tiedotusvälineet.

Länsi sabotoi Ukrainan ja Venäjän rauhansopimuksen, myöntävät Zelenskin hallinnon virkamies ja Saksan entinen liittokansleri. Amerikkalainen journalisti Ben Norton kirjoitti 7.12. amerikkalaisessa MOnline mediassa USA:n roolista rauhaa vastaan sekä Israelissa että Ukrainassa.

Yhdysvalloilla on keskeinen rooli sotien ylläpitämisessä sekä Israelin ja Palestiinan välillä että Ukrainassa. Yhdysvaltain hallitus on pyrkinyt estämään rauhan Gazassa ja YK:n turvallisuusneuvoston tulitaukoa edellyttävät päätöslauseimat. Samaan aikaan amerikkalaiset lähettävät Israeliin aseita auttaen sitä pommitamaan tiheästi asuttuja siviilialueita. Amerikkalaiset ovat Israelin ohella vastuussa yli 15 000 palestiinalaisen tappamisesta, joista noin 70 % on naisia ja lapsia.

Vuodesta 2022 lähtien USA on tehnyt täsmälleen samoin Ukrainassa ja torpedoinut Venäjän tuemat rauhanehdotukset. Tämän ovat vahvistaneet useat lähteet, mukaan lukien Saksan entinen liittokansleri ja Ukrainan korkea virkamies sekä Israelin entinen pääministeri. Saksan entinen liittokansleri sanoo, että Yhdysvallat sabotoi Venäjän ja Ukrainan rauhaneuvotteluja

Tämän vuoden lokakuussa Saksan entinen liittokansleri **Gerhard Schröder** kertoi haastattelussa, kuinka hän oli yrittänyt neuvotella rauhasta Ukrainan ja Venäjän välillä vuonna 2022. Schröderin mukaan Moskovalla oli konkreettinen rauhansuunnitelma. Se perustui viiteen kohtaan: "Ukrainan luopuminen Nato-jäsenyydestä, kaksi virallista kieltä Ukrainaan, Donbassin autonomia, turvallisuustakuut Ukrainalle ja neuvottelut Krimin asemasta", voimakkaasti Venäjävastainen Ukrainaska Pravda kirjoitti. Entinen Saksan liittokansleri sanoi, että Yhdysvallat sabotoi rauhaneuvottelut. "Ainoat ihmiset, jotka voivat ratkaista Ukrainan sodan, ovat amerikkalaiset", Schröder korosti.

"Maaliskuussa 2022 Istanbulissa Ukrainan puolustusministeri **Rustem Umerov**in kanssa käydyissä rauhaneuvotteluissa ukrainalaiset eivät suostuneet rauhaan, koska

heidän ei sallittu tehdä. Heidän täytyi ensin sopia kaikesta, mistä he puhuivat, amerikkalaisten kanssa", hän muistelee. "Mitään ei kuitenkaan lopulta tapahtunut. Minun vaihtelmani on, että mitään ei voinut tapahtua, koska kaikki päätettiin Washingtonissa. Se on kohtalokasta", Schröder lisäsi. Hän varoitti myös, että Venäjä ei koskaan hyväksy Naton laajentumista Ukrainaan ja Georgiaan.

"Riippumatta siitä, kuka on vallassa, Venäjällä uskotaan, että länsi haluaa Naton laajenevan itään, entisen Neuvostoliiton alueelle. Kukaan Venäjän johdossa ei anna tämän tapahtua. Tämä vaara-analyysi on todellinen Venäjän näkökulmasta. Lännen on ymmärrettävä tämä ja tehtävä kompromissi sen mukaisesti; muuten rauhaa on vaikea saavuttaa", Schröder painotti Ukrainaska Pravdan lainaamissa kommentteissa. Ukrainan korkean virkamies sanoi, että länsi vastusti rauhansopimusta Venäjän kanssa

Saksan entisen liittokanslerin havaintoja vahvistivat entisestään ukrainalaisen korkean virkamiehen huomautukset. Marraskuussa **Davyd Arakhamia** istui haastatteluun Ukrainan tv-kanavalle 1+1. Arakhamia on Ukrainan lännen tukeman presidentin **Volydmyr Zelenskin** poliittisen puolueen parlamentaarinen johtaja. Tästä haastattelusta raportoi myös sanomalehti Ukrainaska Pravda. Arakhamia edusti Ukrainaa rauhaneuvotteluissa Venäjän kanssa Turkissa maaliskuussa 2022. Arakhamia myönsi, että Venäjä todellakin halusi rauhaa näissä neuvotteluissa ja puolueettomuus "oli heille tärkeintä".

"He [venäläiset] olivat valmiita lopettamaan sodan, jos me suostumme - kuten Suomi aikoo - puolueettomuuteen ja si-

Missä on meidän rauhanliike? Tässä lähdetään protestoimaan Venäjän lähetystölle 25.2. tunnuksilla "Rauha Ukrainaan", "Slava Ukraini" ja "Tulta putinisteille". Miksi ei esitetä "Nato v. 1990 rajoille", "Ukrainan Banderahallitus alas", "Uusi rauhansopimus Eurooppaan"

toutuisimme siihen, että emme liity Natoon", Ukrainan korkein virkamies sanoi Ukrainaska Pravdan käännöksen mukaan. "He todella toivoivat viimeiseen hetkeen asti, että he saisivat meidät allekirjoittamaan sellaisen sopimuksen, jotta sitoutuisimme puolueettomuuteen", hän lisäsi. Mutta Ukrainan länsimaiset sponsorit vastustivat jyrkästi rauhanehdotusta. "Kun palasimme Istanbulista, [Britannian pääministeri] Boris Johnson tuli Kiovaan ja sanoi, että emme voi allekirjoittaa heidän kanssaan mitään, vaan meidän on jatkettava taistelua", Arakhamia muisteli.

Israelin entinen pääministeri sanoi, että Yhdysvallat torpedoi Ukrainan rauhansopimuksen. Nämä Saksan entisen liittokanslerin ja Ukrainan korkean virkamiehen tärkeät todistukset heijastavat molemmat Israelin entisen pääministerin myöntämää tunnustusta. Israelin entinen pääministeri **Naftali Bennett** selitti helmikuun 2023 haastattelussa toimineensa sovittelijana Ukrainan ja Venäjän välillä edellisenä vuonna.

"Kaikki, mitä tein, oli viimeistä yksityiskohtaa myöten koordinoitu Yhdysvaltojen, Saksan ja Ranskan kanssa", Bennett sanoi. Ja "Länsi teki legitiimin päätöksen jatkaa Venäjän lyömistä". Viitaten Nato-blokin vastaukseen rauhanehdotukseen, haastattelija kysyi: "Joten he estivät sen?" Bennett vastasi: "Periaatteessa kyllä. He estivät sen, ja luulen heidän olevan väärässä."

MOnline-media
Käännös Juha Kieksi

Harha sotilaan kunniasta

Suomen liittyttyä Naton täysjäseneksi ovat oikeistopoliitikot ja heidän käskyläisensä toistelleet väitettä: "Nyt me olemme turvassa". Tätä väitettä ihmetteleville kansalaisille on selitetty, että Naton 5. artikla takaa sen, että (Venäjän) hyökkäys yhtä jäsenmaata (Suomea) vastaan velvoittaa kaikkia Nato-maita osallistumaan sotaan tämän yhden jäsenen (Suomen) puolella.

Vähälle huomiolle on jäänyt Nato-sopimuksen käänteinen puoli, jotta Suomi ei olisi pelkkä sotaliiton vapaamatkustaja myös sen osallistuttava jonkun muun Natomaan puolustukseen. Jos vaikka Viro joutuisi Venäjän hyökkäyksen, tai sellaiseksi uskotellun toimen kohteeksi olisi Suomea varten ehkä jo nyt valmiiksi laadittu suunnitelma iskeä Venäjän tärkeisiin kohteisiin rajan takana. 1920-luvulla sellainen oli Pietarin kaupunki, Leningrad, jonne iskemällä Kannakselta silloinen Neuvosto-Venäjä / Neuvostoliitto olisi joutunut vetämään Viron suunnalta joukkoja Leningradin suo-

jaksi. Nykyisin Venäjän puolustusta voisi koettaa häiritä voimakkaalla iskulla Murmanskin- Kuolan suuntaan. Tämä merkitsisi raskaita tappioita hyökkääjälle (Suomelle) kaatuneina ja haavoittuneina.

Vain kevyttä lukemista tarjoavissa sotaromaaneissa ja yhtä keveissä sotaelokuvissa päähenkilöt selviävät parilla naarmulla. Sodan todellisuus kylläkin voi olla aivan toinen. Entä jos sirpaleet eivät pelkäästään raapaise käsivarren pintanahkaa vaan vievätkin koko käden tai jalan? Mikä on sen nuoren ihmisen tulevaisuus, jolta luoti on tuhonnut kasvot ja silmät tai murskannut sukulimet?

Kautta historian hallitsijat ovat juhlineet näyttävästi sotaan lähteneitä alamaisiaan. Naiset ovat kukittaneet heidät ja varakkaat porvarit ovat kestinneet heitä hyville juomilla ja ruoilla. Mutta sitten kun nämä juhliit sotaan lähtijät ovat palanneet sodasta kuka yhä välttävän työkykyisenä, kuka pahasti vammautuneena, kuka palasina taistelukentälle jääneenä ei

Kuten 80 vuotta sitten, tänäänkin USA-Nato-liiton tavoite on kaapata Venäjän voimavarat. Hyökkäyksen Murmanskin, Kantalahden ja Kiestingin suuntaan aloittivat Hitleriläis-Suomalaiset joukot. Aljosha Muurmanskista katsoo Norjan suuntaan. Kymmenet tuhannet hyökkääjät jäivät tälle matkalle.

heitä hallitsijat tahdo enää edes tuntea. Heillä on ollut valtaa pitävälle vain pelkkä välinearvo!

Timo Nieminen
Karkkila

Asiantuntijat

Kun on seurannut Ruotsin tv:n lähetyksiä maan Natohakemuksen ja Ukrainakriisin tiimoilta, niin on huomannut, että lähetykset eivät mitenkään ole olleet tasapainoisia, kriittiset äänet puuttuvat lähes kokonaan. On aivan selvää, että katselijat saavat aivan väärän kuvan tapahtumista. Näinhän ei asian pitäisi olla julkisen palvelun kanssa. Journalistit myös ovat huonoja antamaan todellisen taustan asioille tai painottavat vähemmän tärkeitä seikkoja. Jopa kritiikkiä tästä on vaikea löytää, jonkinlainen sensus vallitsee – ollaan samaa mieltä.

Journalisten- lehdessä elokuussa oli kuitenkin kirjoitus, joka käsitteli asiaa. Otsikkona oli "Julkinen palvelu ei tee kriittisiä kysymyksiä Natosta". Viime vuonnahan Natohakemus jätettiin sisään ja siitä alkoi Natovyörytys joukkotiedotusvälineissä. Kirjoittaja Henrik Nyqvist, joka seurasi Natokysymystä alusta asti, totesi että koko Natokysymys tehtiin kaksinkamppailuksi Erdoganin ja Ruotsin välillä. Kysehän oli aivan muusta. Milloinkaan ei puhuttu Naton seurauksista kaikilla tasoilla yhteiskunnassa. Jo Naton vaatimus 2 % vuotuisesta jäsenmaksusta on tuntuva taloudellisesti. Nämä rahathan ovat pois muusta yhteiskunnallisesta toiminnasta. Maan armeijan varustaminen sotahuumassa lisää menoja ja nyt juuri puhutaan myös atomipommien sijoittamisesta maahan, vaikka Ruotsi on aiemmin päättänyt, ettei maassa niitä saa olla.

Ruotsi on toiminut kuin olisi jo Natossa, yhteistyö pelaa jo, Ruotsi on osallistunut sotaharjoituksiin kuin jäsen. Unkari ja Turkki ovat kuitenkin olleet jäsenyyttä vastaan. Turkki varsinkin on evännyt pääsyn useamin jo. Turhautuneet journalistit ovat vain pyörineet tämän asian ympärillä. Vastalauseita ei tule edes eduskunnasta, koska siellä ovat kaikki puolueet hyväksyneet natohakemuksen, jopa Vänsterpartiet. Tästä on seurauksena, että kansanedustajat ovat positiivisia Natolle eikä kritiikkiä esitellä tv- ja radiohaastattelussa. Porvarillinen lehdistö on suuri ja eri mieltä olevien lehtien artikkelit eivät juuri yletä kovinkaan laajalle.

Samoin on Ukrainakriisin kanssa. Sotaa seurataan jatkuvasti ja Ukraina on selvästi suosikkina, sen tulevat varmaan tulevat tutkimukset osoittamaan. Putinia ja Venäjää demonisoidaan niin lehdistössä kuin radiossa. Tämä näyttää olevan Euroalueen toimintaperiaate, että samat jutut kiertävät alueen uutisissa.

Kun katselee tv:n asiantuntijoita, niin monet heistä ovat olleet jo pitkään esittelemässä näkemyksiään operaation kulusta. Monet asiantuntijat tulevat tietysti Ruotsin Försvarsskolanista eli Maanpuolustuskoulusta, joka rahoitetaan Ulkoministeriön toimesta. Koulu sijaitsee samassa talossa kuin Ulkopoliittinen instituutti, joka saa valuuttansa samasta suunnasta. Voi tietenkin ihmetellä, että ovatko nämä henkilöt objektiivisia. Mutta sieltä he tulevat ja esittävät kantansa.

Eräs heistä on Joakim Paasikivi, joka on presidentti Paasikiven lapsenlapsenlapsi. Tämä Natomyönteinen everstiluutnantti on ollut paljonkin esillä. Hän saa vastaan sanomatta esittää näkemyksiään kaikesta asiaan liittyvästä. Hän on palvellut MUSTissa, joka on Ruotsin salainen palvelu- ja suojelujärjestö. Hän työskentelee myös Naton alaisessa Virossa olevassa Baltic Defence Collageissa. Hän on asiallinen sotatapahtumien kuvaamisessa, mutta objektiivinen? Hänellä on kaksoiskansallisuus. FOIn palveluksessa oleva Venäjän asiantuntija Gudrun Persson on esimerkiksi sitä mieltä, että rauhallinen yhteisö Venäjän kanssa on mahdotonta.

Näin muokataan mielipiteitä julkisesti ja kun kriittisiä ääniä ei päästetä esille, niin se on ilman muuta puolueellista informaatiota. Muualta olisi varmasti löytynyt henkilöitä, joilla on eriäviä mielipiteitä. Heidän ääntänsä vain ei kuulu, joten erilainen kuva annetaan, kuin mikä todellisuudessa on. Ihmiset joutuvat etsimään totuutta muualta, mikä on tänään vaikeata.

Yksi tapa hallita meitä.

Esa Salomaa
Kvissleby Ruotsi

USA:n sotasuunnitelmia Neuvostoliiton kukistamiseksi alkaen vuodesta 1945

3. joulukuuta 1949 Yhdysvallat hyväksyi Troijan suunnitelman edellyttäen, että Britannia osallistuisi Neuvostoliittoon kohdistuvaan hyökkäykseen. Liittoutuneet valmistautuivat pudottamaan 300 atomipommia ja 20 000 tavanomaista pommia kymmeneen Neuvostoliiton kaupunkiin. Operaation toteuttamiseen laskettiin tarvittavan 6 000 lentoa.

Taistelujen oli tarkoitus alkaa 1. tammikuuta 1950. Hyökkäystä kuitenkin siirrettiin. Uudeksi suunnitelluksi aloituspäivämääräksi asetettiin 1. tammikuuta 1957. Tuona päivänä oli kaikkien, NATO-maiden määrä ryhtyä sotaan Neuvostoliittoon vastaan.

Yhdysvaltain presidentti Harry Truman totesi vuonna 1952: "Pyyhkisimme maan päältä kaikki satamat ja kaupungit, jotka on tuhotava tavoitteemme saavuttamiseksi."

Kolmas maailmansota ei kuitenkaan silloin syttynyt. Sen esti mitä todennäköisimmin se, että Neuvostoliitolla oli ydinaseita ja ballistisia ohjuksia.

Instagramista tiedon poimi sivulta
history_of_the_ussr1917-1991
Timo Kangasmaa